

KATALIKAS

Savaitraštis Pašveštas Reikalams Lietuviu Kataliku Amerikoje.

No. 28

(16 puslapių.)

Chicago, Ill., 9 d. Liepos (July), 1914 m.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER, JAN. 25, 1899, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER ACT OF MARCH 3, 1879

(16 pages.)

Metai XVI

Sufragistės nieko nelaimėjo.

Pirmutiniai šuviai.

Ruošiamasi karan.

Naujas ambasadorius į Rusiją.

Nicaragua reikalai. — Ulsteriečiai nerimauja. — Apie Albanijos padalinimą. — Saldus žodelis kongrese. — Suv. Valstijų jurininkai gėdėja. — Naujo Francijos kabineto plenai. — Caro apsilankymas Rumunijoje. — Generalis politikinis straikas.

SUFRAGIETES NIEKO NELAIMĖJO.

Prezidentas Wilson, pastatytas tarp kryžinių klausimų, neiškętęs pabėgo.

Birželio 30 d. prezidentą Wilsoną Washingtone apilankė Suv. Valstijų sufragiečių delegacija, susidedanti iš 500 moterių. Moteris mėgino prezidento prašyti, idant jis paremtų Mondell-Bristow'o projektą, inestą kongresan, kuriuoju reikalaujama Suv. Valstijų moterims suteikti balsavimo teisės. Bet prezidentas sufragietes priėmęs labai šaltai. Paskui, pasipiktinęs kvytrų moterių kryžiniais klausimais, audienciją pertraukęs ir palikęs nustebusias vienas moteris salėje.

Pirmiausia ponias Dorr pasakius prezidentui trumpą išengiamąją prakalbą ir paskui be jokių ceremonijų prezidento paklausus, ar jis sutinkas paremti kongrese moterių reikalavimus. Prezidentas atsakęs, kad moterių lygiateisės klausimas išrišti prigulįs valstijų legistatuoms, bet ne federalei valdžiai.

Tuomet ponias Dorr, ponias Wiley ir kitos karštam vandenį maudytos sufragietės, pačmė prezidentą i kryžinius klausimus, norėdamos jį klausimais suklaidinti ir tuo būdu išgauti iš jo bent kokį sutikimą.

Išspradžių prezidentas i kelis klausimus atsakė, bet paskui procedura pasipiktino ir pasakė:

"Aš manau, kad vertimas manęs atsakinėti i kryžinius klausimus čia negali turėti vietos."

Sufragietės tai išgirdusios sujudo ir neteko toliau drąsos klausinėti, todėl ponias Wiley gražiais žodžiais prezidentui padėkojo už audienciją. Gi prezidentas, nelaukdamas net tos dėkones galo, atbulas palengva prasišalino iš salės, palikdamas delegaciją didžiausiam nusiminime.

PIRMUTINIAI ŠUVIAI.

Pulkin. Roosevelt atakuoja prez. Wilsoną.

Andai Pittsburge, Pa., tautinė progresistų partija atlaikė susirinkimą, kuriame žymiausių kalbėtojų buvo progresistų partijos vadovas, pulkininkas Roosevelt. Tai pirmą kartą jis viešai pasirodė su politiki-ne kalba sugrįžęs iš Brazilijos. Kalbėtojas savo kalbą paskirstė i tris dalis.

Pirmoj dalyj, ko buvo ir laukta, užsipulė ant prezidento Wilsono administracijos, antroj — ant amerikonių "bossų", gi trečioj išdėstė progresistų partijos programą.

Demokratų partijos praversti tarifiniai įstatymai labai skaudžiai atsiliepė i visą amerikonię pramonę, labiausia i žemdirbystę. Jie visai nesumažino valgių kainos, kaip buvo žadama, bet priešingai, dar daugiau palengvino užsienių konkurencijai su amerikonię pramonę ir pirklyba. Pulk. Roosevelt davė propoziciją, kad multo tarifas būtų peržiūrėtas visų partijų bendrosios komisijos.

Prieš trustus įstatymams projektas, Roosevelto nuomone, esąs absurdas, kadangi tas įstatymas nesuteiks jokių pageidaujamų pasekmių.

Prezidento Wilsono politiką su užsieniais pulkininkas R. pavadino visai nevykusiaja ir klaidžiojančia tyrynais. Abelnai imant, demokratų partija šalies valdyme pasirodė be racionales iniciativos ir be vadovaujančios sveikos minties.

Ant galo plačiai išvystė progresistų partijos programa ir pažymėjo, kad progresistai negali taikintis su senąja republikonų partija. Pulkininkas visur buvęs iškilmingai sveikinamas.

RUOŠIAMASI KARAN.

Turkija Graikijai, gi pastaroji anai nenori užsileisti.

Graikijos ministerių taryba anai savo posėdyj nu-

1-TYPICAL of the 18,000 HOMELESS in FIRE STRICKEN SALEM-2-IN HEART of BURNED CITY. PHOTOS © 1914 BY AMERICAN PRESS ASSOCIATION

(1) Tipai padegėlių mieste Salem, Mass. (2) Griuvėsiai didžiųjų namų vidurmiestij.

sprendė trumpu laiku pertraukti visokius diplomatinis ryšius su Turkija. Tas reiškia, kad tarp tų valstybių susikirtimas esąs neišvengtinas. Graikija labai prisibijo, kad laikui bėgant Turkija perdaug nesutvirtėtų ant vandens, todėl viešojo graikų opinija reikalauja valdžios tuojaus paskelbti turkam karą. Tuo tarpu turkai nenustoja persekioriu Rusijai. Juomi esąs George T. Marye, kuris stengsis, Peterburge budamas, Rusijos biurokratus intikrinti, kad Amerikos žydai yra geri piliečiai ir kad jų perstatomi Rusijoje amerikiniai pasportai yra legaliai ir turi būti pripažinti kaip tokiais. Be to naujas ambasadorius turėsias atnaujinti sutartį su Rusija, kuris anais metais, žydams reikalaujant, buvo pertraukta ir nuo to daug nukentėta ne tik Rusija, bet ir Suv. Valstijos.

Naujas ambasadorius Marye, nukeliavęs Rusijon, carui pasakysias i akis, kad Suv. Valstijos norincios gyventi sutikmėje su Rusija, tik Rusijos valdžia tegu pripažįsta legaliais amerikonių žydu pasportus.

P-nas Marye esąs apšviestas žmogus. Jis mokslus ejęs universitetuose Anglijoj, Vokietijoj, Francijoj ir Italijoj.

Rusija tuo tarpu oficialiai neišreiškus savo nuomonės. Tečiau Atėnuose apturėta žinia, kad Rusija su kitomis valstybėmis stengsis

ULSTERIEČIAI NERIMAUJA.

Kalbama, jogei Irlandijoj sukilimas neišvengtinas.

Iš Londono rašo, kad akiveidoj ulsteriečių nerimavimo prieš užgirtą nesėnais Irlandijos autonomija, Anglijos karalius Jurgis tuo tarpu susilaikęs persikelti su savo šeimyna i Balmoral pilį, kur buvęs mažes praleisti vasarą.

Nėra mažiausios abejonės, kad Irlandijai grasią naminis karas. Norints visos partijos išsiuosusios darbuojasi, kad palaikyti ramybę, tečiau ulsteriečiai neklaušą jokių perspėjimų ir ginkluojasi. Žinoma, tą patį, i juos atsižūrėdami, daro ir irlandai nacionalistai. Katastrofa esanti neišvengtina. Anglijos valdžia nusprendžius tuo tarpu nesikišti i tuos ulsteriečių judėjimus, nes mananti, kad jie galų-galę nurimsianti.

Tečiau kilus maištams, tam tikslui valdžia turėparnošus kariuomenę.

APIE ALBANIJOS PADALINIMĄ.

Trijulė sumanius Albaniją padalinti tarp Serbijos ir Graikijos.

Francija su Rusija stengiasi išgauti kitų Europos valstybių sutikimą reikalė Albanijos padalinimo tarp Serbijos ir Graikijos. Jei

ULSTERIEČIAI NERIMAUJA.

Kalbama, jogei Irlandijoj sukilimas neišvengtinas.

Iš Londono rašo, kad akiveidoj ulsteriečių nerimavimo prieš užgirtą nesėnais Irlandijos autonomija, Anglijos karalius Jurgis tuo tarpu susilaikęs persikelti su savo šeimyna i Balmoral pilį, kur buvęs mažes praleisti vasarą.

Nėra mažiausios abejonės, kad Irlandijai grasią naminis karas. Norints visos partijos išsiuosusios darbuojasi, kad palaikyti ramybę, tečiau ulsteriečiai neklaušą jokių perspėjimų ir ginkluojasi. Žinoma, tą patį, i juos atsižūrėdami, daro ir irlandai nacionalistai. Katastrofa esanti neišvengtina. Anglijos valdžia nusprendžius tuo tarpu nesikišti i tuos ulsteriečių judėjimus, nes mananti, kad jie galų-galę nurimsianti.

Tečiau kilus maištams, tam tikslui valdžia turėparnošus kariuomenę.

APIE ALBANIJOS PADALINIMĄ.

Trijulė sumanius Albaniją padalinti tarp Serbijos ir Graikijos.

Francija su Rusija stengiasi išgauti kitų Europos valstybių sutikimą reikalė Albanijos padalinimo tarp Serbijos ir Graikijos. Jei

tasai projektas tikrai būtų įknyntas, Bulgarijai tuomet būtų atlyginta nekuriomis Serbijos ir Graikijos teritorijomis. Manoma, tasai planas visų valstybių busias priimtas, gi tuomet Albanija nusiraminsianti ir princas Wied neturėsias nesmagumų, nes sugrįšias, iš kur Albanijon buvo atkeliavęs.

Rusijos "Birž. Viedomosti" rašo, kad Bukarešto santaikos aktas turis būti pataisytas taip, idant šiaurinė Albanija būtų priskirta prie Serbijos, gi pietinė — prie Graikijos. Bulgarija už tai apturėtų atlyginimą Makedonijoje. Bet centrinei Albanijai turėtų būti suteikta autonomija ir pavesta Turkijos sultano globai.

NICARAGUA REIKALAI.

Naujausias Suv. Valstijų valdžios nesmagumas.

Suv. Valstijų kongreso komitate del užsienių reikalų nuolat verda kaip puode ginčai ir narių nesutikimai Nicaragua respublikos reikale.

Suv. Valstijų jurininkų, stovinciu Nicaragua, komendantoto kapitono Pendleton raportai liudija, kad ten su tų jurininkų pagelba i prezidentus buvo iškeltas Adolfas Diaz.

Vieną gražią dieną taigi tasai amerikonių jurininkų komendantas pasiuntęs ultimatumą Nicaragua kariuomenės vadui ir jam parasišęs kanuolių šoviniams, jei jis su savo kariuomene neapleisias vienos pozicijų ties geležinkelio, kuris priklausas amerikonię kompanijai. Kadaigi to įsakymo nepaklausyta, amerikonių jurininkai pradėjo šaudyti i Nicaragua kareivius ir jų daugiau šimto užnušė.

Todel užsienių reikalų kongresinė komisija labai tuo pasipiktinus, nežinanti nei kaip išrišti tą klausimą ir pabrėžianti, kad toksai Suv. Valstijų pasielgimas priešais save sukels didžiausią pietinės Amerikos respublikų neapykantą.

CARO APSILANKYMAS RUMUNIJOJE.

Rumunams Rusijos caras taip daug patikęs, kad jo vardu pavadinta daug miestų gatvių.

Caras jau senai apleidęs Rumuniją, bet rumunai taja caro-budelio vizita taip sujudinti, kad ir ligiol negali prideramai atsikvošėti. Iš to džiaugsmo Rumunijos miestuose gatvės pavadina Clarkui, pastarąjį pavadino "dideliu kalbininku" ir pa-

nuose ramybė priklausanti nuo Rusijos ir Rumunijos. Be to, tas pats ministeris tvirtina, kad neužilgo Rumunijos sosto ipėdinio sumus apsviesias su vyriausia caro dukterimi.

Caras Rumunijos valdininkus apdovanojęs ordieriais.

GENERALIS POLITIKINIS STRAIKAS.

Vokietijos socialdemokratų pergazdinė konservatistų.

Socialdemokratų organizacija Berlyne nesėnai savo visuotiname susirinkime nutarius pasirengti generalin politikinis straikan. Todel tam tikslui bus renkamas kapitalas. Tuo generaliu straiuku norima iškovoti sau visuotiną, legalį ir slaptą balsavimą Prusijoje.

Tasai socialdemokratų nutarimas pagimdė didelę baimę konservatistams. Prusijos seime liusojoj konservatistų partija perstačius įnesimą, kuriomni perspeja valdžią, idant ji iš laiko pasirupintų priemones, kad išanksto užbėgus tiems socialdemokratų išsiokimams.

NAUJO FRANCIJOS KABINETO PLENAI.

Pirmiausia busias praverstas trijų metų kareiviavimas.

Naujojo Franceijos ministerių kabineto, kurio premierių yra Rene Viviani, andai paskelbta deklaracija tvirtina, kad pirmiausia valdžios uždavinium — gauti paskolą militariniams tikslams, paskui busias praversti įstatymai apie progresivinius mokesnius nuo pelno.

Užsienio politikoje valdžia prisilaikysianti išmėginto ryšio su Rusija, bet ir su kitomis valstybėmis busianti sutikmėje.

Trijų metų kareiviavimo įstatymai busias pritaikomi ankštai ir lojaliai, gi paskui valdžia pagalvosianti apie šalies apgynimą tokio būdu, idant gyventojams sumažinus militarines sunkenybes.

SALDUS ŽODIS KONGRESE.

Respublikonas kongresmanas pagiria demokratų "speakerį".

Suv. Valstijų kongrese kongresmanų republikonų lyderis, republikonas Mann, andai savo kalboje kongrese kalbėdamas už automobilijų nupirkimą Suv. Valstijų vice-prezidentui i kongreso "speakeriui" Clarkui, pastarąjį pavadino "dideliu kalbininku" ir pa-

(Tęsa ant 16 pusl.)

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

(Iš D. Lietuvos laikraščių).
Šešioliai, Viln. apskr. Gubernatorius patvirtino nutarimą uždaryti alines. Gegužės 14 d. nutarta ir monopolius uždaryti, nors monopolio vedėjas ir jo draugai įkalbinėjo žmonėms, kad uždarius monopolį padidės mokesniai ant kitų daiktų. Atsimainytų šešioliai jei gubernatorius patvirtintų ir paskutinį nutarimą.

Uršė K.

Virvagaliai, Naum. ap. Lukšių par. Gegužės 17 d. (n. k.) šiame kaime atsitiko nepaprastas atsitikimas. Minėto kaimo ukiniškai tą dieną suėjo pas vieną te kaimo ukininką dėti pinigų (algapinių). Buvo jau vėlu. Sudėjęs veik pinigų kaimo koks bernas šovė į ukininkus ir pasislėpė. Mažai suvis sužeidė. Spėjama kad tai padaręs to kaimo kokis tai Slapikas, nes ukininkai nuėjo su policija ir gužines ir visus ten buvusius suėmė. Eina tardymas.

1-ias Z-kas.

Kaltinėnai, Ras. aps. Musų parapijoje yra ištvirkusių jaunų vyrų. Vienas neseniai pargrįžęs iš kariuomenės, tai pats vyriausias jų vadovas ir mušeika.

Sventadieniais ir šiaip turgadieniais taip ir slankioja pakeliais gyvatės asarų prisimauke, mušdami ir draskydami nekaltus žmones praeivius. Kai kas turėdamas ant savo kaimyno kerštą dar ir paperka šiuos amatininkus, kad tam nugarą gerai iškarštų.

Per šeštąjį geg. 15 d. vienas ukininkas papirko šiuos ponaičius, kad įkultų ukininką R. del neatsilyginimo sukaltėtu laiku kelių rub. Šie ištvirkėliai kerštininko, privaišinti sumušė net kelius nekaltus žmones, o R. su peiliais subadė. Poli-

cija kai kuriuos suėmė ir nuvarė Kelmėn pas antstolį, rodos bene 4 mušeikas ir patį jų pirmininką Juozą Bajoriną. Bus galima drausiau bent keliu pereiti.

Saus. Šil.

Kaltinėnai, Ras. aps. Čia parapija nemaža, bet ir tamsumo bei girtavimo joje nemaža.

Smuklės tikrai gerai užlaikomos. Ickaus alinę labai sąžiningai palaiko, krautuvninkas katalikas, švietis žmogus p. S. net per atleidus kada yra akcininkai, pats sėdi už bufeto, savo krautuvę palikęs vaikams; mat jo vardu įsteigta minėtojo žydo aludė.

Blaivybę tik dabar nuo pavasario pradėjo platinti jaunas neseniai atkeltas kun. Žemaitaitis. Tik klebonas tuo visai nesirupina.

Duok Dieve sveikatos musų jaunam darbininkui platininti blaivybę ir toliau gal sumažės ir girtavimai, pestynės, kurie pas mus taip dažnai atsitinka.

Šil.

Gudeliai, Marijamp. apskr. Gegužės 21 d. Budkoje buvo Gudelių valsčiaus viršilos rinkimai. Buvo norėta rinkti naujas, bet pagalios liko tas pats senasis. Rinkimas buvo gana umai ir nepainiai atliktas: riksmu. Kurie turėjo geresnes gerklės, tų ir viršus buvo. Musų apylinkės žmonės vis dar neturi nuovokos apie viršilos rinkimų svarbą, ir apie tai, kaip rinkimus žmoniškai atlikti.

G.

Žemariai, Trakų apskr. Geg. 21 d. ardant senąją bažnyčią atsitiko nelaimė: nukrito ir negyvai užsimušė vyresnysis darbininkas sentikis, jaunas, 26 metų, doras ir blaivus vaikas. Dirbo antri metai prie Že-

marių bažnyčios. Gaifa.
 N. Kat.

Ratnyčia, Trakų apskr. Gegužės 14 d. 1 val. naktį sudegė Ratnyčios miestelis: 59 šeimynos liko be pastogės — 46 žydų šeimynų ir 13 ukininkų sudegė visi trobėsai: del sausumos ir didelio vėjo mažai kas galėjo kę išnešti. Žmonių aukų nebuvo, tik sudegė arklys ir 2 karvės. Vienas senas žydas, Pankerys, regėdamas, kad nieko neišgelbėsia, užrakino savo krautuvę, ir paėmęs pagalvį, nuėjęs ant kapinių, išgulėjo, kol nepasibaigė gaisras. Žydų namai nebuvo asekturuoti, o ukininkų nuo 100 — 500 rub.

Nuostoliai siekia 100 tūkstančių rub.

Brolvaikis Antanas.

Ratnyčia, Trakų apskr. Nuo ugnies išliko tik bažnyčia, žydų maldykla ir apie ketvertą namų. Ugnies priežastis — vienas žydas vėlai atvažiavęs iš Paryčės, numetęs pašurėn papirosą su ugnimi. Žmonės pasakoją, kad jei but atvykę iš Druskininkų (3 — 4 vers-tai) gaisrininkai, tai į ukininkų trobėsias dar but ugnies neįleista. Bet ugnegesiai, kad ir prašomi, nėję visgi, kad jiems iš Ratnyčios neatsiuntę arklių. Mat, ugnegesiai savo arklių neturi.

Druskininkų žydai, kiek galėdami savo padegėlius-tautiečius šėpia. Bet per jų tautiečio neatsargumą ir musiškių triobėsias nuėjo dumais.

Varnas.

Scirijai, Seinų ap. Dalimis parduodamas Tukailos dvaras.

V.

Liškera, Seinų ap. Tris vaikinai, eidami iš Druskininkų girti, užpuolė ant kelio "pakorių", pieną išlaistė, pinigus atėmė ir jo

Severa's Balsam of Life

(Severos Gyvasties Balsamas)

Joje reputacija paremta daugelio metų pasekmingo vartojimo. Jisai prigelbsti organizmui atlikti savo uždutį; po sunkiai ligai paskubina pasitaikymą. Jisai pagelbsti kraujo cėlėms savitarpiniame pasigėbėjime. Jisai suteikia besitaesančiai sistemai reikalaujamos stiprybės ir užtai yra tinkamas vartojimui atsikartojančioje karštingėje. Kaštuoja 75 centus. Gaunamas kiekvienoje aptiekoje. Reikalaukite SEVERA'S BALSAM OF LIFE.

Moteris, be skirtumo amžiuje — jaunos ar metuos — ras priderantį negalėje stiprintoją, ypatingai tinkamas jų lyčiai. Kaštuoja \$1.00. Gaunamas kiekvienoje aptiekoje. Reikalaukite "Severa's Regulator." Knygėlę "Sveikata Moterims" pareikalavus siunčiame dovanai.

Severos Regulatoriuje

Reikalaukite ir žiūrėkite, idant gautumet "Severos" gyduoles. Jeigu aptiekorius negalėtų įpildyti jusų reikalavimo, užsakykite tiesiog nuo

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

žmoną pamaukė. Visus tris jau suėmė.

Varnas.

Scirijai, Seinų ap. Prieš pat Sekmines buvo čia baisi palietė, sugadinusi kelius ir užnešusi žemėmis pievas ir javus.

V—as.

Kun. Ant. Šmulskytis, Liudvinavo (Seinų vysk.) kamend., išlaikęs tam tikrus kvotimus prie Peterl. R. K. Dvasiškosios Akademijos, gavo š. Teologijos kandidato laipsnį.

Kun. Ant. Šeicistris, buv. Kauno Karmelitų bažnyčios kamendatorius, birželio 3 d. (n. k.) atvyko į Glasgow (Škotija) ir apsigyvens prie St. Luke's bažnyčios (268 Govan street, Glasgow), kur darbuosis tarp Škotijos lietuvių.

Tauragnai, Zarasų apskr. Tauragnų parapija nemaža ir daug čia yra didelių sodžių. Gyvena čia daugely vietų sentikių, kurie kaip pasakoja, esą atgabenti vyriausybės nuo lenkmečio. Žmonių švietimas dar žemas, laikraščių daugumas sodžių dar nė nematė. Tauragniškaiai nesirupina jokiais tautos bei visuomenės reikalais ir nėra kas juos į tai ragintų. Čia kad ir yra "Blaivybės" skyrius, bet silpnai gyvuoja; daugumas blaivininkų mauna degtinę nė kiek nesivarždami.

Reikalingas čia labai pašto skyrius, bet valstiečiams tai nė negalvoj. Turėti valsčius nusišandės žyda vežti paštui iš Utenos. Bet koks iš jo vežiojimo nepatogumas. Laikraščius atveža sekmdienį pavakarij, kai žmonės jau grįšta iš bažnyčios. Kitą syk lauksi, lauksi ligpat vakaro ir nesulauksi. Kad pašto skyrius butų — visai kas kita butų. Bet žmonės to nesupranta.

P. Aidas.

Musninkai, Vilniaus ap. Kadangi nuo senų senovės Musninkų parapija buvo grynai lietuviška, tai bažnyčia ir visa kas bažnyčioje intaisyta lietuvių. Bet nu-nai kun. Valavičiui įvedus lenkiškas pamaldas ir lietuvių intaisyti bažnyčioje

Naudingas stiprintojas atsitikimuose, kuriuose randėsi abelmas nusilpnėjimas, anemija ir skilvio betvarkės, kaip to:

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Užkietėjimas, skilvio nemalimas, dispepsija ir kepenų neveiklumas.

Mandagumas kalbant per telefoną yra labai svarbus daiktas. Per telefoną galima išgirsti visus akcentus ir pakrypi-mus taip aiškiai, kad erzinimas kalbamui dalykui, gali buti netyčia ir nežinomis įvel-tas. Žiūrėk, kad atkreiptum dėmą į tai, apie ką kalbama. Kalbėk šypsodamasi.

Balsas su nusišypsojimu ima viršų.
Chicago Telephone Company
 Bell Telephone Building
 Official 100

Humoras ir Satyra

Lietuviams laisvo laiko praleidimui ir saldiems juokams.
 SURINKO
JUOKU MYLETOJAS.
 Puslapių 168.

Ne visuomet žmogui tinka būti susiraukusiam, kaip kad netinka be paliovos "pardavinėti" dantis. Tačiau linkamas upas žmogui suteikia sveikatą ir praligina amžių. Linkamas upas galima žmogui turėti esant linkamoje draugijoje, linkmuose susiraukimuose ir susijūmuse. Bet darbininkas žmogus ne visuomet turi progą tokius susiraukimus laukyti ir laivomis nuo darbe valandomis tankiausiai vienas sau liūdi. Gt nuostinis liudauimas tankiai sutrupina amžių.
 Tokiems žmonėms mes mielai patariamės anšipirkti knygą vardu **HUMORAS IR SATYRA**, kurią beskatydamai atras tiek daug užimančių juokų, kad su ta knygą nekuomet nenorės skirti. Toje knygėje surinkti juokingiausi aprašymai, aforizmai ir visokie anekdotai apie moteris. Taippat ir garsingųjų pasaulio vyrų juokingi pastigimai. Daug prirasyta humoro ir iš vaikų gyvenimo.
 Knyga turi daugiau pusantro himto puslapių. Spauda aliki ir vi-siems suprantamai parašyta. Ir visai pigi, nes tik 60 centų. Ta pati aukele apdaruose 75c.
 Kas tą knygą HUMORAS IR SATYRA anšipirka, tikrai nesugal-tis išleisti pinigų. Rašykite tuojaus. Užsiskant knygą ir siunčiant pinigus padėkite visuomet tokį adresą:

J. M. Tananevičia,
 3249 So. Morgan St., CHICAGO, ILL.

Of All Human Blessings
Personal Liberty Is Prized the Highest

KIEKVIENAS AME-KRIKOS pilėtis paa-u [kautų savo turtą ir gvybę apgimimui laisvės, gvarantuotos konstitucija Suvienytų Valstijų. Ameri-konai užlaikydami tokį i-dealą pastatė ir užlaiko

Laisvės stovyla. Ši stovyla didžiausias pasaulio, vadedina laisvės deive, laikandis augšiai žibintuva, kurioo ji ap-sviečia svieta.

BUDWEISER.
 Per 57 metus jo gerumas, čystu-mas, švelnumas, ir išimtinas Saazer apynių skonis stovėjo augščiau kitų rusių alaus buteliuok, lygiai Laisvės stovyla stovi augščiau visako New Yorko uoste. Jo išpardavimas perein-visokį kitą alų daugybe milijonų butelių.
 Pilstomas į butelius tik naminėj dirbtuvėj.
 ANHEUSEH-BUSCH
 St. Louis.

Budweiser
 spells Temperance!

ARCHDUKE CHARLES FRANCIS JOSEPH and WIFE

Naujas Austrijos sosto įpėdinis Karolius Pranas Juozas ir jo žmona.

LIETUVIAI AMERIKOJE.

BALTIMORE, MD.
Darbai eina blogai. Vestuvių buna daug. Netau-pumo pasekmės.

Rubiųvių darbai labai blogai eina. Dirba žmonės pasikeizdami. Nors nekokie laikai, bet žmonės čia poruojasi. Pasitaikius vestuvėms, matosi atgabenant rudžio po kelioliką statinukų. Keista, kad tokioj šilumoj mėgsta žmonės mažuose kambariuose šusti, iš ko daugumas apserga.

Kaikurie žmonės, susitau-pinę po keliatą dolerių, smunka Lietuvon, manydami ar visai ten apsibuti, ar sugrįžti čia darbams pagerėjus. O gerai uždirbantieji jau turi Lietuvoj apsipirkt žemės ir važiuoja ten gyventi. Bepigu, kad taip jiems sekės ir kad mokėjo gyventi. Gaila, kad nemažai yra tokių, kurie netaupina, o sako, girdi, kam čia taupyti, mirsi ir liks tavo turtas kitiems. Sveiko proto žmogus supranta, kad tai labai negudrus pasakymas. Taupantis darbininkas neturtus krauja, o tik deda del tamsios dienos — gali apsigirti, darbo netekti ir tt. Štai šis laikotarpis yra pamoka. Tie, kurie gyveno taip, kad tik galus su galais sudurti, pasijuto riestame padėjime darbo netekę. Už ko griebtis dabar? Jei nemokėsi, tai šeiminkė nelaikys; ilgai nelauks. Jei mąstytojai, tai rasi sėdės prie stalo apvožta torieje. Dabar pasitaiko matyt me-tant iš namų už randų nemokėjimą. O daugiausia kenčia tie, kurie netaupino; dažniausia pasitaiko taip rudžio draugams. Patartina pakeisti blogus papročius geresniais.

A. Kurilaitis.

WEST PULLMAN, ILL.
Lietuviai darbuojasi ir kila.

Apie šio miestelio lietuvių nesimato laikraščiuose aprašymų. Atrodo taip, lyg kad jų čia nebūtų arba kad jie nesidarbuotų. Ištikrogi jau 15 metų, kaip gyvena čia lietuviai ir jų čia yra aplink pusantro šimto šeimynų ir apie 400 pavienių. Jų didžiausias ir pagirtinas veikimas apsiereikia tvėrime savo parapijos. Šiaip jau kito veikimo čia nekokie tesimato. Truksta vadovų, prasilavinusių vyrų. Šiaip lietuviai gražiai čia gyvena. Kartais pasitaiko šokių-tokių blogumų, bet kur be jų apsieinama.

Šis miestelis yra Chicagos pašonyj ir atokiai nuo didmiesčio dirbtuvių, dulkių, skerdyklų dvokimo. Namai nėra sugrusti, aplinkui turi darželius ir, apskritai, čia daug yra žaliuynų. Todel oras tyras, sveikas ir ne kiek neprastesnis už sodžiaus orą. Blaivus, doras žmogus gali čia palaimintai užgyventi.

Nors mažas tėra čia lietuvių skaičius, bet vis-gi išdrįso pradėti steigti parapiją. 1913 m. kovo 3 d. Atradimo Kryžiaus dr-ja buvo sušaukus visų lietuvių susirinkimą, kur ir buvo svarstyta ir nutarta steigti savo

parapiją. Tą pat dieną buvo išrinktas komitetas iš šešių vyrų. Jis pateko Antanas Vainauskas, Kazimieras Žiogas, Stas. Eidimtas, Antanas Kaulakis, Juozas Dobilas ir M. Kiuberis. Jien buvo pavesta visas parapijos steigimo rupestis. Susirinkime buvo sumesta \$13. Parapija pavadinta šv. Petro ir Povilo. Parapijos susirinkimai atsilikinėjo kamėnuo. Lig birželio 21 jau buvo kasoje \$1.20. Tuo tarpu buvo apeiti lotėties 123 gr. ir Emerald av. Lotai kainavo \$2.400. U juos imokėta buvo \$1.00. Po užpirkimui bažnyčiai turėjo buvo paduotas arcivikupui prašymas duoti lietuvių kunigą. Sausio 6 d. 1914 m. liko išklaustas mūsų prašymas ir gavome kun. Lukošių. Kol kas pamaldatsilikinėja lenkų bažnyčia. Jau turime leidimą statyti bažnyčią. Statydinsime katu ir mokyklą ir kleboniją birželio 17 d. bus pastatytas bažnyčiai pamatas. Tai-gi darbas bažnyčios statymo gana greitai va-

Lietuvos vaik

KENOSHA, WIS.
Nulupo dvi skuras. Su trumpino darbo valandas smuklininkams. Birutinkai mankštinas.

Birželio 7 d. S. L. A. 2 kuopa turėjo savo pikniką. Laikė pikniko bartendierius apsvogę. Pavogė vyno butelį 75c. vertės. Tas dalykas buvo pakeltas kuopos nesusirinkime. Tarp prie vyno butelio prisidėjo dar ir riebių žodžių. Gal net du warrantu buvo duapsivogusio bartendieriaus imta. Už vogimą teisėjai nubaudė \$5. Už riebius žodžius \$1. Abiejuose atsitikimuose kaltininkas užsimokėjo teismo lėšas. Pinigai žinoma, teko ne kuopai, bet Dėdei Samui. Tai nuo bėdno vaikinio it nuo jaučio nulupo dvi skuras.

Nejaugi mūsų dr-jos negalėjo apsieiti be svietiško teismo, kurs daug lėšuoju ir žemina lietuvių vardą. Priegtam kokias iš to nauda dr-joms.

Miesto valdžia išleido įsakymą, kad šventadieniais šokiai ir smuklės užsidarytų nuo 8:00 val. vak. Iš vietinių dr-jų labiausiai pasižymi "Birutės" dr-ja. Ji turi ir kareivių vyrų, kurie seredomis ir pėnyčiomis nuo 7:30 v. vak. mankštinas parapijos sa-lėj.

Jauni vyrukai labai įnirtu poruotis ši pavasarį, ko čia pirmiau nebudavo. Malonu pažymėti, kad vestuvės gražiai praeina ir šaltajon niekas nevedamas iš vestuvių. Taigi lietuviai kila. Tegu anas atsitikimas su bartendieriu bus pamirštas ir tegu jis neatsikartoja daugiau.

Kenošiškis Jonas.

AMSTERDAM, N. Y.
Audėjų straiškas. Pakriko choras.

Vieną audimėnį dirbtuvėj kilo darbininkų strai-

MONTELLO, MASS.
"Vyčių" prakalbos.

Birželio 25 d. šių metų "Vyčių" 1 skyrius parengė prakalbas. Kalbėtojai buvo keliatas vietinių moksleivių. Pirmiausia kalbėjo šv. Jono dvas. seminarijos auklėtinis F. J. Juškaitis. Jis kalbėjo apie minėtos organizacijos užduotis ir tikslą. Aiškiai prirodinėjo tos organizacijos svarbą. Antras, Niagara Falls universiteto studentas, H. J. Vaičiūnas kalbėjo apie tikrąją vienybę. Trečias, narys vietinės kuopos, moksleivis J. Ramanauskas, kalbėjo apie įvairius žaislus. Ragino visus prisidėti prie palaikymo ir tobulinimo žaislų. Toliaus narė vietinės kuopos, p-lė O. Kasečiūtė, deklaravo eiles "Sudiev Tėvyne". Paskiausiai kalbėjo šv. Jono dvas. seminarijos auklėtinis F. A. Vermauskas. Tas kalbėjo apie tikslą, labiausiai apie "Vyčių" organizacijos tikslą. Pabaigoje jis nurodė, kad "Keleivio" korespondentas (Jauna mergaitė) neteisingas žinias padavinėja. Bet tokiems "apšviestunams" kaip tas korespondentas, kurs dusyk du dar nelabai gali suruokoti, vargu bau ką gelbės išrodinėjimai. Jų logiška argumentais nepertikrinsi. Jie, anot Jakšto, vis savo seną dainelę ar giesmelę it šidlavos ubagas kaip šaukė taip šauks.

Po prakalbų prie vietinio "Vyčių" skyriaus, rodos, prisirašė keliatas naujų narių.

Montellietis.

ATHOL, MASS.
"Vyčių" piknikas.

Birželio 14 d. atsibuvo "Vyčių" piknikas. Žmonių buvo labai daug. Visi linksmai žaidė, dainavo. Bažnytinis choras, vargonininko vedamas, puikiai padainavo keliatą jausmingų dainų. Po to gražiai prasilavinusios mažos mergaitės žaidė tautinius žaislus. Žaislai labai susirinkusiems patiko. Tos mergelės irgi priguli prie "Vyčių".

A. G—as.

ST. CHARLES, ILL.
Paaiškinimas.

"Kataliko" num. 25 sakoma, kad šv. Jurgio dr-jos piknikas sugriuvęs del vieno neišmaningo žmogaus. Taip nebuvo. Minėtos dr-jos nariai nusprendė nebedaryti išvažiavimo, kuomet gavo žinią nuo šerifo, kad negalės pardavinėti svaiginamųjų gėrimų.

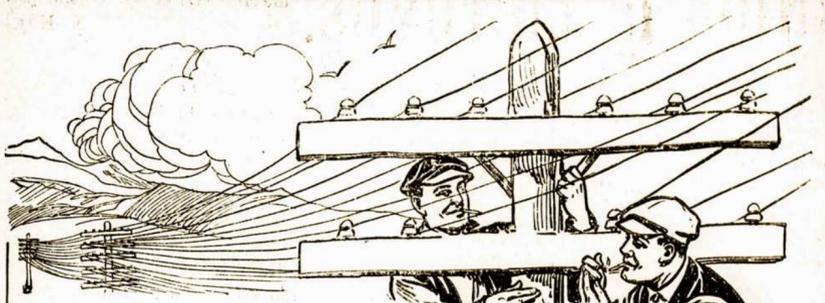
D. Jušius.

WINNIPEG, MAN, CANADA.
Piknikas.

Birželio 20 d. atsibuvo čia lietuvių piknikas. Buvo labai daug žmonių. Buvo ir svetimtaučių. Visi labai gražiai linksminosi. Buvo dainų, šokių ir žaismų. Viskas gerai klostosi. Visi buvo patenkinti.

Draugas.

Dideli karščiai. Visoj Francijoj siaučia pasibaisėtinai karščiai. Daug žmonių nuo karščio pasimirė.

Per Ištisą Liniją

jus rasit juos besukant NAVY Long Cut į saldžius, kvepenčius Burley cigaretes. Sveiki, veiklus vyrai reikalauja sveiko pasilinksminimo — ir jie tai turi iš čysto, švelnaus NAVY cigaretu, kuriuos jie gali rukti visą dieną.

GAIL & AX
NAVY
Long Cut Tobacco

"Geriausia tabaka geriausiam apymiojime"

NAVY yra nuuokęs Kentucky Burley, rupestingai išaugintas ir pribrauktas iki malonaus švelnumo ir saldumo — su maloni kvapaniu, kokio nerandama nei jokioj tabokoj.

NAVY ateina pas jus čysta, saldi, šviežia ir kvepianti, nes ji yra apsaugota garsiu NAVY pakeltu su keturiomis apymiojimais — stora Manila, Tin-Foil, nepermerkama "Glas-cine" popera ir Litho popera.

Pamatysit, kad ją lengva susukti tą šilkinį Long Cut Burley į apvalius tobulus cigaretes. Jūs taip-gi atrasit, kad NAVY yra labai tinkama del pipkės ir saldi, gardi čiu-pimui. Nes NAVY yra viena tarp pasitikėtinų "riskam tinkamų" rusių tabokos.

DYKAI Prašyk savo pardavėjo neokamos "Papers" knigėlės, kuri duodama su kiekvienu 5c. NAVY paketu.

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

Tarp moksleivių.

— Ar pas jums gerai mokyties?

— Tai, kol dabar negerai, tik pas mus priviso kasžini-kokių "aušriniečių" su "ateitininkais".

— Ar tai jie neduoda jums flirtuoti?

— O pas jus ir flirtuojate. O mes vieni susičėję į kompanijas tik pasėdim už žalių staliukų prie bonkos degtinės, ar alaus, pakukuojame, parukome ir viskas.

— Tai pas mus geriau: mūsų šeiminkė kas subatą kelia balių, o mes kad pripirksime degtinės, vynu, ji pasikviečia daugiaus tokių ponių ir užime iki auštant.

— E, kokios čia panos iš bobų: mes su tokiomis visai neužiimame.

— Neišmony, su boba geriau loši, kai su pana.

Vadas užmušta. Ant salos Haiti vyriausias revoliucionistų vadas Davilmar viename susirėmime su valdžios kariuomene, netoli San Domingo sienos, liko užmuštas. Tačiau tas atsitikimas revoliucionistų nei kiek nesulaiko nuo kovojimo prieš valdžią.

Karalius sergas. Serbijos karalius Petras tikrai susirgęs Vranija, į kur specialiai pakviesta d-ras Chvostkov. Vadinas, karalius Bielgradan nesugrįžęs. Jo vietą šalies valdyme užims jo jaunesnysis sunas Aleksandras.

GERBIAMŲ TAUTIEČIŲ ATYDAI

Pirmas Vienatinis Lietuviškas Daržas Vasariku Vakacijų
Lemont's Resort Fruit Farm
ant kranto šv. Juozapo upės, Sodus, Mich.

Geriamj tautiečiai! Kaip prisirengsite apieitj miestą ant keljy dieny ar anuviejy, laike vasaros karšcij ant palisio tai žinokit, kad nerasite geresnės vietos už:
LEMONT'S RESORT FRUIT FARM, apygardoj Sodus, Michigan
tuoj ant kranto upės St. Joseph, yra tai puikiausj linksminisj ir sveikliausj vieta praleidimui vasaros kartjy dieny jo pavėsinisj puikliausj medijy. Yra ten geriausias mandlyklos lėgavimne ir čystame vandonyj; minerališki vandenis, kurie yra naudingi reumatizmo, nervoniems ir nusilpėjusiems.

Puikliausia vieta žuvavimui. Visoki vaisiais kaip: žemuogės, avietės, obuoliai grūšios ir ryšvenogės — viskas svediamis veltai. Geriausias valgys, nes čystal ir gardžiai talsomas tam tikros virėjos (kukarkos). Pienuis ir kiaušiniai švieži nes turiu karves ir vištas.
Puikus vasariniai nameliai taip vadinams "cottages", su papuoštais ir minkštomis lovomis, ir daug kambarių didesne būdikje, vis tai dėj palisio atsilankiems sveičiams. Prekė: \$8.50, už savaitę ir augščiau \$1.15 per diena ir naktį ir augščiau (Diloviniuku neprimam).
Vadinodamas ant Lemont Resorto Fruit Farmos, važiuok taip: imk laivą (bota) linijos Graham & Norton, Chicago Docks, Wabash Ave. ir River gatvių, per ezerą Lake Michigan į Benton Harbor, pajmėk stryktorj "Dowagiac Eau Claire", kurie davež lig minėtos vietos, "Lemont's Resort". Kelias prekinoja tikrai 75c.
Laivai iš Chicagos išeina du kartu kas diena: 9:30 rytmetj ir 11:30 vakare.
Pasitėdamas, kad geriamj tautiečiai parems savo draugbroj, lietuvi, o ne koki ten airi arba žydą, pasilikyk su gdomė juo.

Adr.: **ALEX. J. LEMONTAS, Lemont's Resort, SODUS, MICH.**

DU-KART NEDELINIS LAIKRAŠTIS

"SAULE"

YRA TAI VIENATINIS LIETUVIU LAIKRAŠTIS AMERIKOJE, KURIS IŠEINA DU KARTU ANT NEDELIOS

Išleina kas utarninkas ir petnyčia.

PRENUMERATA KAŠTUOJA:

AMERIKOJ (metams \$2.50 pusei metų \$1.25)
EUROPOJ (Rosijoj ir Lietuvoj \$3.50, Anglijoj ir Skotijoj 15 š. Prusuose 15 m.)

Rašyk tuojaus, o gausi vieną numerį dykai.

W. D. Boczkauskas & Co.

520-522 W. South All., Mahanoy City, Pa.

Skaitykite "KATALIKĄ"

LIEPOS m., 1914 m.

9. K. Zenono k. ir Ver. p.
10. S. 7 brolių kėntėtojų
11. S. Pijaus pap.
12. N. 6 po Sekm. Jono Gval.
13. P. Margar. p.
14. U. Bonaventuros v.
15. S. Henriko e. Jokubo v.

Patėmijimai.

Nelaimingoji Habsburgų dinastija.

Pirm šešiasdešimts metų vengrų tauta sukilus tvėrėsi ginklų, kad iškovojus sau laisvę, išsiluosavus iš po Austrijos globos. Vengrai didvyriškai kovojo prieš savo prispaudėjus austrus, bet tiems pastariejiems atėjo pagelbon piktdarė Rusija ir narsūs vengrai pagaliau liko įveikti, nežūrint kitų tautų pagelbos.

Numalšinus ir išginklavus sukilėlius vengrus, Austrijos valdžia ėmė smarkiai bausti suimtus vengrų vadus.

Tarp kitų mirtin buvo pamerktas ir jaunas grafas Karolyi ir su kitais nužudytas.

Karolyi motinos sopulius perimta širdis užsėdė pagieža į pergaletoją. Motina, netekus savo mylimiausiojo sunaus, metė praeiksmą ant dabartinio, tuomet dar jauno, imperatoriaus Prano Juozo, atimdama jam tuo būdu visokią šiam pasauli lyj laimę ir jo pasisekimą. Vadinasi, grafo Karolyi motina praeikė visą Habsburgų dinastiją.

Taip skamba vengrų pasakojimai.

Ir nuo to laiko ant Habsburgų dinastijos pilasi įvairios nepalaimos, kurių vaisius renka dabartinis senelis imperatorius Pranas Juozas, kuris kituomet nenorėjo susimylėti ant Karolyi.

Ir taip: Meksike nužudoma jo tikras brolis.

Anarchistas durklu perkriodžia jo žmonos širdį.

Jo vienatinis sunus Rudolf kažkur pražūva.

Broliaiduktė d'Alencon sudega Paryžiuje.

Numylėta anukė priešingai jo norui išteka ir pasukū žūva.

Gi dabar pagaliau jo numylėtas broliavaikis, arcikunig. Pranas Ferdinandas, sosto įpėdinis, su savo žmona nušautas Sarajevo gatvėse.

Ar tie visi smugiai yra grafienės Karolyi praeiksmas — niekas negali žinoti. Ir jei tikrai kokia nors psichinė jėga valdė tų visų atsitikimų bėgį, tai — tēmijant į pasekmes — baisus turėjo būti kenčiančios motinos praeiksmas, bausis turėjo būti jos nusiminimas ir sunaus nužudymu persiēmimas.

Tečiau taip pat turi būti stebėtinai imperatoriaus Prano Juozo ir stiprumas, jei jis ligšiol tų nelaimių slėgiamas dar visiškai nesukniubo ir gyvena, kaip tikrasis savo visų nelaimių liudininkas.

Ir toms nelaimėms dar nėra galas.

Kiekvienam norėtusi pa-

sakyti, kad mirus Pranu Ferdinandui, turės pagaliau mirti ir Austrija. Bet tuo tarpu niekas negali nuspėti ir pramatyti, kokias Europon atmainas įneš Prano Ferdinando nužudymas. Ko gero! Dabartinis imperatorius dar gali sulaukti savo valstybės puolimo, jei neatsiras žmogus, kuris tą valstybę, susidedančią iš įvairių tautų-tautelių, galėtų savo geležinėje rankoje palaikyti.

Tai vengrės motinos praeiksmas!

Lietuvės-maldininkės mirtis.

Tokiuo vardu dienraštis "Viltis" paduoda trumpą žinutę iš Vilniaus. Štai ji: "Po iškilmingu laidotuvių a. a. gen. A. Paškevičiaus, vilniečiai 27 d. šio mėnesio (gegužės. "K." Red.) matė dar vieną liudnį reginį. Kun. L. Markuckis, Aušros vartų vikaras, su keiliata giedorių lietuvičių, lydėjo a. a. Mortą Mališauskienę, atvykusią Vilniū iš Alytaus dvaro, Suvalkų g. ir numirusios Savičo ligoninėje. Paskui padėtą ant prastų ratų karstą ėjo vienuvienas nabašninkės vyras, nešinas rišulėliu.

"Nabašninkė maldininkė pirmą sykį atvyko Vilniū ir nežinojo, kad jau nebesugrįš prie savo mažų vaikelių, kurių paliko penketą. Budama Kalvarijoje ėjo pro (?) Cedrono upelį basa, persišaldė ir sugrįžusi Aušros Vartuosna apalpo. Gerb. kun. Volodzko, vietos klebonas, kuris visuomet rūpinas maldininkais, pakvietė gylytoją ir įsakė nuvežti liudininkę. Ten po keliatos valandų atidavė Dievui dušią."

Plaukai šiaušiasi ant galvos ir žmogui širdį it peiliais varsto skaitant tą žinią. Gi panašių atsitikimų pasitaiko daug. Kas metai pavasario laiku mūsų malingos sodietės keliauja apšankyti Kalvariją ir jų nemažai turi Vilniaus ligoninėse pasirašioti ir pagaliau net mirti. Ir viršminėta žinia apie maldininkės mirtį atunus daug ko pasako. Pasako tai, ko negalima net ant laikraščio skilčių išreikšti.

Visųpirmu mums didžiai auostabu, kad "Viltis" iš to atsitikimo neišveda jokiu komentariu, nepažymi tų didelių lietuvių tautai ir jos kulturai nuostolių, kokius paskui save velka panašūs atsitikimai.

Mat, Augščiausiojo valia! Labai gerai žinoma ir suprantama, kad Jo valia, bet taip pat žinoma, kad Visagalis Dievas yra per daug geras ir jis nereikalauja panašių aukų.

Iš kur gi pas lietuvius bus kokis nors progresas kulturoje, jei motinos braidžioja po Cedrono upelius, gi jų vaikai išalkę maudosi ašarų klanuose! Nėgana to. Motinos po pramanytus upelius braidžiodamos atiduoda Dievui dušias, gi jų vaikučiai palieka neaprupinti, amžiniais elgetomis. Juk jau ir taip Lietuva perpildyta elgetomis ir jų skaitlius dar vis labiau didinamas.

Štai kadir a. a. Mališauskienė. Paliko net penketą mažų vaikelių. Kas gi juos auklės, kas juos apliuobs, kas juos melsties išmokys?

Dievas tokio maldingumo nereikalauja. Ir todėl, mums regis, būtų didis laikas mūsų vargšus sodiečius atprantinti nuo braidžiojimų upeliams. Tuo turėtų užsiimti mūsų laikraščiai. Nes tai svarbus dalykas. Kiekvienam yra progos savo maldingumą išlieti savose bažnyčiose, bet ne klaidžioti po nežinomus kraštus ir ieškoti sau ir savo vaikams pražuties.

Kulturingesnės tautos panašiai nepasielgia. Gi lietuviams kaip tik laikas pakilusias kulturoje tautas sekėti.

Dar naujas sumanymas.

"Draugo" 27 numeryje Lietuvių Informacijos Biuro, Paryžiuje, vedėjas, p. J. Gabrys, padėkojęs už \$25.00 aukų, kurias S. L. R. K. A. 29-tas seimas minėtam Biurui paskyręs, katalikų susivienijimui stato naują propoziciją, butent, kad ateinančiais 1915 metais šis susivienijimas savo seimą atlaikytų ne Amerikoje, bet Paryžiuje! Sako, ateinančiais metais katalikų susivienijimui sukaks 30 metų darbavimosi tėvynės naudai, todėl tas sukaktuves ir priderėtų su didžiausia iškilme paminėti.

"L. I. B. vardu — rašo p. Gabrys — aš turiu garbę kviesti Jus laikyti busimąjį nepaprastą seimą Paryžiuje, liepos mėn., 1915 m. Prie tos progos L. I. Biuras rengiasi sukviesti Paryžium ir visas kitas žymias lietuvių draugijas ir veikėjus iš D. Lietuvos, Prūsų Lietuvos ir Amerikos, idant tuomi padaryti visų lietuvių (Panlituaniską) seimą — demonstraciją didžiausiam ir kulturingiausiam pasaulio centre — Paryžiuje."

Toliaus p. Gabrys pažymi, kad tame Panlituaniskame seime galima būtų aptarti daugybę mūsų tautinių reikalų, palytinčių visą tautą ir padėti pirmąjį pamatą visų lietuvių organizacijai: Tautos Tarybai.

Paskui pažymi, kad tokio seimo svarbumas esąs labai aiškus, nes tai būtų viešasis pripažinimas — konsekrecija mūsų užmirštosios tautos viso pasaulio akiveizdoje iš pusės garbingiausios ir kulturingiausios Europos tautos.

Ant galo p. Gabrys sako, kad praktikinis to seimo įvykdymas esąs lengvas, nes jis tam tikslui turįs užtikrintus rumus Paryžiuje.

Bet jei S. L. R. K. A. savo 30-to metinio seimo negalėtų del kokių nors priežasčių atlaikyti Paryžiuje, tai turėtų Panlituaniskan seiman, Paryžium, pasiūsti nors 20—30 savo delegatų.

"Draugas" nuo savęs tą p. Gabrio sumanymą pavadina svarbiu, gražu sumanymu ir nori, kad sumanytojas apie tai plačiau išdėstytų, o tuomet gal ir būtų galima, iš visų pusių spaudos apsvarsčius, paskirti delegatus į Paryžiuje.

Labai gražu. Bet kas rei pirmiau padaryti su tuo, je katalikų susivienijimo šulabijosi leisti tam sus-mui prisidėti prie kitų lietuvių srovių, kadir del bendro tautos labai veikimo? O juk Paryžiaus seiman, kaip p. Gabrys tvirtina, galėsią suvažiuoti iš visur visokių pakraipų lietuvių, atpenė ne vieni katalikai.

Tai vienas svarbiausių katalikų sus-mui keblumas.

Kas valdo žemę.

Daug kalbama ir rašoma apie perdaug anormalius santikius, kokius Sus. Valstijose pagamina žemdirbių stoka, tai reiškia mažų žemės ukių, ant kurių, pasi-taikius pramoniniam křiziu, gyventojai galėtų atsiremti. Žinomos taip pat šios šalies agrikultūros departamento pastangos, kad gyventojus kiekui galint patraukus žemdirbystėn, į ukius.

O tečiau akiveizdoj santikių, kokie šioj šalyj pilnai įsivyravo, tas tikslas atsiekti tiesiog negalima. Kaip viską pagaliau, taip ir žemę žionai apglėbė didis kapitalas, kuris mažiau turtingiems žmonėms savo konkurencija tiesiog neleidžia nei užsiimti ukiu darbais. Tantai ir visa priežastis, kodėl šiandie ukininkai (farmeriai) palieka savo ukius ir danginasi kur į miestus, tveriasi bile kokios pramonės, arba nešinas, kur akis veda. Be abejonės, kuomet nors prisitartis toksai laikas, kada čielis žmonių minies tyversis už plugų, bet kokiu lauks juos sunkenybė įgyti žemės sklypelį?

Kuomet kapitalas valdo šalį, jis yra tiesiog patvaldis ir nepakenčia, idant kas nors pats galėtų su pelnu del savęs dirbti! Gi čia, kaip iš sekančio sąstato pasirodo, tikrai taip dalykai ir stovi.

Septyniose valstijose 1-802 didžiažemiai turi nuosavių 89.652.000 akrų žemės.

Geležinkelio kompanija "The Southern Pacific R. R." turi 13.879.931 akrų.

Geležinkelio kompanija "The Union Pacific R. R." yra savininkė 975.127 akrų.

Weyerhauserų šeimyna dviejose valstijose turi 1-525.000 akrų.

182 savininkai turi 16-990.000 akrų valstijoj Florida, kas užima beveik pusę valstijos.

"The Michigan Iron and Land Co." turi 320.000 akrų.

Geležinkelis "The Chicago and Northern" turi 370-000 akrų.

Tris didelės kompanijos valstijoj Oregon turi 1.011-000 akrų.

Vienas turėjis Idaho valstijoj — 440.000 akrų.

Firma vardu "The Miller and Lux, turi Kalifornijoje 14.500.000 akrų.

Reikia pažymėti, kad didesnė dalis tų didelių plotų žemės savininkų įgiję tas žemes sukybėmis, graftais arba su pagelba pačios valdžios, kuri panašius individus visuomet favorizuoja.

Visa nelaimė šiai šaliai yra tas, kad čia pinigais dirba pinigai ir yra saiku vie-

Naminio karo maurojimai.

Valstijos Montana gubernatorius Steward birželio 26 dieną šių metų perstatė Sus. Valstijų karo ministerijai reikalingumą perkelti federalę kariuomenę iš Forto Vancouver į Fortą Missoula, idant tą kariuomenę turėti po ranka, kuomet mieste Butte, Montana, gimsiančios naujos darbininkų riaušės. Gubernatoriaus Steward tą reikalavimą asmeniškai perstatęs senatorius Meyers, kuris prieš tos progos karo ministerijos valdininkams papasakojęs visą padėjimą mieste Butte. Padėjimas ten ir tolesniai esąs pasibaivėtinus. Kovojančios anglekasių unijos frakcijos tuo tarpu aprimusios, tečiau toji ramybė tik laikina, tik nuduota. Toji ramybė lemia dar didesnį darbininkų sukilimą. Tarp anglekasių išsijusią darbuojasi agitatoriai, kurie aiškina kaip vienai, taip ir kitai jų frakcijai, kas tikrai esąs kaltas tiems darbininkų nesutikimams. Tie agitatoriai varo plačią kampaniją prieš kapitalistus. Perstato tie anglekasiams, jodai nekuomet nebutų taip ugštų asesmentų, taigi ir neužsiganėdinimo anglekasių cilėse, jei ne butinas apiginimas nuo kapitalo atkaklumo. To viso pasekmės — tai straikai. Bet kad duodej apylinkėj straiką laimė — reikia visų darbininkų pagelbos. Iš čia išplaukia asesmentų padidinimas, už tą nėra kalta valdyba, bet visuomeniniai santikiai, kuriuos sulyg savo noro įveda kapitalizmas.

Toj agitacijoj, nukreipoj ypatingai priešais kapitalizmą, taigi žaidžiančioj ant kraštutiniausių jausmų, tiogso tikroji baimės priežastis apie artimąją ateitį. Tarp anglekasių minių nuo seniau buvo galima pastebėti judėjimas ir visų dalykų stoviu nepasiganėdinimas. Paskutinieji laikai, kurie daug prisidėjo prie produkcijos sumažėjimo, taigi ir mažesnių uždarbių, suprantama, turėjo tą nežuganėdinimą dar labiau padidinti. Tuo tarpu darbininkų sukilimas apsiribavo frakcijų kova ir tai kruvina kova, kurioj dinamitas suvaldė svarbią rolę, bet greitai apskuri agitacija pabaigė savo uždavinį, gali prisitarti visai kitokis anglekasių supratimuose nukrypimas. — Gali ištikti kruvina kova darbo su kapitalu ir tos kovos viena milicija jokiuo būdu negalės nuslopinti. Tai gali įveikti tikta federalė kariuomenė, kurios tuo tarpu Butte nėra.

Į senatoriaus Meyero prašymą prezidentas Wilson atsakė, jogei artimiausiam kabinetu posėdyj tą dalyką apsvarstysią ir jei busią reikalinga, parėdymas busias išleistas. Tečiau prezidentas pažymėjo, kad tuo tarpu vietos vyresnybė turinti smarkiau pasidarbuoti, turinti darbininkus nuraminti ir perstatyti jiems visas liudnas pasekmes, kokias gali paskui save atvilkti jų sumišimai. Kuomet tas nieko negelbėsia, tuomet Washingtono valdžia tą visą

reikalą paimsianti į savo rankas.

Žinomas amerikoninis novelistas, garsių "Pelkių" autorius, gi taip pat žymus visuomenėje veikėjas, Upton Sinclair, laikosi nuomonės, kad dabartinis judėjimas esanti svarbi klesų kovos pradžia, kuri visuomet ir visur yra revoliucijos ir naminio karo motina. Sus. Valstijose tasai karas jau gyvuoja. Tuo tarpu jis mažesniuose rėmuose apsirėškė Calumete, daug didesniuose Coloradoj, bet dar liudniau tegali apsirėškėti Montanoj, kur gaivalai toli karštesnio temperamento ir todėl gali prisitarti bausis kraujo praliejimas. Jei Sus. Valstijų valdžia nepasistengs nors iš dalies išlyginti skirtumus tarp dirbančių ir darbdavių, jei vienai jų tik todėl gyvuos, idant svetimomis skriaudomis susikrauti sau milijonus, gi antri per visą gyvenimą dirbant visuomet paliks dolerio vergais, tuomet turės ginti bausis išsiveržimas, kuris supurtys visą vidurinę Sus. Valstijų tvarką. Gi to išsiveržimo ženklai šiandie jau aiškiai matomi ir todėl būtų laikas iškalno tą blogą pataisyti.

Deja, niekas tečiau nenori apie tai pagalvoti ir tuo užsiimti. Valdžia, užtama kitais reikalais, neatkreipia nei domos į darbininkų padėjimo klausimą ir, matoma, nelabai nori tuo dalyku užsiimti. Tuo tarpu tasai visuomeninis klausimas yra už viską Sus. Valstijose svarbiausias. Ir Amerikos spauda apie tai nenori nei pagalvoti. Esant Coloradoj, žiurint loenomis akimis į viską, kas ten veikiasi, Sinclair suprato, kad tai jau nėra šiaip sau paprasti sumišimai, bet klesų kova visoj to žodžio prasmėj, ty, naminis karas. Apie tai jis rašęs ir įvairius angliskus dienraščius, bet nei vienas anų nenorėjo jo raštų spauzdinti, kadangi tuomi kapitalistai išsiėstų. Iš to taigi atžvilgio visuomenė, skaitanti tuos dienraščius, visai nieko nežino, kas ištiko veikiasi įvairiose Sus. Valstijų dalyse, kadangi tie laikraščiai viską užslėpia. Tuo tarpu yra bloga ir tai labai bloga. Užtenka kibirkšties, kad išnaujo pasipiltų šuviai, kadangi ir muduotai nuramintoj Coloradoj judėjimai nenustoje. Gal kas ir panorės pataisyti tą blogą kuomet jau bus pervėlu, kuomet didesnė šalies dalis pateks kruvinan naminin karan.

Negeros yra neprisirpusios vynuogės, aršesni yra supuvę obuoliai, bet aršiausias už viską yra moterių liežiuvivimas.

Zmonės taip kiti į kitus panašūs, kad kuomet išvardiši vieno nusidėjimą, tai tukstančiai prie jo prisipažįsta.

Jei moteris pasakys tau paslaptį, gi paskui tau įkalba, idant to niekam neatkartotum, tai tą daro todėl, kad ji... pati nori tą paslaptį visiems pasakyti.

Poroje vaidai yra obuoliu, nuo kurio vyras paprastai apturi tik... žievę.

Pasibaigus konferencijai.

Meksiko reikale konferencija Niagara Falls, Kanadoj, tikrai sakant, savo darbus pabaigė ir dabar gali ramiai atstovai keliauti ten, iš kur buvo atkeliavę. Bet ar su tuomi baigiasi visi tie nesmagumai su Meksiku?

Suv. Valstijoms tie nesmagumai, regis, negreitai pasibaigs. Baisus meksikoninis vulkanas, kuriam laikinai skylė užkims, verda ir toliau ir kiekvieną valandą išsiveržimas gali atsinaujinti.

Šiais laikais šimtai klausimų pakilo oran, į kuriuos nėra lengva atsakyti.

Kokia bus toji nauja Meksiko valdžia; ar pasiseks Suv. Valstijoms rinkimais prvesti sau prielankų prezidentą, o rasi pasirodys koks Huerto šalininkas, glaudžiantysis prie Europos, gi ignoruojantis amerikonus? Tokiame atsitikime visos pastangos nueiti niekais ir tenai iš naujo prasidėtų revoliucija.

Nėra abejonės, kad ateinančiais Meksike rinkimais Suv. Valstijų intekmė aštriai turės susiremti su Europos intekme ir todėl visos padėjimas pasirodys iš naujo abejotinas.

Kitas, nemenkesnės svarbos, klausimas yra, kas atlygis visiems svetimžemiams už padarytas jiems ten skriaudas revoliucijos metu. Juk tik viena Francija už meksikonines akcijas revoliucijos metu praradusi pusantro milijardo frankų, o kur Anglija, Vokietija, Hispanija ir kitos valstybės? Kas nors turi visvien atlyginti, kad tuo tarpu Meksikas tam tikslui neturi pinigų ir neišsigali tai atlikti.

Neseniai Anglija per savo šarvuotą komendantą lupas neatmainomai davė suprasti, kad ji savo piliečių teises turi ir privalo ginti, kad ir prisieyti panaudoti kanones, ir tuo keliu iš Haiti valdžios išgavo atlyginimą už sudegintą vieno savo piliečių ten lėptjuvę. Tai pačiai savai grasina Francija ir Vokietija reikalaujamos atlyginimo. Kad tuo tarpu tos reikalaujamos sumos yra visai mažutės, sulyginus anas su nuostoliais Meksike.

Paprastai veikiama taip, kad po bendram susižinojimi valstybės užima negalincio išmokėti skolininko teritorijas. Meksikas su savo naturaliais turtais būtų valstybės gardžiu kasiu. Bet ką į tai pasakytų Suv. Valstijos, paremiančios visą savo politiką ant Meksico doktrinos? Iš antrosios gi pusės, tegu Suv. Valstijų valdžia ir apsiimtų Meksikui paskolinti milžiniškas sumas, kokių, be abejonės, Europos valstybės pareikalautų, tuomet turėtų iš Meksiko pareikalauti sau kokių nors specialių privilegijų, kaip tai pirklybiniai-pramoniniai. Gi tas pasėdų nesutikimus Suv. Valstijų su kitomis valstybėmis.

Tas visuomet reikia turėti omeny ir šiais laikais

dar negalima žinoti, kaip didelių iš Meksiko atlyginimų pareikalautų svetimos valstybės.

Dar aršesnis Suv. Valstijų padėjimas susikivirčijime su Japonija. Tik vienu Havai salų užėmimas sukiršino japonus ir iš jų pusės pagimdė protestus, kurie ligšiol senoviškai turi savo galę. Japonija dar labiau rustauja už salų Filipinų užėmimą. Tai baisiausiasioji ir nepagydoma jai žaidza, nes tos salos pajunta jai tiesiog iš po pašonės. Atsiminkime, kad toks pat reikalas buvo, kuomet Rusija buvo norėjęs iširangyti Korejon, Japonija siuntinėjo Rusijai protestus, bet į pastaruosius neatkreipta nei doma. Pagaliau netekus kantrybės puolėsi ant Rusijos milžino ir sutruškino kaulus. Suv. Valstijų nesutikimai su Japonija seni, gi pastaraisiais metais Kalifornijos bilius tuos nesutikimus paarsino. Tiesa, kad Suv. Valstijos šiais laikais perkeliančios savo Atlantiko karo laivyną į Pacifiką, bet ar to gali Japonija nusigąsti — tai kitas klausimas.

Tuo tarpu prezidentas Wilson drūčiai ginkluojasi prieš vidurinius priešininkus. Ima nagan trustus, ramindamas visus, kad juos sumalsias, gi paskui Suv. Valstijose sekis gerbuvius ir pageidaujamoji laimė.

Del suraminimo ir tas gera...

Bet ne vienam darosi bloga pagalvojus, kas galėtų atsitikti, jei mūsų dideli pramonininkai ištrauktų savo visus kapitalus iš amerikonių užsiėmimų ir juos perkeltų į kitas pasaulio dalis. Juk ir dabar daugumas taip elgiasi, įkurdami sau fabrikus Europoje, kur doleris tur dvigubą vertę, gi darbininkai pigus kaip kokie barščiai.

Kapitalas yra laisvas, kaip paukštis, ir visur jis turi sau pilietybės teises, gi kas link kapitalistų patriotizmo nėra kas ir kalbėti.

Koks bus galas tos kovos su trustais?

Žinoma juk sakmė apie mešką, kuri užmušė musią ant savo pono kaktos ir kokios iš to buvo pasekmės...

Linksmumas yra žmogui reikalingas.

Dauguma žmonių yra nuomonės, kad linksmumas ir juokai yra gyvenimo saldainiai, o ne kasdieninė duona; mano, kad humoras yra pertekliaus daiktas, neturįs gyvenime didelės svarbos.

Kaikurje juokavimą ir humorą laiko už menką, tuščią daiktą; mano, kad linksmas, juokiamas žmogus neturi rimto tikslo gyvenime. Yra tėvų, kurie baudžia ir išmetinėja vaikams už tai, kad jie geidžia pasilinksminimų, juokų, gerų laikų. Šitokie tėvai turi sužinoti, kaip humoras, juokai ir linksmumas sveikatingai veikia į mus ir kokią išganingą intekmę daro į visą mūsų gyvenimą.

Daugumoj namų gyvenama perdaug rimtai. Reikia leisti vaikams žaisti, bvyties iki soties. Vėliau gyvenime jie užtektinai prisizūrės į tamsiąją gyvenimo pusę.

Dalykai, kurie mus bovią ir linksmina, pakelia mus doriškai. Niekas nebuvo pagadytas, išvestas iš kelio geru juoku, dailiu humoru; bet tukstantai per humorą stoji geresniais. Juokai yra taip žmogui reikalingi, kaip duona.

Kaip pilną revoliuciją mumyse padaro pamačius tikrai juokingą lošimą. Tas gaivančiai veikia į mūsų kuną ir protą. Nučiname salen suniūrę, susikrinute, nuvargę, nusiminę. Visi mūsų proto gabumai atbuke, smegenys pilnos pelenų; negalime aiškiai protauti. Po gerio lošimo pajuntame besą atsinaujinę ir einame namo kaip nauja esybė.

Štai darbininkas pareina iš darbo nuvargęs, išsiulptas, suerzintas, jūrišes. Bet jis pažaidžia su savo vaikaliais, praleidžia linksmi vakarą su savo šeimyna ar prieteliais, bespasakojant pasakas, bejuokaujant, ir jo nervai susiramina, kuno spēkos atsinaujina, visas pasijunta normaliam stovyj ir ramiai eina ilsėtus.

Viskas, kas tik atnaujina žmogų, kas išvalovortinklius iš smegenų, kas nustumia nusiminimą, rūpesnį, sielvartą, susikrimitimą, turi praktišką vertę. Gudriausia pasielgia tas, kurs daro ir elgiasi taip, kad atsigalvinti, susistiprinti del sekančios dienos darbo.

Todel daugiau žaisnių, gardžių juokų, gražaus humoro. Žaismės tegu kaitaliojasi su darbu. Nesidrovėk juokties iš visos širdies.

Juokai didina sveikatą. Pageidaujamas yra žmogus, kurs mėgsta, pasijuokti, kurs mėgsta klausyti juokingų pasakojimų, anekdotų, kurs mato juokingąją dalykų pusę. Yra šis-tas negerio pas žmogų, kurs retai tesijuokia.

Linksmo pobūdžio žmogus, kurs nepaiso nepalaimų ir šypsoi nelaimėi veidan, turi dievišką dovaną. Linksmam žmogui pats likimas turi nusileisti kaikuoriuose dalykuose. Galėti juokais nelaimę yra geriau, negu valdyti Saliamono turtus. Galima pasidžiaugti, kad tą gali atsiekti visi, kurie tik turi drąsą ir sielos prakilnumą laikyti savo veidus atsuktus švieson.

Ir mirus ne kitaip elgiasi.

Viena moteriškė įkrito upen ir prigirė. Vyras atbėgo ieškoti jos lavono ir nuo įkrito vietos ėjo krantu prieš vandenį besidairydamas ir aimanuodamas.

— Kvailas esi! — šaukė jam žmonės. — Ar nežinai, kad tavo nuskenudusi žmona turėjo nuplaukti pavandeniū, o tu eini prieš vandenį?..

— Tam netikiu — atsakė vargšas — mano žmona bukvė prieštaraujanti, tai ir mirus, be abejonės, ji plaukia prieš vandenį.

Mėginimai parodė, kad socializmas neįvykinamas.

Turbut nedaug tėra tarp "Kataliko" skaitytojų žinančių apie mėginimus įkūnyti socializmą. Ištikro tokių mėginimų buvo nemažai ir visuomet trumpu laiku tie mėginimai nuėjo niekop.

Čia trumpai paminėsime apie mėginimus sutverti tokią valstijelę, kurios surėdymas ir tvarka būtų socialistiškai — turėjo būti panaikinta privatinė nuosavybė, neįsileido jokių kunų ir vykino laisvę, lygybę, brolybę.

Valstijelės buvo mažos, žmonės, ėjusieji į jas, žinoma, buvo tikriausi socialistai, mokiniai žmonės. Vienok-gi tos valstijelės griuvo, kaip poperiniai nameliai.

Jei jau tarp tokių aplinkybių negalėjo gyvuoti socialistiškai surėdymas, tai ką jau besakyti, kaip reikės turėti dalykus su nepritarančiais socializmui, su visokiais nedorėliais, nelabais.

Bet prisizūrėkime socialistiškoms valstybėlėms.

Pirmą paminėtiną socialistišką valstijelę įsteigė anglas Robert Owen (1771-1858), tėvas utopinio socializmo. Buvo tai New Harmony, Indianos valstijoje. Bet ta valstybėlė teigė gyvavo tik du metu, nuo 1825 iki 1827 m., ir griuvo. Arthur Combe, Owens mokinys, buvo įsteigęs valstijelę ant socialistiškų pamatų ties Glasgow, Škotijoje, ir ta pakriko pagyvenus du metu. Valstijelė New Harmony buvo kaikuorį laiką pats Owen dalykų vedėjas, vėliau buvo pakeistas. Iš viso ten buvo 900 žmonių. Nors veikė visi su pasišventimu, visgi trumpu laiku kilo nesuipratimai, ginčai ir valstijelė pakriko.

Toliau paminėtina vokiečio H. Gall'o (1790—1863) valstijelė, kuri buvo įsteigta ties Harrisburg, Pa. Apie 1820 m. jis išsirinko būrį žmonių iš savo pasekėjų ir pradėjo socialistišką gyvenimą ties minėtu miestu. Nesutikimai, kilę tarp socialistiškose valstijelėse piliečių, pakrikdė visus dalykus ir iširo valstijelė.

Saint-Simono, garsaus francuzų teoretiko, karšti pasekėjai bandė gyventi išvien. Pagyvenę metus išsidalino.

Pourier, kurs gyveno tuo pat laiku kaipir Saint-Simon, bandė sudaryti tokią valstijelę, kur kas 2.000 žmonių užimtų ketvirtainę mylią ir visi gyventų viename dideliam name. Tas viskas nepasisekė.

Etienne Cabet, francuzas, pirkio 1840 metais Texase milijoną akrų žemės. Apfjgyveno su 50 savo pasekėjais. Savo koloniją pavadino "Icaria". Umai ji iškriko. Iš naujo buvo bandyta ties Nauvo, Ill. Ir iš naujo pakriko. Trečiu kartu buvo atnaujinta ties St. Louis, bet ir čia trumpai teigėvo. O 1895 m. "Icaria" dar kartą buvo atnaujinta Iowa

valstijoje. Čia jau buvo pasakutinis "icariou" bandymas; kolonija suiro ir turtais pasidalino.

Tarp 1840 metų ir 1850 metų žymūs amerikoniai, kaip va: Chas. A. Dana, G. Ripley, H. Greeley ir kiti buvo įsitaisę 2.300 akrų žemės Pensylvanijos valstijoje. Buvo išviso 145 asmenis ir bandė gyventi išvien. Nepasisekė.

Dar buvo įsteigta Brook Farm ties Bostonu. Pagyveno tris ar keturis metus ir pakriko.

Socialistai aiškina tuos nepasisekimus tuomi, kad socializmui laikas dar neakėjęs, kad dar tebegyvuojas kapitalizmas. Bet juk jų valstijelės visai skyrium buvo nuo kapitalistiško surėdymo ir pas save jie galėjo tvarkyti dalykus, kaip tik norėjo. Priegtam juk nereikia užmiršti, kad jų valstijelių vedėjais buvo arba patys tėvai socialistiškų teorijų, arba jų artimi pasekėjai, visi-gi kiti buvo taipgi geri jų pasekėjai, pritarėjai.

Jaigu mokiniai socialistai su savo mokintais pasekėjais negalėjo socialistiškai gyventi, tai kaip-gi bus galima sutvarkyti dalykus, kuomet vykintai socializmą atsisiras daugybė visai nieko nesuprantančių, nežinančių apie tokį surėdymą?

Mažoj valstijelėj nemokėjo vesti ir tvarkyti dalykų, tai kaip-gi galima daleisti, kad jie sugebės sutvarkyti visą valstybę, kur yra visokių tautų, visokių tikybų, visokių nenuoramų, visokių nedorėlių.

Paika yra tikėti į tokius dalykus.

Ex-socialistas.

Kaip pirkti ukį.

Šiuo laiku Amerikos lietuviai pradėjo pabusti ir ėmė griebtis ukį. Tai geras apsiereikimas. Čia nors trumpai noriu pakalbėti apie išgijimą ukio. Nes matau, kad čia reikia patavimo ir persergėjimo.

Perkant ukį, žmogus kartais nežiuri nei į žemę, nei į dangų, bet patiki agento įkalbinėjimams. Nesakau, kad visuomet žmogus, pirkdamas per agentą, esti apmautu, bet šių eilučių rašytojas paskutinėse dienose, bevažinėdamas po Michigan valstiją pas lietuvius ukininkus, pamatė labai skaudžių dalykų. Rašytojas rado tokių lietuvų, kurie žiemos metu atvažiavo apžiūrėti žemės. Žinoma, negalėjo nieko spręsti tuomet apie ukio gerumą, bet agentas įlojo jam ir tas pirkio ukį. Bet kada pavasarį atvyko ir pradėjo trustis ant savo žemės, tai nabagas norėjęs viską mesti ir grįšti miestan.

Tas pat gali atsitikti kiekvienam lietuvui. Todel reikia būti atsargiems. Jei pats nežinai apie agento siulomąją vietą, reikia pasiklausti žinančio.

Girdėjau, kad lietuviams pardavinėjama ukiai Louisianos valstijoje. Nematęs vietų negaliu nieko sakyti nei už, nei prieš. Tik galiu padaryti persergėjimą. Pir-

mausia reikia pripažinti, kad klimatas Louisianos nėra lietuviams priprastas. Vienok, tas gali būti ne bėda. Vis-gi reikia pasakyti, kad be patarimo žmogaus, žinančio dalyką, baugu yra rizikuoti.

Štai kaip čia būtų galima padaryti. Tegu Louisianos ukio agentas, ar žmonės norintieji nusipirkti ten ukius, pasiunčia žmogų gerai nusimanantį apie ukio dalykus. Toks vyras ir galės tikrą tiesą žmonėms pasakyti. Aš, budamas ukio mokslo studentu, apsiimčiau nuvažiuoti ir apžiūrėti anas vietas ir žinočiau, ar jos tinkamos lietuviams, ar netinka. Žinoma, kelionės išlaidos man turėtų būti atlygintos. Jei vietos ištikro yra geros, tai agentui užsimokėtų išmesti tam dalykui kelias dolerius, nes žinovo patarimas padrasintų žmones pirkti ukius.

D. B. Pratapas.

Letgalių spaudos atgavimmo sukaktuvės.

Anais metais, kuomet iš visų pusių Rusijos pamatai buvo siubuojami, griaujami, netik mes lietuviai atgavome savo spaudą, bet ir gudai su letgaliais.

Gudų gyvenimas nėra mums svetimas. Dažnai mes su jais, kaip su kaimynais, susiduriame ir šiaip jau laikraščiuose, retkarčiais iš jų gyvenimo žinių užėiname. Gi letgalius mūsų laikraščiai visai nemini.

Letgaliai, kaip ir latviai, yra artimiausi mūsų tautos gentis. Letgaliai gyvena Vitebsko, išdalies, Pskovo ir Gardino gubernijose. Iš viso letgalių skaitoma apie pusę milijono. Jų kalba yra latvių kalbos tarmė ir labai artima mūsų kalbai.

Kuomet Letgaliuose prasidėjo tautinis pabudimas ir jos inteligentai pradėjo svajoti apie savitą kultūrą, tai latviai užpuldinėjo, kad pusei milijono nėra reikalo tvirti savąją vatingą kultūrą. Latviai aiškino, kad letgaliai nėra atskira tauta, kad jie tie patys latviai, jų kalba esanti sudarkyta latvių kalba, ir kiekvienas letgalis puikiausiai supranta latvių kalbą, tatau ir svajonė apie savitą kultūrą, yra bergždžias darbas. Vienok letgaliai, nepaisydami tų užpuldinėjimų, varė toliau savo pradėtą darbą. Ypač letgaliams gerai klojos, kad juos nuo latvių dar tikėjimas skyrė. Mat letgalių dauguma, taj katalikai. Ir pirmi tautos žadintojai buvo daugiausia katalikų kunigai. Žinoma, jie ėmėti to darbo, norėdami apsaugoti letgalius, nuo latvių ne katalikų intakos ir rišdamiesi sustiprinti jų tarpe katalikybę.

Letgaliai, kaip ir mes, prieš spaudos atgavimą raštus užsienyj leido, o iš ten slapta per sieną gabeno. Spaudos gavimo metuose, butent 1904 m. letgalių inteligentai vos vieną kalendorių "Dauguva" ir laikraščio "Gausma" 20 numerių liudžiai skiriamų te-

pajėgė išleisti. Mat, jau tais laikais letgalių veikėjų tarpe atsirado dvi srovi: kuniginė ir pasaulinė. Anie spaudos leidiniai buvo pasaulinės inteligentijos nuopelnas. Žinoma, savo turiniu nepatiko kunigams, tai ir susilaukė iš jų pusės priešingos agitacijos. "Gausma" sustojus eiti, kurį laiką letgaliai jokio laikraščio neturėjo. Vėliau, butent 1906 metais kunigas R. Ranzaus išleido "Sakla". Bet šiam laikraščiu ir nekaip klojos, vos 10 numerių jo išėjo. Paskiau, pirmosios dumos rinkimams besiantinant, ir vėla pasirodė laikraštis "Ausekli", bet ir jam neilgai buvo lemta gyventi. Vos ne vos metus ištesėjo teiti. Mat taisiais žiauriais reakcijos metais žymesni veikėjai turėjo apleisti tėvynę. Visas letgalių tautinis judėjimas lyg ir apmirė. Jau tulas pranašavo, kad letgaliai daugiau neatgimsi.

Bet 1908 metais katalikų kunigai vėla išleido savaitraštį "Dryva", kurį ir šiandien gyvuoja. Pasauliniai inteligentai "Dryvos" pakraipa negalėjo pasitenkinti, vienok tuomet jėgoms sumenkėjus negalėjo kito laikraščio leidinėti, bet savo svajonių neišsivadėjo ir nesiliovė liaudies tarpe dirbė. Taip dirvą bepurendami pagaliau 1911 metais Peterburge įkurė ir savo savaitraštį "Jaunas Žinias", tebegyvuojantį ir šiandien.

Šiaip raštų letgalios nedaug teišėina ir veik visi jie turi praktikos žinių pabudį. Daugumą jų pavesta ukiui, kooperacijos reikalams ir tt.

Reikia pažymėti, kad apskritai tautelės atgijimas ankštai sujungtas su jos materijaliu padėjimu.

"L. Ž."

Su laime yra taip, kaip su akiniais, kurių ieškome, turėdami juos ant nosies.

Nekuomet neteisk moteries sulyg to, kurį ji... myli.

Išleisk žmogui kraują, o su krauju išnyks ir jo gyvastis. Tauta gyvuoja, kol jos kalba gyvuoja. Be tautinės kalbos nėra tautos.

Pikti žmonės net gerą daiktą stengiasi piktai perstatyti; — geri net prasiakaltus stengiasi išteisinti.

Delei savų idealų saldu yra mirti, bet dar saldžiau yra... gyventi.

"Pagieža yra saldi" — bet... tikrai del labai mažų žmonių.

Berlyne įsteigta pirmoji valgykla, turinti ant savo stogo daržą. Tai vienatinė panaši valgykla visoj Vokietijoje.

22.000 žmonių žūsta kas metai nuo angių įkandimo. Nekurių angių veislių nuodai žmogų užmuša į kelias minutes.

Šuo atbėgs, kuomet jam sušvilpsi, pasisekimas — ne.

Kooperacijos ir jos svarba.

Sen ir ten Amerikos lietuviai mezga kooperativines krautuves. Daugiausia steigia kooperativines valgomųjų daiktų krautuves. Kai kur joms pusėtinai sekasi, bet neretai jos skursta ir galop visai nudžiūsta ir apskresnieji, besąžiningesnieji dalininkai sugrobia jos liekanas. Prie tokio apgailėtino galo prieina del įvairių priziūščių — nemokėjimo vesti biznio, nesutikimo tarp dalininkų, besąžiningumo vedėjų ir tt.

Kooperacijų pakrikimai, žinoma, blogai atsiliepia į žmones. Jei paskui vėl bandoma tvirti kooperaciją, tai tuomet visi, o ypač buvusieji dalininkai pakrikusios kooperacijos, abejutiškai žiūri į dalyką ir nenori dėtis.

Kooperacijų pakrikimai, vienok, neturi nugązdinti, nubaidyti nuo steigimo iš naujo. Pakrikimai turi būti pamokymu, parodymu, kad reikia sumaniau, atsargiau imties dalyko. Sako, kad žmogus mokosi iš savo patyrimų, o protingas žmogus pasimokina ir iš kitų žmonių patyrimo. Taigi bukim protingais ir mokinkimės ne vien iš savo patyrimų, bet naudokimės patyrimais ir kitų.

Lietuvians, be abejonės, truksta aiškaus pamatymo, tikro supratimo apie didžią naudą iš kooperacijos. Apie tą dalyką labai gerai išvedžioja Domas Sidlauskas. Žemiau paduodame jo straipsnį apie kooperaciją ir tegu kiekvienas gerai išsiskaito ir išsideda sau galvon jog iš vadžiojimus.

„Gyvename amžiuje, kuomet kiekvienas turime mokėti pasigelbėti sau, neturime laukti iš kitų malonės. Kiekvienas turime žinoti ir mokėti apginti savo teises ir reikalus, idant nebūti ar mažiau būti išnaudojamu kitų.

Vienas iš pamatinių mūsų reikalų yra medžiagiško stovio pagerinimas. Tai atsiekama net be didesnio uždarbio — prisilaikant pataupos. Be pataupos ir daug uždirbdamas, o vis praleizdamas, to neatsieksi. Ne-reiškia tai likti šykštuoliu, išsižadėti maistingo valgio, švaraus buto, apdaro, laikraščių ir kitų tikros kultūros apsi-reiškimų, o tik pigiau tai mokėti įgyti.

Visiems žinoma, jog kiekvienas perkamas daiktas bei prekė, kol pasiekia savo savartotoją, pereina daugel rankų, daugel tarpininkų. Taip, perkami sankrovoje batai perėjo ukininko, kailiadirbio, batsiuvio, pirkli-sandėlininko ir sankrovini-ko rankas. Kiekvienas jų stengėsi kuodaugiausiai antų butų pasipelnyti, o pirk-tui reikia visą pakelti. Ir taip buna su visomis prekė-mis; visos jos daugiau ar mažiau tarpininkų pereina, kol nuo gamintojo (išdirbė-jo) patenka vartotojui.

Pavienis vartotojas nie-kaip čia negali sau pasigel-bėti. Imkim, tas pats batų nešiotojas iš pirkto nuo u-kininko žalios odos nepasi-

siudis batų, dirbtuvininkas ir sandėlininkas vienos po-ros jam neparduos.

O vis delto yra budas pi-giau įgyti prekes. Butent, rupinanties prekių įgijimū, vartotojams susitelkus į bu-rius bei tvieriant jiems var-totojų draugiją.

Panašiai prekėjams-var-totojams galima ginti sa-vo buvį, ginti savo specia-liškų reikalus bendromis jėgomis ukininkai, amatni-ka, butų samdytojai, ieš-kanantieji paskolos, samdini-ka ir tt. — Ne kiekvienas ukininkas išgali ir turi iš-ro-kavimą vienas nusipirkti kuliamąją, pjaunamąją, durpių ir kitas reikalingas mašinas ar įgyti ir užlaikyti veislei galvijų; eržiū, jautį, kuilį ir kitą. Kurie-ns tai reikalinga, susitarę įku-ria tam tinkamą (ukininkų) burelį bei draugiją, vis tai įgyja už sudėtus pinigus ir bendrai naudojasi.

Antra vėl, parduodant ja-vus, galvijus ir kitus ukio vaisius ir išdirbinius — y-pač kaikiurių Lietuvos vietū sodiečiai liuosu laiku mezga tinklus, pina krep-šius, skrybėles, dirba klum-pes, meškeres, varo smalą ir tt. — ne arčiausiam supirki-ņotojui, bet tam, kam toks supirkinėtojas parduoda (tolimesniam, didesniam mieste), — daugiau gauna-ma, ir todėl ukininkai, rank-darbiai susitelkia į pristaty-mo draugijas, stato stačiai sankrovosna (nors ir var-to-tojų draugijų) ar steigia miestuose savo sankrovos. Panašios, taip vadinamos, žaliosios medžiagos draugi-jos kuriamos tų, kurie gamina po daug to paties da-lyko — linų, medvilnės, bulvių, garstyčių ir tp., — kad besiturtėjus kainos ir pristačius stačiai dirbtu-vėms.

Kurpia, siuvėjai, verpė-jai ir kiti amatninkai tve-ria išdirbimo draugijas ir rupinasi drauge nupirkti reikalingą sau žaliąją me-džiagą, drauge parduoti ją apdirbus (išdirbinius), jie kaip, tuomi tikslu dar steig-dami savo sankrovą.

Kad sutauptus kiek iš bu-tų samdymo ir įsigijus savo butą (nors ir ne namą) draugdirbybos šalininkai už-sudėtą kapitalą pasistato namus ir gyvena.

Reikalaujantieji laiks nuo laiko paskolos, o norėdami apsiginti nuo lupikų skolin-tojų, imančių 12—15 nuo-šimčių palukų, kuria skoli-nimo bei smulkiojo kredito draugiją (kasą) ir gauna paskolą mažomis palukano-mis.

Darbininkai, vietoj pasi-samdyti darbdaviui ar pra-moniui pavieniui, sudaro savo draugiją ir imasi at-likti darbą bendromis pajė-gomis.

Visuose tuose veiksmuose apsi-reiškia veikimas drau-gė, solidaristiškai. Todel to-kie, perimtieji bendro pasi-stengimo dvasios žmonės ir vadinami draugdarbiais bei draugdarbės šalininkais ar-ba iš latiniško tariant ko-operatoriais, kooperacijos šalininkais, jų jų įstaiga, tverinys — draugdarbe bei kooperativu.

Draugdarbės idea randa-vis daugiau ir daugiau pase-

kėjų. Ir tai ne vien delei to, jog suteikia medžiagine naudą ir lengvai visų per-prantama. Ji traukia sa-vimp ideos žmones tuomi, jog lavina žmonių minias savarankinio veikimo dvasioje. Ir ištikrųjų, dvasios vergas, kurs lig nelikęs draugdarbės nariu, vis lau-kė iš kitų malonės, kol jie ką gerą jam suteiks, likęs nariu turi pats išmokti sveikai spręsti apie savo rei-kalus ir visame-kame sau pasigelbėti. Daugel ideos žmonių draugdarbėj jau mato kelią, kurio einant gali būti išrištas dabar o-pus, gyvas socialis klausimas. Ir tai evoliucijos ke-liu, geriau, negu tai ketina atlikti revoliucijinis socia-lizmas.

Jie sako, jog dabartinis darbininkų išnaudojimas gali būti pašalintas ne vien pavertimu žemės, dirbtu-vių ir tt. valstybės nuosa-vybe, pačių darbininkų ka-reiviais ir valdžios galės tei-sių išplėtimu ant žmogaus, bet imant patiems darbinin-kams visus savo reikalus sa-vo rankosna. Įvestas gyve-niman ortodoksinis ar vals-tijinis socializmas galėtų suteikti liuosas nuo darbo valandas, sotumą, užtikrin-tą rytdienį, bet nesuteiktų žmogui laisvės, suvaržytų jo dvasią. Draugdarbė gi žada tuos pačius gerumus be pa-vertimo žmogaus dvasios. Nurodoma ir kitas žymus skirtumas. Ortodoksinis so-cializmas, laukdamas žmo-gaus pasitobulėjimo, pasige-rinuis ekonominėms sąly-goms, dabar visai neatkrei-pia domos į doriškąjį žmo-gaus stovį, o tik liepia or-ganizuotis ir laukti momen-tu, kuomet proletarijatas pa-ims viršų (parlamentu). Da-bartės gi, kol tai dar neįvy-ko, išpažįstančiam jį (socia-lizmą) leidžia būti tokiu jau fabrikantu, dvarininku ir kitokiū darbininkų išna-uotoju, kaip neišpažįstan-tieji jo. Čia tai pilniausia apsi-reiškia žmogaus-ideolo-gu tragikomedija, butent, skirtumas idealo ir gyveni-mo.

Priešingai socialistams, draugdarbiai ir dabarties gali vykinti savo idealą, nė-ra priversti daryti kompro-misų su savo sąžine kasdie-niniame gyvenime. Nuqa-nydami, jog vergišką žmo-gaus dvasią išpalengvo te-galima perdirbti į laisvą, ir tai nuolat konsekventiniai elgianties sulyg idealo rei-nikalavimų, jie nuolat dabar jau tveria tolimojo idealo užmazgas. Visur jie mokina žmogų sau pačiam pasigel-bėti, savarankiai veikti. Tai-gi tveria vartotojų, išdirbė-jų, ukininkų, paskolos, pa-šėlpos, draudimo, apšvietos ir kitokias draugijas. Atei-tų gi mato dirbtuves pri-klausančias ir valdomas žmonių (darbininkų) drau-gijų, žemę apdirbamą žem-dirbių sąjungų, demokrati-nę gi valdžią daug mažiau tesikišančią į žmonių rei-kalus, negu dabartinėse de-mokratiškiausiose valstybė-se.

Tikrojo demokratizmo to-lerancijos principai jau da-bar matomi ir pildomi kiek-vienojo draugdarbėj, josios įstatuose. Čia „įstatymai“

primami visų narių, taip vyriškių, taip ir moteriškių, balsų dauguma; juos išdir-binėti, tobulinti, kritikuoti gali kiekvienas narys. Val-dyba išrenkama paskirtam laikui taip pat visuotinoju narių balsavimu, veikia po priežiūra taip visuotinojo susirinkimo, taip ir revizo-rių, ir visuomet gali būti kritikuojama, patraukta at-sakomybėn, pašalinta. Tokio demokratizmo nėra atsiekę net toliausiai jame nužėngu-sieji kaikiurie Amerikos Suv. Valstijų šatai ir Švei-carija. Rods, draugdarbė nėra dar valstybė, bet iš jos įstatų be abejonės gali iš-dygti tobuliausios valstybių konstitucijos.

Draugdarbės idea prade-da savęp traukti ir kapi-talistus: dirbtuvninkus, dva-rininkus. Mat, sustiprini-mu dienos darbo ir padidini-mu algos (nekalbant apie tai, ar tai suteikta darbinin-kams, ar išigyta jų pačių profesionalių sąjungų kova) neatsiekiamas darbo išnašu-mas, nes darbininkai gali būti tame neužinteresuoti, nenorėti; o kur nėra noro — joki priežiūra negelbsti. Taigi amerikietis Carnegie pakėlė klausimą ir pats pa-mėginio akcijininkų bendro-vėse rišti jį tokiuo budu, jog leido kiekvienam darbi-ninkui išlengvo likti ben-drovės akcijininku. Akcijin-inkų bendrovė, tai dar ne draugdarbė, bet gerai su-tvarkyta ji tokia gali virsti. Jau anksčiau Carnegie, ne-beatsimenu koks Maskvos universiteto profesorius, žy-mios ukininkavimo klausime kningos: „Selsko-choziais-tvenny vopros“ autorius, per daugelį metų savo dva-rie prityrė, jog išdavimas aplinkiniams ukininkams (Smolensko gubernijoje jie mažžemiai) ypatingo nuom-on, kur jie užinteresuoti žemės nenuvaisinime ir ge-rame jos išdirbime, davė jam geras pasekmes. Toliau jo yra nužengęs tame at-žvilgyje mūsų dvarininkas p. Potvinskis, kurio samdi-ninkai naudojami gryojo pelno dalimi. Taip bedarant jau praslinko kelias metų ir taip savininkas, taip ir darbininkai tuomi patenkinti. Visuose šiuose trijuose pavyzdžiuose permatomas draugdarbės principas, nau-ji keliai visuomenės ukų.”

Šventadienių šventimas.

Darbo dienos sutrumpi-nimas, nors didžiausias, ne-gali padaryti sąlygų, tinka-mų doriniam ir kulturiniam darbininkų lavinimuisi, nes duoda kelias liuosas valan-das po dienos darbo; darbi-ninkas panaudoja tas va-landas poilsiui, gal ir dau-giau, negu reikia, bet ne savęs ir šeimos lavini-mui, nes tai tiktai kito dar-bo rūšis.

Žinomas yra dalykas, kad darbininkai mažai naudo-jasi paskaitomis, kursais, rengiamais jiems vakarais; bet mielu noru lankosi, jei tas rengiama liuosomis nuo darbo dienomis, šven-tadieniais, kuomet protas grynas ir kunas nenuvar-ges. Tą pat galima pasaky-ti apie šeimos gyvenimą;

sunku reikalauti, kad tė-vas, ar motina pasirupintų, kaip reikiant, vaikų auklė-jimu; kuomet po dienos darbo vjenatinė viltis — pasilsėti.

Seniau, kuomet valstybės žiūrėjo, kad butų pildomos tikybos priedermės, liuosų dienų klausimo visai nebu-vo, nes dirbdavo tik šiokiom-is dienomis. Iš dalies li-beralisti noras pasipelnyti, dalimi didelis švenčių skait-lius, klindęs produkcijai, padarė tai, kad 18-tojo šimtmečio pabaigoje ir 19-tojo pradžioje panaikinta beveik visur užginimas dirbti šventadieniais.

Didelėje pramonėje pra-dėta dirbti kiaurą savaitę. Buvo sakoma, kad valsty-bės esančios nekonesijinės, todėl negalinčios versti už-laikyti švenčių. Todel vieni visai net ir tą mintį apie pailsį atmetė, kiti reikala-vo, kad bi kokia viena die-na butų liuosu poilsiui, ant net ištisų 36 valandų poil-siui.

Tiesa, daugiausia valsty-bių neprisipažįsta prie ti-kybos, bet visos ją pripa-žįsta, nes kiekvienam su-teikia tikybos liuosybę. To-del, kur tą liuosybę varžo gyvenimas, valstybė turi ją ginti, kaip ir politikinę liuosybę; privalo duoti dar-bininkams galės lankyti į-sakytas pamaldas, privalo paliepti pramonininkams paliuosuoti darbininkus nuo darbo šventomis dienomis, bent tuos, kurie to reika-lauja. Čia netiktai tikybos reikalas, bet ir piliečio tei-sė.

Nėra vėl reikalo, skiriant vieną dieną savaitėje poil-siui, aplenkti nedėldienis. Vien visuomenės nauda va-duojanties reikia savaitinis poilsis skirti vienodas visai produkcijai. Darbininkų še-myna darbuojasi įvairiuo-se fabrikuose; jei butų po-ilsis įvairios produkcijos šakose paskirtas įvairiose dienose, negalėtų būti kal-bos apie šeimos ryšių su-stiprinimą, negalima butų parengti darbininkams tin-kamų paskaitų, pasilinks-minimų, nes negi rengsi tai kasdien.

Nedėldienis yra tinka-miausias ir tuo žvilgsniu, kad visa senovė davė jam poilsio budą, taip kad visi kiti luomai liuosai tą dieną nuo darbo. Net jei visi dar-bininkai gautų kitą poilsio dieną, kiti luomai senu pa-pročių švestų nedėldienį, taip dar labiau pasididintų skirtumas tarp darbininkų ir kitų visuomenės luomų, kas vėl butų labai negeisti-na, net kenksminga.

Todel valstybės priėmė nedėldienio poilsį; vienos, vienijamos socialius ir ti-kybinius žvilgsnius, įvedė šventadienių poilsį, ginda-mos dirbti visose šventėse, kitos tiktai nedėldieniais, uždėdamos pramonininkams priedermę paliuosuoti pa-maldų laiku tuos darbinin-kus, kurie nori lankyties bažnyčioje...

Sulyg Bažnyčios įsaky-mo, nedėldienio poilsis pri-valo tęsties per ištisas 24 valandas. Jei negalima dar-bo pertraukti be didelių nuostolių, Bažnyčia leidžia

SUSIVIENIJIMAS

ISTEIGTAS 1886 M.

Kiekvieno lietuvio privalumu yra prisidėti prie tos organizacijos. Moka pašalpą ligoje po \$6.00 savaitėje ir turi keturis apsaugos laipsnius:

\$150 \$300 \$600 \$1000

Išmokėjo našlėms ir našlaičiams posmertinių pašalpų \$91.797.68; įvairiems kultūros reikalams \$8.431.18. Turtas išneša (1 d. Sausio 1914 m.) \$64.620.36.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr. 307 W. 30th St. New York, N. Y.

LIETUVIŲ APDRAUDOS DRAUGIJA

Prašyk S-O-L-O

Teisingai padaryta degtinė iš nepaprastai puikaus mišinio. Per daugeli metų sendinta balto ąžuolo bačkose pirm suteikimo publikai. miniai švelnios prieprovos daro SOLO degtinę geru vaistu šeimynų

"Ant baro geriausia"

Žmonės supranti vertę geros rūginės degtinės orderiuoja SOLO Kliubuose, Hoteliuose ir Saliunuose. Yra tai geriausias gėrymas. Užganėdina kiekvieną žmogų. Nusipirk bonką savo šeimynai.

Reikalauk S-O-L-O

STRAUS BROS CO. Distillers - Chicago, 216 W. Madison St. A. Chopoulos ir T. Podlaskis, Lietuv. Agentai.

Naujas Savaitis - Laikraštis "ATEITIS"

Skiriamas daugiausiai jaunimo reikalams. Kadaigi v.sos žmonių geresnės ateities viltis yra jaunimas, užtat kiekvienas privalo rūpintis jaunimo apšvietimu.

"ATEITIS" bus bėpartvyškas jaunimo laikraštis ir bėpartvyški tar-naus kultūristėms jaunimo reikalams.

"ATEITIS" gvildens ir kitokius gyvenimo klausimus.

"ATEITIS" tilps kodaugiausiai žinių apie mūsų jaunimo judėjimą ir veikimą. Taipgi tilps daugybė ir kitokių žinių ir žinelių iš Lietu-vos ir iš viso pasaulio.

"ATEITIS" išleidinės nuo Naujų Metų kooperatyvėška bendrovė "A-TEITIS" inkoruota ant \$25,000.00 pagal Massachusetts valsti-jos tiesų reikalavimą.

"ATEITIS" bus 8 puslapių didumo ir prekiaus tiktai \$1.50 metams ir 85c. pusei metų. Lietuva ir kitas užrubėžines viešpatijas: \$2.00 metams ir \$1.25 pusei metų.

"ATEITIS" galima jau dabar užsisakyti šiuomi adresu:

"ATEITIS"

366 W. BROADWAY, S. BOSTON, MASS.

(KAS PRIŠIŪS SAVO ANTRASĄ, GAUS VIENĄ NUMERĮ PAZIU-REJIMUI DYKAI).

nedėldieniais dirbti; bet ir tokiam atsitikime darbi-ninkai privalo turėti laiko išpildyti bent antrajai iša-kymo daliai, nėra tik tuo-met, kuomet darbas taip umus, kad negalima butų rasti progos išklaudyti Mi-šioms be didelio fabrikantu nuostolio.

Tiesa, negalima parodyti, kad sveikatos palaikymui taip pat reikalingas šventų dienų atilsis, kaip ir nedėl-dienų; bet krikščionijs dar-bininkai gali, net privalo priedermę pašūpti šventadienių poilsį, ginda-mos dirbti visose šventėse, kitos tiktai nedėldieniais, uždėdamos pramonininkams priedermę paliuosuoti pa-maldų laiku tuos darbinin-kus, kurie nori lankyties bažnyčioje...

Sulyg Bažnyčios įsaky-mo, nedėldienio poilsis pri-valo tęsties per ištisas 24 valandas. Jei negalima dar-bo pertraukti be didelių nuostolių, Bažnyčia leidžia

pamaldomis, pamokslais dorina žmones; bet nepri-valo darbininkų gadinti fa-brikantai darbo dienomis. Kai kurios valstybės užsi-ėmė darbininkų doros ap-sauga. Darbdaviai be abejo turi priedermę pasirupinti tokia fabrikuose tvarka, kuri prisideda prie darbi-ninkų doros palaikymo. Val-stybė gi, kurios priedermė rūpinties tikruoju visuome-nės labu, privalo versti darbdavius to žiūrėti.

Valstybė privalo reika-lauti, kad fabrikuose darbi-ninkai dirbtų, kiek tai gali-ma, skyrium nuo darbinin-kių; turi žiūrėti, kad butų skyrium vietos nusiprausti, pasidėti drabužiams. Reik-tų taip pat pridaboti, kad tarp darbininkų nebutų ne-padorų kalbų. Trumpai sa-kant, darbdavių ir valsty-bių priedermė, kad fabri-kuose nebutų viso to, kas užgauna darbininkų tikybos ir doros jausmus.

18 "R. G."

Humoras = Juokai.

KUKLIAUSIOJI.

Senas karalius sėdosi sostan — šalimais jo valstybės senatoriai. Visoj salėj viešpatavo mirtina tyla, nes valdovas mąstė, gi su juomi tą patį darė ir senatoriai. Pusvalandis praėjo tame intemptame darbe — pagaliau karalius teikė maloningai atsidusti ir pabilti: — Ne, negaliu išgalvoti!

Ir visi senatoriai atsiduso vienu atbalsiu — nes ir jie nieko galimo negalėjo sugalvoti.

— Atveskite man čia tuojau vienatinį mano valstybėje išminčių! — tarė karalius, ir visi senatoriai tuojau lig vienam pasileido vargingiausio miesto dalin, kur vargingoj grįžaitėj ant didelės knigos pasirėmęs išminčius dumojo. Daug su juo nekaltant pasodino jį ant mulo ir atgabeno į karaliaus rumus, kur pasta- tė priešais patį valdovą.

— Del Allacho! — sušuko senelis — juk tai čia karalius!

— Taip, tai aš esū! — atsakė malonu balsu valdovas. Argi tau stebėtina, kad karalius ieško patarimo pas išminčių?

— Stebiuosi, padisache, nes jau taip senai laikai praejo, kuomet karaliai ieškojo tikrosios išminties.

— Klausyk manęs, seni! Norėčiau savo vienatiniam doringam ir gražiam sumui sumasti tinkamą žmoną. Pas kaimynus valdovus nenoriu jos ieškoti. Tu žinai, kaip aš pats buvau nelaimingas paėmęs už žmoną princesę iš kraujo. Patark man te- čiau, kas padaryti, kad ras- tui jam draugė gražia, o vi- supirmu, del pranašo barz- dos, nemėgstančią daug kal- bėti šarką, panašią tai, ku- ri man gyvenimą užnuodi- jo. Tegu pas ją bus viena svarbiausioji dorybė: tegu moka tylėti!

Pamąstė išminčius ir ta- rė: — Liepk, o karaliau, pas- kelbti visoj savo valstybėj, idant paskirtoj dienoj į ta- vo rumus sueitų visos gra- žios mergaitės, kurios tą die- ną taigi pabaigs aštuonioli- ką metų. Tegu tavo sumus perėis pro jų eiles, ir toms, kurios jaun labiausia patiks, tegu sako pagiriamai apie jų gražumą. Tą, kuri tavo sumaus žodžius kukliausia priims ir į taj atsakys tik tylėjimu — padaryk savo sumaus žmona.

Padisachui patiko išmin- čiaus sumanymas. Paskelb- ta tuomet visoj šalėj kara- liškas įsakymas ir paskirtoj dienoj į karaliaus rumų kie- mą susirinko daugiau pus- antro šimto dailiai apsitai- siusių jaunų mergaičių.

Visos mergaitės sukviesta didelėn rumų salėn. Kaip susilėkusių paukštytės jos tenai ėmė čiuibėti. Pagaliau visos nutilo, nes pasirodė karalaitis. Su nusteba jos tėjosi į jauną, patogų jaunikaitį. Visos jaunos šir- dįs ėmė smarkiau plakti, a- kįs užsidegė nepaprastu bligžesiu.

Karalaitis perėjo šen ir

ten tarp mergelių eilių. Kel- lis kartus susilakė prie pa- togesnių ir garsiai jas gy- rė, gi jos lyg šarkiutės juo- kais raičiojosi iš to didelio džiaugsmo, tečiau ištylėti negalėjo.

— Ak, aš nesu tarp gra- žiausių esanti, efendi!

— Vaje, kad aš bučiau blondinė!..

— Tai tik komplimentas iš jūsų didenybės lupy.

Ir tam panašiai čiuibėjo pakalbintos mergelės, pasi- drąsinusios jaunikaičio nu- lankiu pasielgimu... Staiga karalaitis pamatė ties duri- mis pasirėmusią kaip uogą mergelę, kuri išrodė tikro- ju gražybės stebuklu.

— Mergelė! — sušuko nustebęs karalaitis — juk tu esi visų kumigaikštyčių karalienė, tu esi verta užim- ti ant padisacho sosto vie- tą... Tu, ne kokia kita!

Gi graži mergelė į tuos žodžius nuraušo, nuolankiai pasikloniojo karalaitiui ir nei žodžio neištarė...

Neužilgo atlaikyta vestu- vės. Paskui klupojo ties jos kelias nymylėtinis ir savo išrinktajai sąjausmingai pa- sakojo, kodėl ją pasirinki už žmoną, gi ne kokią kitą. Iš- naujo mergelė-karalaitė pa- raudo, baimingai į savo my- limą pasižiūrėjo, sudėjo ran- kas kaip del maldos — te- čiau ir vėl nieko neatsakė — kadangi iš mažatvės buvo — nebylė!

— Stebiuosi, padisache, nes jau taip senai laikai praejo, kuomet karaliai ieškojo tikrosios išminties.

— Klausyk manęs, seni! Norėčiau savo vienatiniam doringam ir gražiam sumui sumasti tinkamą žmoną. Pas kaimynus valdovus nenoriu jos ieškoti. Tu žinai, kaip aš pats buvau nelaimingas paėmęs už žmoną princesę iš kraujo. Patark man te- čiau, kas padaryti, kad ras- tui jam draugė gražia, o vi- supirmu, del pranašo barz- dos, nemėgstančią daug kal- bėti šarką, panašią tai, ku- ri man gyvenimą užnuodi- jo. Tegu pas ją bus viena svarbiausioji dorybė: tegu moka tylėti!

Pamąstė išminčius ir ta- rė: — Liepk, o karaliau, pas- kelbti visoj savo valstybėj, idant paskirtoj dienoj į ta- vo rumus sueitų visos gra- žios mergaitės, kurios tą die- ną taigi pabaigs aštuonioli- ką metų. Tegu tavo sumus perėis pro jų eiles, ir toms, kurios jaun labiausia patiks, tegu sako pagiriamai apie jų gražumą. Tą, kuri tavo sumaus žodžius kukliausia priims ir į taj atsakys tik tylėjimu — padaryk savo sumaus žmona.

Padisachui patiko išmin- čiaus sumanymas. Paskelb- ta tuomet visoj šalėj kara- liškas įsakymas ir paskirtoj dienoj į karaliaus rumų kie- mą susirinko daugiau pus- antro šimto dailiai apsitai- siusių jaunų mergaičių.

Visos mergaitės sukviesta didelėn rumų salėn. Kaip susilėkusių paukštytės jos tenai ėmė čiuibėti. Pagaliau visos nutilo, nes pasirodė karalaitis. Su nusteba jos tėjosi į jauną, patogų jaunikaitį. Visos jaunos šir- dįs ėmė smarkiau plakti, a- kįs užsidegė nepaprastu bligžesiu.

Karalaitis perėjo šen ir

ten tarp mergelių eilių. Kel- lis kartus susilakė prie pa- togesnių ir garsiai jas gy- rė, gi jos lyg šarkiutės juo- kais raičiojosi iš to didelio džiaugsmo, tečiau ištylėti negalėjo.

— Ak, aš nesu tarp gra- žiausių esanti, efendi!

— Vaje, kad aš bučiau blondinė!..

— Tai tik komplimentas iš jūsų didenybės lupy.

Ir tam panašiai čiuibėjo pakalbintos mergelės, pasi- drąsinusios jaunikaičio nu- lankiu pasielgimu... Staiga karalaitis pamatė ties duri- mis pasirėmusią kaip uogą mergelę, kuri išrodė tikro- ju gražybės stebuklu.

— Mergelė! — sušuko nustebęs karalaitis — juk tu esi visų kumigaikštyčių karalienė, tu esi verta užim- ti ant padisacho sosto vie- tą... Tu, ne kokia kita!

Gi graži mergelė į tuos žodžius nuraušo, nuolankiai pasikloniojo karalaitiui ir nei žodžio neištarė...

Neužilgo atlaikyta vestu- vės. Paskui klupojo ties jos kelias nymylėtinis ir savo išrinktajai sąjausmingai pa- sakojo, kodėl ją pasirinki už žmoną, gi ne kokią kitą. Iš- naujo mergelė-karalaitė pa- raudo, baimingai į savo my- limą pasižiūrėjo, sudėjo ran- kas kaip del maldos — te- čiau ir vėl nieko neatsakė — kadangi iš mažatvės buvo — nebylė!

— Stebiuosi, padisache, nes jau taip senai laikai praejo, kuomet karaliai ieškojo tikrosios išminties.

— Klausyk manęs, seni! Norėčiau savo vienatiniam doringam ir gražiam sumui sumasti tinkamą žmoną. Pas kaimynus valdovus nenoriu jos ieškoti. Tu žinai, kaip aš pats buvau nelaimingas paėmęs už žmoną princesę iš kraujo. Patark man te- čiau, kas padaryti, kad ras- tui jam draugė gražia, o vi- supirmu, del pranašo barz- dos, nemėgstančią daug kal- bėti šarką, panašią tai, ku- ri man gyvenimą užnuodi- jo. Tegu pas ją bus viena svarbiausioji dorybė: tegu moka tylėti!

statai? Tai tik vieniems mē- tams.

Mejeris: — Ui, kad man labai minkštos širdies žmo- gus. Tegu tam bėdus ma- no svečių arklius, ką neė- dė dvesia pas barjeras lig trupčiuką pagrauz, nes dar gali pastipti.

Jis nekaltėtu.

Oficieras bara denščiką (tarną): — Ak tu, pasileidė- li! Vos tik spėjai išėiti ir tuojaus nusigėrei. Na, kas butų, kad aš taip daryčiau? (norint ir pats vos tik ant kojų laikos). Na, ką tu da- rytum, kad tu mano vieto- je butum, o aš tavo vietoje budamas pareičiau namo girtas?

Tarnas: — Aš su tokia kiale nekaltėčiau.

Šeimninis paprotis.

— Brolau, senai su tavim pasipažistu, bet tu kasžin kodėl nenori manęs supa- žindinti su savo žmona.

— Aš nenoriu? Kaip tai nenoriu! Kaip matai supa- žindinsiu. Paspauk štai šį skambuką, ji tuojaus ateis...

— Ką tu kalbi? Ar tu juokies? Juk šitas skambu- kas eina virtuvėn, pas tar- naitę.

— Tas, kas teisybė, tai teisybė. Kaip tik aš skam- binu tarnaitę, kvieždamas ją pas save, tai tuojaus kaip šuvis pas mane pasirodo ir mano žmona...

Karo metu.

Karo metu du kareivių buvo ant sargybos. Vienas jų sergėjo, gi antrasis mie- gojo. Tuo tarpu krito bom- ba ir nutraukė miegančiam kareiviui galvą.

— O, Viešpate! — sušuko jo bendras — taigi dabar nebus galo nustebimui, ka- da tasai pabus ir neris sa- vo galvos!

Neišmanymai.

Sumus švenčių metu par- važiavęs namo klausia mo- tinos: — Ar gera, kad aš jums kai kada iš miesto laikraš- čių parsinečiu?

— O, labai gera! Mums poperis reikalingas puo- dams uždengti, sviestui ir mėšai suvynioti.

— Tai neišmanymai!..

Girtuoklis ir tinginys ne- randa žmonos.

— Jonai, ar tu dar neap- sivedei?

— Na, lengva tau pasa- kyti apsvesti, apsvesti!.. O ką aš vesiu? — telyčia, ar avi?

— Še tau, ką pasakė... Ar dar tu nerandi žmonės mergų, ir net visokių?

— Hm, bile kokios nenoriu!..

— Žinoma, kaip pats ne bile kokis, tai ir merginos netinka. Dieną prie bonkos švapt, o naktį — krapt, tai ir merga ne bi kokia tiks, nes darbininkė nemokės tin- gėti, o našlė ims kailį perti.

Gali pamiršti.

Vaitas: — Ko norite? Valstiečiai: — Atėjom pa- sakyti ponui vaitui, kad pas mus kaimė vanduo tilta nu- nešė.

Vaitas: — Na, tai reikia pataisyti.

Valstiečiai: — Žinoma, to- del mes ir atėjom, kad mums ponas vaitas lieptų, nes kitaip žmogus užmirš- tum.

Po šliubui.

Jaunoji imdama šliubą visa drebėjo. Kuomet jauni- kis paklausė, delko taip ne- drąsiai ir neaiškiu balsu kartojo prisiegos žodžius, ji atsakė:

— Atsiprašau, mano mie- liausias, tai buvo pirmusyk, antrusyk busiu drąsėnė.

Nesmagu.

Pacientas: — Doktoras taip ilgai neatėjo... gi man tuo tarpu geriau pasidarė.

Daktaras: — O, kaip man dėl to nesmagu!

Telephone Yards 6870

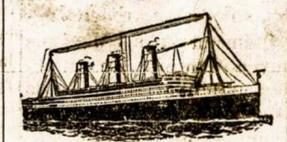
K. J. FILLIPOVIČIUS

Parduoda už labai že- mas kainas (prekes) namus, lotus ir fer- mas, kurių turi di- džiausį pasirinkimą. Ap- sateigija daug ugias namus, bienius ir fur- ničius geriausiose kom- panijose. Perkaunama property dirba visokias reikalingas popieras ir parupina paskolas mor- gegius. Parduoda lo- tus visose Chicago miesto dalyse nuo \$5- 00 ir aukščiau. Taip- gi turi ant pardavimo bienui ir biuzieriu namų su biuziais, arba be jų. Apasuoja žmonių gvardis paskolas licos ir nelaimės atsitikimuose. Reikalaujant, atsiskaitė sekančiu adresu: 836 W. 32nd St., Chicago, Ill. Telefonas Drovers 2250, arba Tananovic Savings Bank.

442 garlaiviu 1.417.710 tonų.

Hamburg American Line

Didžiausia garlaivių kompanija svie- te, užlaikant 74 įvairius patarnavi- mus.

950 pėdų ilgas gl. Vaterland 58.000 tonų.

919 pėdų ilgas gl. Emperor 52.000 tonų.

Tiesioginiai plaukinėjimai tarp

New York	ir	Hamburg
Philadelphia	ir	.....
Boston	ir	.....
Baltimore	ir	.....
Halifax	ir	.....

Pigiausias kainos iš ir į senąjį svie- tą.

Ypatinga domą kreipiama į Lietuvų Pulkys išrengimai tarpdėvyj ir tre- čiojoj klesoj, Kajutos su 2, 4 ir 6 lo- vomis, valgomaisiais kambariais, ma- dydėmis, skalbyklomis ir t. t.

Del smulkesnių rašyk

Hamburg American Line

New York, Philadelphia, Boston, Baltimore, Pittsburg, Chicago, St. Louis, Minneapolis, New Orleans, San Francisco.

Arba pas vi-tinius Agentus.

Rockforde Lietuviška Rakandų Krautuvi!

Taip, ir pas mus kas užaina nesigrau- dina.

Mūsų krautuvoje randasi, lovy, sta- lų, kreslų, karpėtu, peštė, klizojčių, abrozų rėmų, ir visokių kitokių daik- tų prie istaisimo kambarių. Imam ma- žus paveikslus del padidinimo.

Užprasome visus viengentius ir viengentes atsilankyti.

Su tikra pagarba,

Miklas ir Andrius,

1025 So. Main St. Rockford, Ill.

REGULERIS 10 DIENU Patarnavimas.

Greičiausias, puikiausias, dvi-didžiaus- sias dubeltavų šriubų pasażieriniai garlaiviai tarp Liepojaus ir New York ir nuo New Yorko iki Rotterdam ir Liepojaus. Pigios kainos. Kreipkis pas

A. E. Johnson & Co.

Gen. Pass. Agents,

37 Broadway, New York, N. Y.

Guminės ir Metalinės Antspaudos

Šiuomi pranešame gerb. draugijoms, klubams ir pavieniems asmenims, kad "Kataliko" kningyne įvestas naujas skyrius guminių ir me- talinių antspaudų. Čionai parodome keletą antspaudų pavyzdžių, kas yra reikalingiausia draug. klubams ir tt.

Šitokios ir kitokios į tą panašios ant- spaudos reikalingos ir labai tinkamos draugi- joms, korporacijoms ir kitokioms įvairioms į- staugoms Kaina \$4.00

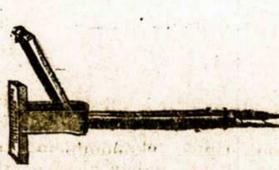
Kišeninė nikeliuota antspauda. Labai paranki nešioti kišeniuje, visa padirbta iš metalo Kaina \$4.50

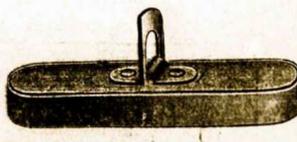
Puikiu labai paranki metalinė antspauda. Labai reikalinga kiekvienam "biznieriui". Kaina \$1.25

Parankiausia yra turėti po ranka šią ant- spaudą. Ji ypatinga tuom, jog užstačius ry- te, ją gali vartoti per visą dieną. Reikalai prie-ėjus nereikia rašinėti ranka mėnesio ir die- nos. Puikiausias daiktas kiekvienam rašti- ninkui ir biznieriui. Kaina ..... 50c.

Plunksninė antspauda, įtaisyta taip pui- kiai, kad su jaja galima rašyti plunksna ir pašėliu, o kitame kotelio gale tauti antspau- dą su savo vardu ir pavarde Kaina .... 50c.

Puiki kišeninė antspauda, su savo vardu pavarde, ir antrašu, gražiai sudedamas, pri- taikinta taip, kad greit būtų galima panau- doti. Prie antspaudos sykiu yra ir rašalinė paduškaitė Kaina ..... 75c.

Rašykite laiškus tuojau, o aplaikysite katalogus muzikos instrumentų, knigų ir įvairių kitų daiktų.

Sišūdami pinigūs ar laiškus visuomet rašykite sekančiu adresu:

"Kataliko" Kningynas

3249 South Morgan Street, CHICAGO, ILL.

A CASE OF GOOD JUDGMENT

Petras Borneika

Notary Public & General Building Contractor

320 E. 14th St., Chicago Heights, Ill.

PARDUODU lotus, budavoju na- mus, skolimu pinigūs pirmui ir bu- davojuimui namų. Užlaikau didelę geležinių prekių krautuve, siunčiu pini- gūs ir parduodu laivokortes ant visų jūnių. Inšieriu namus ir kitoki tur- tą geriausiose kompanijose.

Taip-gi pas mane galima gauti vi- sokių knigų, nusipirkti laikraš- tų "Kataliką" ir užsimokėti prenume- ratą.

Lietuvų "Vyčių centro valdybos adresai:

Pirmininkas — M. A. Norkunas, 166 Melrose St., Montello, Mass.

Pageibininkas — A. Jan- kauskas, Lowell, Mass.

Raštininkas — S. Bugno- vičia, Box 25, Lewiston, Me.

Kasininkas — Kar. Ur- bonas, 261 Broadway, So- Boston, Mass.

Kasos globėjai — Agota Simanainiutė ir S. Mačiul- skis, Lawrence, Mass.

Phone Canal Nine The Edleweiss Line **Edleweiss BEER** Phone Before Eleven Delivered Before Seven

STANLEY'S BUFFETAS IR PUIKI RESTORACIJA

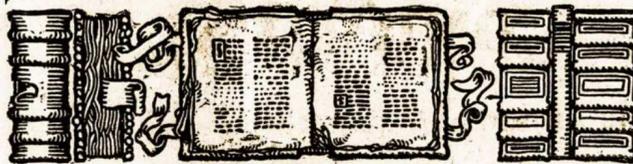
STANISLOVAS K. GLOMSKIS, Sav.

Franklin 3972 116-118 N. LaSalle St., Phone: Aut. 34041

PRIESZAT MIESTO SALE

Kada busi mieste, uzeik pas mane, Gerl Valgiai, Gerimai ir Cigarai.

Atidžiai viską perskaityk.
Kad galėtum pasinaudoti.

ŠVIESA IR TIESA MŪS ŽINGSNIUS TELYDI!

Kninga yra geriausias
žmogaus draugas.

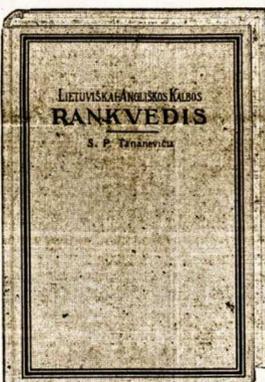
Dabar laikas pirkti kningas!

Kas pirmiausia reikalinga žmogui daryti, kad pagerinus savo buvį, sveikatą ir susipažinus su mūsų literatūra.

1. Butinai reikalinga išmokti anglišką kalbą.
2. Skaityk kningas, kuriose aprašoma, kaip sveikai užlaikyti kūną ir kaip jį prižiūrėti, nes tik sveikas žmogus gali pagerinti savo gyvenimą.
3. Studijuoti mūsų literatūrą ir susipažinti su jos tvėrėjais -- doras laiko praleidimas apsišvietusio žmogaus. Kad dasiekti tikslą mes išleidome labai parankias kningas, kuriose aiškiai ir suprantamai aprašoma ir supažindinama su minėtomis mokslo dalimis. Mūsų išleistos kningos nebrangios ir visiems prieinamos.

Perkant visas 4 kningas, atiduodame už \$3.50, kurios kaštuoja \$4.50.

Taip pigiai pardavinėsime kningas todėl, kad kiekvienas "Kataliko" skaitytojas įsigytų šitas kningas. Vienok taip pigiai bus tikrai iki 1 d. rugpiučio.

VIENATINIS SAVO RŪŠIES LIETUVIŠKAI — ANGLIŠKAS KALBOS RANKVEDIS BEI ŽODYNĖLIS LIETUVIŠKAI—ANGLIŠKAS SU FONETISKU IŠTARIMU IR KAIP TAPTI JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ PILIEČIU.

Yra tai praktiškas RANKVEDIS, dėl išmokimo gerai skaityti ir ištartai angliškus žodžius. Jisai yra parankiausias lietuviams, nes pirmoje vietoje telpa lietuviški žodžiai, paskui angliškas tekstas, o trečioje eilėje teisingas ištarimas. Toliaus seka Žodynėlis Lietuviškai-Angliškai su Fonetišku Ištarimu. Čionais surinkta svarbiausi žodžiai, koki tik naudojami kasdieninėje kalboje. Pagalios talpinasi trumpos pasakaitės ir Lesson in Reading, delei geresnio išsilavinimo angliškoje kalboje. O prie galo knygos telpa pamokymas tiems, kurie

nori palikti Jungtinių Amerikos Valstybių Piliečiais. Kiekvienas lietuvis, atvykęs į šią šalį, privalo nors šiek tiek susipažinti su elementariškais teisėmis šito krašto ir tolesniai pasilikti jos piliečiais.

Kaina audimo apdaruose. \$1.50

SVEIKATA, ARBA RANKVEDIS PRADINEMS MOKYKLOMS PLAČIAJAI LIAUDŽIAI ŽINYNAS.

Ši kninga sutaisyta pagal plačiai žinomų Amerikos ir Europos visuomenėjų profesorių veikalus, kaip tai: prof. Dr. Palmer; pro. C. Hagar., prof. H. Conn ir kitus. Jų plačiai aiškinama ligos, jų priežastis ir kaip nuo jų apsisaugoti. Kas nori susipažinti su Anatomija, fiziologija ir higiena, tai įgyjęs šią kningą, lengvai su sipažins su to mokslo šakomis. **KNINGĄ PUOŠIA DAUGYBĖ PUIKIŲ PAVEIKSLŲ PARODANČIŲ ŽMOGAUS KUNO SUDĖJIMĄ.**

Išėjus šiai kningai iš spaudos, mūsų kritikai bei medicinos žinovai vienbalsiai pripažino "SVEIKATĄ" populiariausiu rankvedžiu higienos bei medicinos srityje.

Taigi patariame, kad ši kninga rastusi kiekvienolietuvio namuose, ypač jaunimas turi ją perskaityti, kad susipažinus su savo kūno sudėjimu ir išvengus ligų. Kiekvienoje skaitykloje ir kningyne ji turėtų užimti pir mąją vietą tarpe kitų raštų.

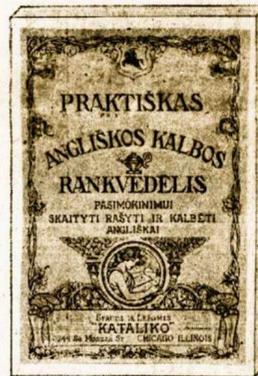
Kaina drutuose audeklo apdaruose tik \$2.00

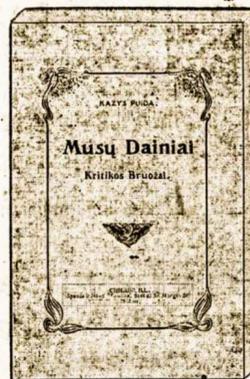
PRAKTIŠKAS ANGLIŠKOS KALBOS RANKVEDĖLIS.

Pasimokimui skaityti, rašyti ir kalbėti angliškai. Šitas pradinis RANKVEDĖLIS parengtas naudai tų, kurie nori trumpu laiku pramokti anglų kalbą, susikalbėti kasdieniniuose reikaluose.

Šis RANKVEDĖLIS yra daug mažesnis ir neturi savyje tiek daug skaitymo, kaip pirmasis. Šitas daugiausia skiriamas vos pradėdantiems, kurie nėra mokinęs jokiose mokyklose, bet tik moka lietuviškai skaityti. Todėl šis RANKVEDĖLIS yra daug pigesnis tik ..... 25c.

MUSŲ DAINIAI.

Šitame didokame veikalė yra aprašoma gyvenimas ir veikalai didžiausiųjų mūsų dainių. Jame aprašyta kun. Antanas Strazdas, Dionizas Poška, Vyskupas Antanas Baranauskas, kun. A. Vienažindis (Vienuožinskis), Pr. Vačaitis ir Dr. Jurgis Sauerverinas. Yra tai vieni svarbesniųjų vyrų mūsų literaturoje. Kazys Puida yra žymus lietuvių literatas, dailiosios literatūros žinovas ir dailiai apie visus pirmuosius literatūros tvėrėjus aprašo. Paminėta svarbiausieji nuotikiai dainių gyvenime ir nurodoma, kaip jų gyvenimas rišasi su jų veikalais. Dainius ką pergvena, atjaučia pats tą išlieja savo veikaluose, išdėsto gražiomis eilėmis. Kaip sykis šitame veikalė nurodoma, kaip dainių veikalai rišasi su jų gyvenimu. O tai svarbu žinoti. Piliau, geriau supratę veikalus ir žinodami prie kokių aplinkybių sutverti jie geriau juos atjaučiame. Todėl toks dainių gyvenimų ir veikalų aprašymas buvo senai reikalingas ir dabar jau kiekvienas gali ingyti.

Beto šis veikalas gali ne vienam patarnauti, kaipc rankvedis mūsų literatūros mokiniuisi ir tolimesnio tyrinėjimo dailiosios raštijos.

"Mūsų Dainiai" yra labai dailiai išleistas ir nėra brangus. Kiekvienas lietuvių raštais indomaujas privalo ingyti šį svarbų veikalą. Kaina 75c

Užsisakymo Lapelis.

"Kataliko" Administracija
3249 S. Morgan St.,
Chicago, Ill.

Čia prisiuočiu \$3.50 Money Orderiu ir meldžiu išsiųsti man kningas sekančiu adresu:

Mano vardas, pavardė .....

Gatvė .....

Miestas .....

Valstija .....

Iškirpkite šitą laišką ir prisiuočkite mums su savo užsakymu ir pinigais

Siųzdami savo užsakymus, padėkite adresu:

"Kataliko" Kningynas

3249 So. Morgan Street,

::

Chicago, Ill.

CHICAGOS ŽINIOS.

Kviečiama dalyvauti kampinio akmens pašventinime.

Nedėlio, liepos 19 d., bus pašventinimas kampinio akmens šv. Petro ir Povilo bažnyčios West Pullmane. Kadangi šis miestas yra Chicagos pašonyje ir iš visų Chicagos kampų lengvai už penkiuką galima atkakti, tai labai geistina, kad dr-jos ir pavieni asmenys teiktusi dalyvauti šio mieste lietuvų iškilinėse. Labai but geistina, kad dr-jos dalyvautų in corpore.

Mūs apeliokės lietuviai gyvena be žymių pramogų, iškilnių. Todėl tas kampinio akmens pašventinimas bus pirma didžiausia pramoga. Todėl ir meldžiame savo tautiečių chicagiečių atkakti į mūs iškilmes ir susiartinti su mumis. Tai gi dr-jos, klubiui, kuopos kitos organizacijos ir pavieni asmenys vyrai ir moteris malonėkite pributi pas mus toj iškilmingoj ir džiaugsmingoj dienoj. Parodykite, meldžiamieji, mums savo prijaunimą.

Dr-jos, kurios teiksias in corpore dalyvauti, malonėkite buti pusė ketvirtos valandos prie Michigan ir 119 g. Čia pasitiksime vyskupą. Paskui eisim prie naujai statomos bažnyčios. Geistina, kad dr-jos, kurios dalyvaus in corpore, pranešė laiškui Antanui Vainauskui, 715 W. 120, West Pullman, Ill. Tai žinoti yra gera del geresnės tvarkos užvedimo.

Dar prašome prisidėti savo aukomis prie pastatymo mūsų šventyklos. Tie, kurie aukaus \$25 ar daugiau, bus bažnyčios raštinuosna intraukti, kaip jos fundatoriai. Tie vardai matomoje bažnyčioj vietoje bus ant marmuro iškalti. Kas metai už juos bus daroma atminimai ar jie gyvi ar mirę bus. Tie atminimai bus tol, kol ta bažnyčia stovės. Aukos priimamos nuo visų—toli ar arti gyvenančių. Aukus galima siųsti kun. N. Lukošui, 12-015 Lowe Ave., West Pullman, Illinois.

Lietuvos Sunus.

"Kanklių" choras turėjo gražų pikniką.

"Kanklių" choras prie šv. Jurgio bažnyčios, liepos ketvirtoj dienoj turėjo dailų šeiminią pasilinksminimą pikniką; buvo išvažiavę į Willow Springs. Dalyvavo arti 40 asmenų. Nuo pat ryto visi nuoširdžiai linksminosi kaip kas išmanė. Žaidė visokias žaismes. Iškilmingiausia valanda buvo tai pavakarop. Saulei leidžiantis visi piknikininkai sustojo burin ir užtraukė keliatą dainų. Toli, toli nešėsi aidas. Miškelis skambėjo nuo skardžių balsų.

Dvyną išpuđį darė dainavimas tarp tokių aplinkybių ir dienelei baigiantis. Gilus išpuđis matėsi veiduose visų.

B. Jakaitis.

Pikninkas parapijos naudai.

Birželio 28 d. buvo surengtas westpullmaniečių pikninkas šv. Petro ir Povilo parapijos naudai. Atsibuvo darže ties 123 g. ir Union ave. Nors oras buvo nevisai malonus ir dangus buvo debesuotas, bet žmonių prisirinko pusėtinai. Atsilankė ne vien čionaitiniai lietuviai, bet nemažai atkako ir iš tolimesnių apygardų. Atvyko ir "Aušros Vartų" choras su savo vargonininku vedėju p. Suchodauskiu. Choras labai palinksmino pikninkininkus savo gražiomis dainomis. Choras yra gerai išsilavinęs. Šios apygardos retas lietuvų yra girdėjęs panašių dainavimų. Choras buvo kviestas atsilankyti ir mat teikėsi pributi.

Lietuvos Sunus.

Mokinių užsiėmimas vakacijų metu.

Niles Center mokyklos vienas mokytojas su savo 29 mokiniais užvedė pavaršarį darželius, kur auginama daržovės. Kiekvienas mokinys turi po darželį ir jie patys juosius apžiūri, mokinioji prigelbstant ir nurodant, kaip prižiūrėti daržoves. Manoma, kad tie 29 mokiniai padarys iš savo daržovių \$1.000. Vienas 12 metų vaikutis yra apšėjęs savo žemės sklypą cibuliais. Padarysias iš jų \$100.

Mokinių skaičius padidėjo.

Skaitlinės parodo, kad šiemet publiškąsias mokyklas lankė 20.000 mokinių daugiau, negu perėjais metais.

Mokyklose pritrūkdavo vietų.

Žinoma, mokinių daugiausia yra tose vietose, kur gyvena svetimtaučiai. Juk svetimtaučių yra skaitlingiausios šeimynos.

Mokyklų cenzas rodo, kad viename, lenkų gyvename, bloke yra 1.200 vaikų.

Manoma, kad kito tokio pat didumo bloko nėra ant svieto, kur rastusi daugiau ar bent tiek vaikų. Tas blokas pavadinta "Prize Baby Block".

Sakė lietuviams lenkišką pamokslą.

Subatoj, liepos 4 d., atsibuvo iškilmingos laidonės a. a. Pr. Garoševičiaus. Tai buvo anglių ir ledo pardavėjas. Pamaldos už velionį atsibuvo šv. Kryžiaus bažnyčioj. Buvo daug kunigų. Gražiai buvo lydi-

mas su muzika į šv. Kazimiero kapines. Žmonių buvo daug. Visi nustebo, kuomet klebonas kun. Skrypka ėmė lenkiškai pamokslą sakyti. Sakė ilgai. Minios lietuvų, žinoma, nieko nesuprato ir tik murmėjo. Tai keista, kad klebonas neatsižvelgia į minias lietuvų.

Dzukas.

Apsisaukokit apgavikų.

Priviso įvairių vagilių, kišenvagių, apgavikų. Dugeliui jau jie pažįstami. Ne vienam aptuštinio kišeniui. Bet neseniai man teko pažinti visai naujos rūšies apgaviką.

Vaikščiojant po Washington parką priėjo žmogys, kuris prašė degtukų. Neturėjau jų ir negalėjau duoti. O tuo tarpu nepažįstamas užveda kalbą. Dirbąs kokiam ten banke ir galis intaisyti darbą. Man žadėjo intaisyti pečkuriu darbą. Tik reikia kokio ten paliudijimo iš miesto rumų, už kurį reikia \$25. Bet pusė sutinkas pats imokėti, jei antra pusė bus jam duota išanksto. Žinoma, supratu, kas do paukštis tas žmogus. Dabar bedarbių esant, lengvai galima likti auka tokių meškėriotojų. Bukit atsargus.

A. Rupšys.

Kirviu užmušė keturis.

Po No. 67 Broadway, Blue Island, ištiko baisi žmogžudystė. Anksit iš ryto rasta keturi nužudyti asmenys—dvi moteris, vienas vyras ir vienas vaikas. Buvo užmušti jiems bemiegant. Visų galvos suskaldytos kirvio ašmenimis. Piktadarybės vieton atbėgo policija ir nieko nesusekė apie piktadarį.

Atkeršydami išmušė langus.

Prie aptiekos po No. 775 So. State g. buvo išpiltas šaligatvis. Tą darbą atliko darbininkai neunionistai; antrą dieną du akmeniai buvo mesta aptiekon per didelį langą. Tai matyt unionistai tą darė atkeršydami už nepavedimą darbo unionistams.

Ketvirtoj liepos dienoj žuvo tris ir 16 sužeista.

Nors apskelbimo nepriklausomybės dienoj neapsieita be aukų, bet visgi šiemet sulyginamai daug jų buvo mažiau, negu kitais metais kad budavo Chicagoj Džulajus atsiėmė aukų tris negyvais ir 16 sužeistais. Išviso Suvienytose Valstijose tą dieną žuvo 12, o sužeista 879 asmenys. O 1907 m. Suvienytose Valstijose žuvo tą dieną 72, o sužeista 2.736 asmenys.

ARCHDUKE FRANCIS FERDINAND and WIFE, VICTIMS OF ASSASSINATION, and CHILDREN.

Nugalabintasai Austrijos ipėdinis Pranas Ferdinandas ir jo šeimyna.

Riausės del konduktoriaus nemandagumo.

Ties So. Paulina ir Taylor gatvėmis pereitą utarininką buvo iškilusios riausės, kuriose dalyvavo arti 2.000 asmenų. Buvo taip. Pasazierius norėjo išlipti iš gatvekario per lipimo vietą. Konduktorius pastumęs jįn gatvėn ir davė signalą važiuoti. Bet tam gatvekariui sugrįžus, buvo sustabdytas gatvekaris ir prasidėjo lamdymas konduktoriaus šonų ir daužymas gatvekario. Konduktorius buvo labai sukrvintas. Dar tris asmenys buvo sužeisti, kuomet gatvekario langų stiklai laktė į visas puses. Per penkioliką minutų buvo užkimšta gatvė. Minia pakilo iki 2.000.

Nenorėjo papulti į laikraščius.

Vienas senis F. Smith 71 metų amžiaus sumanė vesti merginą 39 metų senumo. Nenorėdamas, kad apie jo apšvedimą būtų rašoma laikraščiuose, nudumė kitan miestan išsiimti leidimą vesti.

Visokių yra žmonių. Vieni labai geidžia, kad laikraščiuose but paminėta apie jų apšvedimą, krikščionas ir tt., kiti visai to nenori matyti laikraščiuose.

Gali sustraikuoti visi geležinkelių darbininkai.

Jau buvo rašyta, kad vakarinių geležinkelių konduktoriai ir mašinistai būvo pareikalavę pakėlimo mokesties ir darbo valandų sutrumpinimo ir, kad kompanijoms nesutikus reikalavimų išpildyti, dalykas yra leidžiamas per balsavi-

mą ar straiukuoti ar ne. Dabartės prie jų prisideda ir klerkos, bagažo nešejai ir kiti visi darbininkai. Jei reikalavimai nebus išpildyti, tai visi kartu meta darbą.

Teatralių dr-jų konferencija.

Dramatiškas Ratelis sumanė suaukti konferenciją teatralių Chicagos dr-jų. Todėl Teatralių dr-jų prašė išrinkti po tris atstovus ir jų vardus suteikti V. Sileikai, 1671 Milwaukee ave, Chicago, Ill.

Damijonaitis perkėlė krautuvę į erdvesnę vietą.

P-nas M. J. Damijonaitis, laikęs knygų ir muzikalių instrumentų krautuvę Zacharevičiaus namuose prieš šv. Jurgio bažnyčią, paėmė tuose pačiuose daug erdvesnę vietą ir žymiai padidino biznį. Padidino knygų ir muzikalių instrumentų sandėlių, intaisė ice cream parlor ir laiko šiaip visokių mažmožių, saldinių, žiedų, kaklaraiščių, kryželių ir tt.

Statoma daug naujų namų.

Ši pavasarį stebėtinai daug namų imta statyti. Ši pavasarį daug daugiau pradėta statyti namų, negu bilė kada pirmiau.

Per birželio mėnesį išduota leidimų statyti namus, kurie lėšuos \$9.538.300. Tai yra \$2.000.000 daugiau, negu pernai per tą pat mėnesį.

Sužeistas gaus \$45.000 atlyginimo.

James Wilson, kurs būvo kónduktoriumi ant Bal-

timore-Ohio linijos, buvo baisiai sužeistas ir teismas jam pripažino \$45.000 atlyginimo. Budamas didžiame nuovargy, jis nukritęs nuo traukinio ir jo dešinioji ranka buvo sulaužyta ir nugarkaulis perlaužtas.

Papildymas prie baigusiuju mokyklas.

Pereitame "Kataliko" No. buvo paminėta apie pasibaigimą mokslo metų publiškose mokyklose ir apie baigusius jas lietuvų vaikus. Prie ten paduoto skaičiaus reikia dar pridėti Vytautą Graičiuną, baigusį Wendell Phillips High School, ir Onelę H. Mažeikiūtę, baigusią Armour mokyklą.

Atėjo "Vairas".

Atėjo "Vairo" No. 10. Apšėiai gražių paveikslų ir smagių skaitymų. Galima gauti "Kataliko" knygynė.

Paleido žmogžudį.

"Business" agento George Hammondo užmušėjas, Patrick Dignan, paleistas iš kalėjimo užstačius jam \$25.000 kaucijos. Tai pirmas panašus atsitikimas per pastaruosius dešimt metų, nes apskustasis pripažino nužudęs agentą, ty. papildęs pirmojo laipsnio žmogžudystę, ir pagaliau paleidžiamas iš kalėjimo. Darbininkų rateliai visai komentuoja tą atsitikimą.

Apgavo saliuininkus.

Andai persitikrinta, jogei ir saliuininkai nėra sumaumoje visų protų. Tris kadangi saliuininkus iš Gary, Ind. apgavo vie-

nas paukštis, katras pas kiekvieną jų išmainė čekius po \$1.000 ir tai tuo būdu, kad pas kiekvieną jų skyrium suderėjo pirkti saliuonus, davė čekiais rankpinigius, gi saliuininkai išdavinėjo apgavikui likusius iš \$1.000.

Už pinigų dirbimą.

Teisėjas Landis iš pinigų klastavimą nubaudė 5 metais kalėjimo nekoki Arthurą Hartwick, gi jo svainė 2 metais. Savaitę pirmiau tas pat Hartwick' buvo nuteistas 8 metais kalėjimo už tą patį prasižengimą. Taigi dabar jam kalėjime pagyvenimas žymiai prailgintas.

Trumpesnės žinios.

Chicagos krasoje visiems darbininkams padidinta algos — 100 dol. kiekvienam metais.

Prigimtas piktadaris nužudė keturių ir pusės metų mergelę užkampy po No. 2636 W. Madison g. Intariamas piktadaris suimta.

G. Luten 65 metų senas, manydamas, kad jau jis nieko gero nenuveiksias ant šios žemės, nusizudė.

Iš Chicagos išvažiuoja Europon komisija tyrinėti įvairius socialius pagerinimus ir budus kovos su lytinio ištvirkimu. Komisijon pateko E. Flagg Young ir aldermanas Dr. W. Nance.

Keturių metų vaikas po No. 1628 W. Austin ave. žaidė kieme su degtukų krebute. Degtukai mėtomai plykštelėjo ir uždegė vaiko drabužius. Vaikas baisiai apdegė ir vargu lau pagys. Motina apdegė rankas begesindama liepsna.

Geradėjo laiškas.

Nelabai senai mes gavome laišką nuo Rev. E. Polasek, kur skausmingais žodžiais buvo rašoma apie apgailėtiną padėjimą Mrs. Saur iš Montgomery, Minn. Dabar gavome antrą laišką, kuris skamba sekančiai: "Noriu jums pranešti, kad Mrs. Saur aplaikė Triner's American Elixir of Bitter Wine, už kurį meldžiu primumi širdingą padėką. Jūsų vaistas yra tikrai didelė geradėjystė poniai Saur, nes gelbsti jos grumuliavimui. Ji nesijaučia taip nerviška, kaip pirma, ir visas jos kunas eina stipryn. Su pagarba Rev. E. Polasek, Montgomery, Minn." Mes esame labai dėkingi už šitą pranešimą ir norime pasakyti, kad Triner's American Elixir of Bitter Wine yra ištikro labai naudingas atsikimuse negrumuliavimo, konstipacijos ir nerviškumo. Aptiekose. Jos. Triner, išdirbėjas, 1333-39 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Nuo reumatikų ir neuralgiškų skausmų Triner's Linimentas yra labai rekomenduojamas.

E. Čirikov.

SUBRENDES.

(Iš pirmųjų studento dienų).

(Pabaiga).

Einu gatve. Kojos nenoromis neša mane tolyn. Jaučiu, kad ant mano veido pasirodė kuopuikiausio šypsojimos išreiškimas, vos sulaikau save, kad nesuikvatočiau visa gerklė gatvėje, kurios šalygatviais šen ir ten nardo praeiviai; jau ir taip kai kurie, kaip man nusikavę žiūrėjo į mane ne be nusistebėjimo. Kaž-kokia stora ponija dągi nusišypsojo, susitikus su manim akimis — vos neužkalbinau aš jos: taip ir dilgino mane pasakyti jai "aš baigiau", ir parodyti ištraukus iš kišenės atestatą.

Užsukant man į kitą gatvę kaž kas į mane sukėlė jo. Stabtelėjau. Žiūriu — mano draugas Kriukovas, kuris irgi "baigė". Jis visa drąsa traukė popirosą, ant galvos buvo užsimovęs plačiais kraštais skrybėlę, raiškose laikė drūtą gumbuotą lazda.

— Kur trauki, collega? paklausė Kriukovas kepturę nusmaukdamas pakaušim ir nusitardamas pulto rankove išprakaitavusią kaktą. (Aš ir pats nežinojau kur aš velkuosiu, ir tik dabar paklausiau savęs; "kur gi ištikro?").

— Buvau gimnazijoje atstato atsiimtų.

— Aš jau vakar atsiėmiau ir žiniai, draugas, aš tik sustikau mus "graiką" ir atvirai prisipažinau, kad nekados pats neatlikinėdavau naminių darbų ir neišmokdavau žodžių, kad per egzaminus puikiai išsirašiau iš kito, nors ir sėdėjau už atskiro staliuko.

— Tai buvo jam piktumo, manau, kaip išpasakojai. — Pasitraukė, pasičiūpė ir sumurmėjo: "nesaziūninga".

Ir mes visa gerklė kvatojom iš vargšo "graikio".

— Buvai pas direktorių? — Buvau... Jis patarė fiologijos.

— Man irgi taip. — Apie ideas traškėjo.

— Aa, tą tik ir dėjo man galvon.

Ir mes vėl juokėmės ligi ašarų.

Mums praėjant pro krautuvę, ant kurios iškabos buvo nutepliota nepaprastai puotojaučio ir liejančio per kraštus alaus stiklinės, Kriukovas prisitarė: — Ištraukime, draugas, užėję po puoduką! Sutinki? — Einam! — Įėjom. — Alaus butelį — suriko Kriukovas dėdamas ant lango skrybėlę. — Kokio ponai paliepsitate? — Kokio, Jurgi? Balto tikiuos? — Gerai! — Na tik čia tuojau!..

Išgėrus kelias bonas mus galvose pradėjo užti. Mudu apie kaž-ką ginčijomės, vos "nesusikolijom, bandėme dainuot Gaudemus, čiauskėjom apie "ideas". Atsimenu, kad išėję iš alinės susikabinę ranko-

mis, žengėme gatve per visą jos platumą. Kriukovas, atsimenu, pradėdavo kalba ir kaž-ką aiškino visiems sutiktiesiems miestargiams, nežinia už ką su jais vis ginčijos, mušdamas šalygatvin gumbuotą lazda.

Naktį man vaidenosi baisūs sapnai. Tai lyg vėl save mačiau gimnazijoje besimokinantį lekciją, nežinodamas daigi kas užduoda, ne tai, kad inspektorius už ką tai ima... Baimės apimtas aš pabundu iš miegų ir momentaliai prisiminus, jog aš "baigiau", didžiu pasigerėjimu glaudžiuosi vėl prie pagalvės ir ramiai ir tykiaai užsnuostu...

II.

Kitą dien pas mus mieste buvo savybės vakarėlis mano gimnazijos baigimui pagerbti, pas mumis susirinko kaž-kurie giminių ir artimų pažįstamų — gėrė arbata, lošė kortomis, o prie vakarienės ištraukė porą butelių šampano. Aš, žinoma, buvau šios iškilnės "didvyris".

— Tamsta, pons Jurgi, Jurgyti — tik ir klegėjo visuos kampuos. Vengdamas kartais gana trukšmingų "ovacijų", aš beveik jau klausyti šnekų ištolo.

— Dabar tai jau į vėžes parėjo: kas svarbiausia — peršokta.

— Jurgis toli eis, jis yr gana gabus vyrukas.

Mano adresu siunčiamos "panegirikos" nepraejo, žinoma, nesuvirpinę mano sąvymelės. Pasirodžiau tėvo kabinete, lošančių balsai it vienas sušuko:

— A-a, mus studentas! Sėskitės... Vinto lošiate?

— Ne, nelošiu — atsakiau gana drąsiai.

— Negerai. Negana su brendes. O išmokyti reikia. Dabar, į žmones išeinant, neparanku nemokėti...

— Niekis. Aš giliai išitikinęs, kad tai tik bergždžias laiko praleidimas — atsakiau kiek galėdamas drąsiau ir smarkiai.

— Et, Tamsta. Taip tik dabar kalbi. Pagyvensi — persivers visa augštin kojom. Ir mes kada tai buvom šios nuomonės. Tik teorijoje, pasakysiu, vieta panašioms ideoms, o praktikoje — muilo burbulas.

Aš šyptelėjau, bet nutilau.

Kitoj vietoj vėl apspito mane moteris ir merginos klykdamos, cypdamos traukė mane į visas puses, tik ir girdėjos: "Jurguti, Jurguti. Dabar jis tikras kavalierius."

— Pažiūrėkit, ar yr jo usai — išidrašino viena puonaitė.

— Kokiu fakultetan Tamsta stosi? Buk Tamsta daktaras.

— Fe! su numirėliais terliotis — surėkė kitos.

— Geriau teisių skyrim — advokatas-busi.

— Aš, Tamstėlės, manau būti gamtininkas... — pertraukiau trukšmingą moterų klegėjimą.

— O kiek paskum algos? — paklausė mano teta, susiraukus senyva naslė, visad dusaujanti.

Vakaro pabaigon svečiai man baisiai įgriso su jų "rodomis", linkėjimais ir klausinėjimais. Vieni teikė but daktaru, kiti atvokatu ar teisėju, vėl kiti mokytoju ar inžinieriu, viena norėjo mane net aficerium išvysti. Mano galva sukosi nuo tokio daugybės kefių ir kelelių. Galop pradėjau nekantrauti.

— Aš nieko nežinau Tamstos, nė kas nē kaip... svarbiausia — buti teisiu ir doru žmogum.

— Del to nēr ko abejoti. O vis delto reikia pasirinkti karjera.

— Na vis delto, Jurguti, jauti patraukimą į koki nors dalyką — paklausė manęs musų kaimynas — geografijos, istorijos ar kalbų? ką bevelijat geriau?

Išskaitliuojant jam tuos dalykus prisiminė mokytojai, trukšmingesnės lekcijos, laipsniai, visoki pritikimai etc. Priminus istoriją — aš taip ryškiai išivaizdinu sau savo suvalkiotą draiskalą "Vidurinių amžių istorija" Hovaiskio, nežinia delko prisiminė Pipinas Trumpasis, užsėtas skaitlinėmis lapas, visa chronologija, o čia pat ir pats Jonas Boraševičius, mus piktaš, susinervavęs istorikas reikalaujas iš musų chronologijos iš abiejų galų paėilium. Visa virtinė vardų, skaitlinių, auekdotų, laipsnių... Tai tau istorija. Ar bent geografija? Bet geografija... ir ta istorijos prisilšiejus, tai dvi tikros sesers.

Lig mirsiant busiu dėkingas paliuosavusiems mane nuo "istorijų su geografijomis".

— Kalbų? latinių, graikų?

— Apsergėk Viešpatie!

Tylėjau aš, nežinodamas ką aš mėgstu, ir ar mėgstu aš ką nors.

— O fiziką? Tu tik ją mėgsti, — isikišo motina, — iš fizikos tu vis po penkis gaudavai.

— Na, tai fizikos fakultetą ir apsirinki, — pridurė mus kaimynas.

— Na taip, gerai... gm. tai gerai, — nevisai atsakydamas užbaigiau šią kalbą.

Pasidarė tyla. Man davė šventą ramybę, taip ir paliko neišrištas klausimas apie mano pašaukimą.

— Kad tik baigtų ir vietą gerą gautų, — apičirškė kuri iš moterų pusės. Gėrė šampaną vis į mano sveikatą, visus skvernus ištasė į lubas beklėdami.

Svečiai išsiskirstė vėlai. Mama baisiai pavargo ir, lig sapnas, vaikštinėjo po kambarius įvesdama šiokią tokią tvarka. Tetašis intraukė; buvo linkmas ir nežiurint visų mamos iprašinių pačiam eit išsėtis ir namiškiams duoti ramybės — nelabai ką bojo. Išikišęs rankas į kelinių kešnių, jis lėtu žingsniu vaikštinėjo po kambarį, nesuaprautamai kaž-ką niūniuodamas po nose.

Juokai ima, kada tėvas ima dainuot, o tai su juo atsitinka, kada gerokai įkaušia. Ir aš budėjau.

— O ką! Dievas davė —

tai ir turiu, štai mus Jurgutis Dievui padedant (nė pabaigė tėvas) — ot, gerų tėvų — geri ir vaikai, — numykė po nose tėvas (nors aš ir labai gerai girdėjau jo žodžius), išgėrus ir pastaciūs tuščią stiklėlį ant stalo. Tėvas, lyg butų mano draugas, siulė man papirosą, ir suduodamas per petį:

— Taip sumau! Mudu jau sau žmonės, vadinasi!

Aiškiai žibėjo dangaus mėlynė žvaigždės, Sidabro varsa nudažė mėnulis medžiūs ir prasimušdamas pro šakas, mirguliuo ant takelių, žaizdamas su baugiais šešėliais... Tyliai snuduriavo tiesūs berželiai, balzganuodami išsiskleidusiais patamsyje skuobniais, gėlės, augštin išskeltomis viršūnėmis ko tai klausėsi ir sielą virpiančiu šlamėjimu traukė savęsp. Buvo taip tylu, ramu, iškilminga. Paslaptingo nakties tyloj, mėnulio šviesos ir žvaigždžių mirgėjimų kupinoj, rodosi, buvo švenčiama kaž-kokia didi, žmogui su jo menkučiais, mažutėliais rūpesniais ir trumpučiu gyvenimu, neprieinama iškilnė...

Aš tarsi išsiverčiau iš augšto kalėjimo, kame buvo taip tvanku ir dūslu... Krutinė godžiai traukė vėsus, tyrą, pavasario nakties orą ir alsavo lengvai ir laisvai. Ilgai žiūrėjau neišmatuojamų debesų gėlmėn, kur mirguliuodamos, tai gesdamos, tai vėl užsvidamos blyksėjo žvaigždės, negalėdamos atitraukti žvilgsnio nuo jų... Kaž-kokia nematoma, bet tvirta jėga traukte traukė mane į tą tolimą nežinomą žvaigždėtą pasaulį, į jo didžiulias paslaptis.

Man sugrįžus, visi jau miegojo. Tyliai, ant galų pirštų, prakiutinau per valgomąjį į sale; jos languosna speksijos žvaigždėta naktis; per grindis tęsėsi palšos mėnulio šviesos juostos, o po lubų — į kampus slapstėsi šešėliai... Atsargiai pravėręs duris išėjau balkonan.

Pusiantamsoj miegti didžiulis miestas. Štai bažnyčių bokšta, fabriku kambariai, o ten štai ir universitatas. Jo murai išsiskiria iš aplinkinių namų: sienos ir kolonos ilveizi baltos it sniegas, ilgoj langų eilė žaidžia mėnulis. Ištisi rumai, užnėrę savyje žinių žinyną, gyvena nebepažįdami kasdieninio gyvenimo druzgių, gyvastingi pilna reikšmės ir žingeidumo.

Ar greit atadarysite jus, puikiausieji rumai, nūn duris ir paimsite mane savo prieglobstin, ar greit išreikšite man savo paslaptį ir išaiškįsite visa tai, kas dabar man nesuprantama, neatsiekiami?! Raktas prie jus durų štai mano kešenėje — tai "brandos atestatas".

Studentas! Na argi tai aš, Jurgis Podgibalovas — studentas?! Argi tokie bu-na studentai?! Ir vėl suplasnojo širdis, ėmė kilnotis krutinė, ir vėl norėjoš man juokties, dainuoti, nubūčiuoti visą pasaulį...

Draugijoms Pranešimas

Daugumui Chicagos lietuvių yra žinomas puikus daržas pikninkams Reisig's Grove, Riverside. Dabar ta vieta vadinsis **Tautiškas Daržas** arba "National Grove". Šitas daržas bus patogiausia vieta lietuvių pikninkams. Gerbiamos draugijos teturį tą vietą savo domoj. Daržan pasiekiami La Grange gatvekariais važiuojant Desplaines Av.

Sulųg daržo išrandavojimo ir visas informacijas suteikiama:

"Kataliko" Redakcijoj
3249-53 S. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.
arba Darže pas Marozą, daržo užveizetoja.

LIETUVIŲ LAIŠKAI.

Žemiau paduodame iš Chicagos krasos alfabetinį laišų surašą, kurie delei stokes arba delei neaiškiaus adreso, negalėjo buti pristatyti adresatams į namus. Tuos laiškus galima gauti tik per keturias dienas po šio "Kataliko" numerio išleidimui. Galima juos gauti tik generaliam Chicagos krasos buste, kuris randasi ant kerčių Adams, Clark, Dearborn ir Jackson gatvių. Krasos buste reikia klerkui pasakyti nurodytą laiško numerį, nes kitaip užima daug laiko laišką ieškoti ir kitokie nesusipratimai gema. Visuomet reikia atminti dar tai, kad svetimų laišų nevalia savinties, nes už tai valdžia labai aštriai baudžia.

8 Anžrisius Jonas
9 Andruska Peter
10 Arnaldis Liudvikas 2
22 Balavajudes Lucy
24 Balukas John
27 Balinsaitis Bolis
78 Bucnius Jonas
85 Butkevics P
86 Butkus Marciana
87 Butkus Antonas
89 Butnaris Dominika
97 Cėkavičius Jurgis
157 Drobis Jovola
170 Enchius Magdalen
203 Gagilas Antoni
207 Gapanaskati Rosalitz
209 Gardas Maciej
211 Gedzaitis John
245 Gramontas K
160 Gudely Iva
264 Gurski Stanislaw
265 Gurski Stanislaw
266 Gutowski Leontyna
302 Ivanuskis Antonas
317 Jankaićuku Juzupa
318 Jankovskis Jonas
319 Jankovski Stanislaw
323 Justkomski Lucian
330 Jeross Jokular
331 Jeszefskie Georg
332 Jonowiczaiti Eliena
336 Jonustatis George
344 Kacimuskis Wm
348 Kaldzonis Aloska
348 Kaminskis J
354 Karnis Johan
365 Karsis Dominikas
380 Kirikilas Jurgis
429 Krunys Alponus
457 Kvtko Janos
461 Labreckas Silvstras
470 Lastkovskos Ludvikas
473 Latusevics Jan
497 Lukoszius John
511 Malakauskis Antonas
512 Malinowski Daniel
517 Malakauskis Kazimer
524 Marmakue Wladys
538 Martinaitis P
554 Meleszius Mr
572 Mikuta Kataryna
575 Miknaitis Agniska
594 Motulevics Antoni
646 Palunas Micslaw
647 Paezas Franciska
649 Paplauskas Jonas
650 Paplauskas Alex
655 Paplauskas Jozopus
662 Paszi Janos
670 Panga Jous
674 Pawila Sukis
679 Prikenas Jurgis
681 Ptreikis T
692 Pietrikaukis Pietras
703 Pliczkauskat Mar
735 Raczynskas Stanisla
758 Ruzas Jona
759 Rutkowski Jan
760 Rutkowski Wronika
764 Rymkus Stanisla
789 Schemkus Chale
799 Silksnus Sophia
800 Skatuba Bronisla
804 Slesioraitis Anthon
834 Stankus Paulus
836 Stongvilas Wicentas
838 Stasiolis Kasimer
846 Stoponacie Wicentas
851 Sundeles Antonas
852 Sudejkijs Dezina
855 Surwlači Maryan
858 Szaplari Jonas
872 Szkykayekas Tomas
895 Tomannuskas Jonas
901 Targoitis Cipriano
916 Waisvilas rank
918 Wajciulis Antonas
925 Walinkas Anton
929 Warnas P.
939 Wigulaitis Stefan
939 Wiktrinas Jospas
940 Wielugiris G
989 Zilnskas Joe

"KATALIKO" REJENTALIŠKAS BIURAS

3249 South Morgan Street, Chicago, Ill.

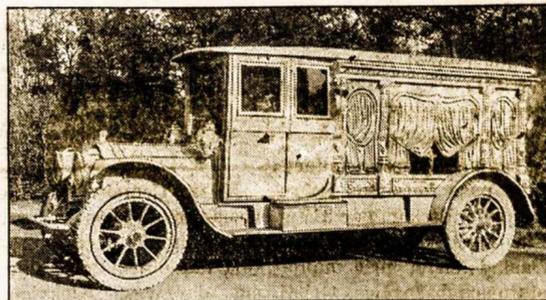
Išdirba Rusiškas Dovierruonastis, Pasportus, Affidavitus, Kontraktus biznių ir visokius kitus Rejentališkus Raštus.

Išskolektuoja vekselines paskolas, dalis ir pinigų.

Su visokiais reikalais kreipkitės ypatingai arba per laiškus.

BIURO VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 6 iki 9 vakarais. Nedėliomis nuo 9 iki 12 rytais.

Nei vienas iš lietuvių graborių neturi karabono, kaip tik aš, Povilas Mazeika. Aš duodu karaboną ir automobilių į šv. Kazimiero kapines \$2 pigiau, negu kiti.

Grabai pas mane pusė kainos pigiau, negu kitur. Kur mokėjote \$125, dabar gausit už \$60 ar \$30 čysto ažuolo. Del biednų buvo po \$25, o dabar po \$10. O maži grabeliai nuo \$3 ir augščiau.

Meldžiu atsilankyti į mano ofisą, o pamatysite visą teisybę. Niekas nebus nuskriaustas. Nebus nuskriaustos našlės ir našlaičiai.

Su pagarba

Povilas Mazeika

3315 Auburn Ave., Tel. Yards 1138

Worthman & Steinbach

ARCHITEKTAI

1859 W. Chicago Ave. Telephonas Seeley 3029

623E So. Halsted St. Telephonas Normal 2617

CHICAGO, ILLINOIS

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA DRAPANŲ KRAUTUVE CHICAGOJE

Užlaikau krautuvę vyrišką aprėdalų, skrybelių, čėvrykų ir batų, dēl moterų, vyrų ir vaikų taipgi ir vyriškų siutų.

JONAS BUDRIKAS

SAVININKAS

5252-54 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Telephone Yards 6683

Naujanybēs.

Naudīgi pramānāmi, īvairausi visoku daiktū pagerināmi, lengvi budai pačiam visoku daiktū pasigaminti, visokie žmoniū sumanymo prajovai ir taip toliaus.

Mokslu vyrai sumanē iškurti ideālū miestā.

Tarptautinē "Svieto Sazinēs" dr-ja sumanē nepaprastā dalykā — išteigt miestā, kur viskas butū īstaisyta kuopnikausia, kuopušniausia ir kur neturēs buti jokiu būduoliū lušneliū. Žodžiū, sumanē išteigt ideālū miestā.

Plenai tam miestui jau yra dešimts metų kaip dirbami. Vyriasiū plenuotoju yra Amerikoj gimēs skandinavas Henrik C. Anderson, gyvenās dabar Romoj. Jis yra garsus skulptorjus. Išdirbti plenus jam prigēlbējo daugelis kitū skulptoriū, teplioriū, inžinieriū, architektū ir mokslavyriū.

Tame mieste ras vietā visokie tarptautiniai veikimai. Jame ras prieglaudā ir iškēpimā visokios prakilnios ideos, geri sumanymai, išradimai.

To miesto plenus išleido Pan-American Union.

"Šis sumanytasis tarptautinis miestas", rašo vienas vyras, "bus tai miestas šviesos, sveikatos, plačiu gatviū, parkū, žaismeviečių, fontanū, ežerēliū ir šaukliū samū.

"Tai bus miestas be skurdo lušneliū, miestas veiklumo, patogumo ir gražumo. Tai bus ne vien pastatymu ideālis miestas, bet taipgi jis turēs stoti intelektuale, artistiska ir praktiska svieto sostine; birža īvairiū socialiu, kulturiškū, moksliskū ir politiškū žmonijos ideālū.

"Kaip dabar plenai rodo, miestas ūzims aplink dešimts ketvirtainiū myliū. Jo architekturiški plenai taip sutaisyti, kad jis gali buti statomas bile kokioj, prienamoj prie juriū, vietoj. Mokslas, dailē ir fiziškas lavinimasi yra trīs tarptautiški skyriai."

Svarbiausioji, nuostabiausioji miesto budavonē bus dyvinas "Progreso Bokštas". Bokštas bus 1.000 ar daugiau pēdū augšēio. Bokštas bus, taip sakant, ideālio miesto stebulē. Bokšte talpinsis īvairius īstaigos — centralis universitetas, kningynas, muziejus. Jei tas miestas bus statomas pajuryj, tai jis turēs īstabiausia priplaukā. Į priplaukā bus galima iplaukti per spragā, šalyse kurios spokso dvi milžiniškos figuros, augštai sukeitusios rankas.

Aprokuota, kad miest pastatymas atsieis arti šimto milijonū doleriū. Tā sumā sudēs īvairios valstybēs. Kiekviena valstybē turēs mieste po rumā, kur gyvenys jū ambasadoriai. Tai bus visū valstybiū sostinē.

Dar nėra nuskirtos miestui vietos. Keliato buvo jau, vienok, priminta. Vieni priminē Holandijos pakrašties Haagā, antri ties Paryžiū, treti ties Roma, dar buvo minēta Kuba, Pana-

ma, New Jersey ir kitos vietos.

Laikrodīs del aklyjū.

Jau "Katalike" buvo minēta, kad yra neregiams kningos, kurias jie gali skaityti, paliezdami išpustas raides. Taipgi buvom minējē, kad jiems yra išrastos kortos. Dabartēs ant to paties principo padaryta jiems laikrodīs. Laikā sužino neregis, atsidarēs laikrodēlio antvožēli ir palytēs minutininkā ir valandininkā. Abi rodykli tvirtai pritaistyto, kad palytėjimū nebūtū pagadytos, nei pastumētos. Numeriai, kaip ir neregiū kningū raidēs, yra išpusti ir palytėjus pirštu tuoj žinai, kas do numeris.

Kas darosi Jeruzolime.

Pastaruojū laikū Šventame Mieste dedasi ypatingi dalykai. Miestas ēmē augti labai sparčiai. Senasis miestas, kaip ir kiti senovės miestai, tebēra dar apsuptas siena. Bet ūz sienū jau daugiau yra gyventojū, negu sienoje. Gyventojū skaičiū didinanties, ēmē pritrukti vandens. Kilo sumanymas intaisyti moderniškas vandens īvadas ir nuovadas. Lygiū būdu sumanyta intaisyti elektros dirbtuvē ir apšviesti miesto gatves elektros šviesa. Taipgi sumanyta išvedžioti po miestā ir apylinkes linijas gatvekariams. Kaikurie tū sumanymū jau vykinama. Senovės siena, kuri yra arti trijų myliū aplinkui, nutarta nugriauti ir valdžia jau paroduoda, kaip medžiagā namū statymū. Sienā kaikuriuose vietose siekia 40 pēdū augšēio. Kaikur yra bokštai. Vietos dr-jos sujudo ir rupinasi, kad nors bokštai liktū nenugriauti, kaip senovės paminklai.

Ūz dešimts myliū į šiaurē nuo senojo miesto tirštai apgyventos žydū kolonijos, kur yra moderniški namai, mokyklos ir puikūs namai. Nuo tū kolonijū bus nuvesta į miestā gatvekariū linija. Gatvekariū linijos sujungs miesto tokias historiškas vietas, kaip Alyvū kalnas, Karaliū kapinēs, Cedrono klonis, kur yra pranašū kapinēs ir kitos vietos.

YPATOS LAISVĖ.

Louis Hammerling

XII.

Ar ne aristokratijsa veisiasi pas mus? Senovėje žmonės žinojo tik tris valdžios formas: monarchiją, aristokratijsā ir demokratiją. Monarchija — tai vienos ypatos viešpatavimas. Aristokratijsa — tai vienos žmoniū rūšies viešpatavimas, rušies kuri savę valdymā geresnē ūz visus kitus žmones. Tuomū palaiko savo viešpatavimą. Demokratija — tai pačių žmoniū viešpatavimas.

Pažymėtina, kad representatyvė (atstovinė) valdžia musų patėravimas buvo nežinoma. Šitas naujusias valdžios budas, dabar vartojamas visose civilizuose šalyse, išsivystē pas šiaurinės Europos tautas neprigulėjūsi prie senovės civilizacijos ir iškilusi tik po graikiū romiškos imperjos griuvimo.

Amerikiečiai, įsteigdami musų valdžią, padarē svarbiausį žingsnį panaikindami aristokratijsā. Šis principas išreikštas Suvienytūjū Valstijū Konstitucijoje šiais žodžiais: "Jokis bajorystės titulas negali buti pripažintas Suvienytose Valstijose, nei vienas jū žmoniū negali, be Kongreso leidimo, primti kokiu nors dovanā, atlyginimā, ūrēdā ar titulū nuo kokio nors karaliaus, kunigaikščio, ar svetimos viešpatystės".

Ašku, kad aristokratijsa gali pasilaikyti vien per spēkā, ar tai butū ginklū spēkā, ar turty, ar apšviestimo, ar prietarū, ar papročių. Aristokratijsos privilegijos — tai sukausti našta gulinti ant paprastūjū žmoniū tose šalyse, kur da aristokratijsa gyvoja. Bėgančiųjū žmoniū Amerikā įėjimasis prieš viršimtus priepius. Varomės, neto gams, pasėkmingai pastangos atiduoti į vienos žmoniū rankas kontroliavimą visuomenēs gyvenimā ir papročių, ir tvarkinti tā gyvenimā ir papročių pagal anos rušies išdirbtū paliepiū. Čia tai tikras aristokratijsos avasės apšviestumas, "geresnēs žmoniū rušies viešpatavimas".

Priaristotinus rinkimams, mēs nuolat giridime jog reikia balsuoti ūz "įtekmingus" kandidatus. Arčiau prisizūrējē pamatome, kad "įtekmingai" veda

Princas Wied armija sumušta. Durazzo apylinkēs albanai-revoliucionistai be jokios malonēs sudaužē princū Wied armijā. Revoliucionistai pagaliau ēmē rengties ūzpulti Durazzo ir iš ten negeistinā jiems principā išvyti.

Audienceja pas popežiū.

Andai pas popežiū audiencejā turējo 550 Suv. Valstijū jureivijos akademijos kadetū, taippat 25 oficieriai ir 25 paprasti jurininkai nuo amerikoniū laiūvū, viešinējū at Italijos vandenu. Popežiū i susirinkusius

maloniai prabilēs ir suteikēs jiems palaiminimā. Dalis amerikoniū oficieriū aplanko Romā, Neapolē ir ūgnekalnē Vesuviū.

Bevielis telefonas. Marconi kompanijos vyriausias vedējas tomis dienomis apreikē, kad neužlgo Europa ir Amerika busiančios sujungtos bevielū telefonu, gangreit Marconi patobulijās savo aparatā. Per tā telefonā busiā galima minutėje pasakyti 300 žodžiū. Tokie telefonai busiā įvesti tarp Anglijos ir Brazilijos, Francijos ir New Yorko, net tarp Norvegijos ir Amerikos.

Priešinasi cenzurai. Kruatumūjū paveikslū filmū fabrikantai, kurie padaro gerā "bizni" Prusijoje iš tū filmū, karštai pasipriešinē, kad jū dirbamū filmū cenzoriams butū padidintos mokesčijs, pagaliau apreikē, kad jie galinti apsieiti ir be cenzoriū ir neduoda filmū cenzuruoti. Matyt, jie tā kovā pralaimēsia, kadangi negalēsia atsispirti prieš valdžios reikalavimus.

Multimilijonierius. Anglijos sosto ipėdinis, Valijos princas, kuriam ateinančiais metais sueis 21 metai, paimsiās savo kontrolēn visas iplaukas ir muitus Cornvalijoj, kas duoda kas metai penkis milijonus pelno. Keturi jo jaunesni broliai tuo tarpu negreit turēs siū sau bent kokį pelnā. Tai kas gaisina valstybes!

Šveicarijsa ginkluojasi. Šveicarijos valdžia nusprendžius Vokietijoje nusipirkti kelis aeroplanus ir juos pavesti savajai armijai.

YPATOS LAISVĖ.

Louis Hammerling

XII.

Ar ne aristokratijsa veisiasi pas mus? Senovėje žmonės žinojo tik tris valdžios formas: monarchiją, aristokratijsā ir demokratiją. Monarchija — tai vienos ypatos viešpatavimas. Aristokratijsa — tai vienos žmoniū rūšies viešpatavimas, rušies kuri savę valdymā geresnē ūz visus kitus žmones. Tuomū palaiko savo viešpatavimą. Demokratija — tai pačių žmoniū viešpatavimas.

Pažymėtina, kad representatyvė (atstovinė) valdžia musų patėravimas buvo nežinoma. Šitas naujusias valdžios budas, dabar vartojamas visose civilizuose šalyse, išsivystē pas šiaurinės Europos tautas neprigulėjūsi prie senovės civilizacijos ir iškilusi tik po graikiū romiškos imperjos griuvimo.

Amerikiečiai, įsteigdami musų valdžią, padarē svarbiausį žingsnį panaikindami aristokratijsā. Šis principas išreikštas Suvienytūjū Valstijū Konstitucijoje šiais žodžiais: "Jokis bajorystės titulas negali buti pripažintas Suvienytose Valstijose, nei vienas jū žmoniū negali, be Kongreso leidimo, primti kokiu nors dovanā, atlyginimā, ūrēdā ar titulū nuo kokio nors karaliaus, kunigaikščio, ar svetimos viešpatystės".

Ašku, kad aristokratijsa gali pasilaikyti vien per spēkā, ar tai butū ginklū spēkā, ar turty, ar apšviestimo, ar prietarū, ar papročių. Aristokratijsos privilegijos — tai sukausti našta gulinti ant paprastūjū žmoniū tose šalyse, kur da aristokratijsa gyvoja. Bėgančiųjū žmoniū Amerikā įėjimasis prieš viršimtus priepius. Varomės, neto gams, pasėkmingai pastangos atiduoti į vienos žmoniū rankas kontroliavimą visuomenēs gyvenimā ir papročių, ir tvarkinti tā gyvenimā ir papročių pagal anos rušies išdirbtū paliepiū. Čia tai tikras aristokratijsos avasės apšviestumas, "geresnēs žmoniū rušies viešpatavimas".

Princas Wied armija sumušta. Durazzo apylinkēs albanai-revoliucionistai be jokios malonēs sudaužē princū Wied armijā. Revoliucionistai pagaliau ēmē rengties ūzpulti Durazzo ir iš ten negeistinā jiems principā išvyti.

Audienceja pas popežiū.

Andai pas popežiū audiencejā turējo 550 Suv. Valstijū jureivijos akademijos kadetū, taippat 25 oficieriai ir 25 paprasti jurininkai nuo amerikoniū laiūvū, viešinējū at Italijos vandenu. Popežiū i susirinkusius

Šokiai Namie Prie Puikiausios Muzikos.

Galite pasiūkti pirmajam kambaryj, o vasarā kieme, jaigu turite namie muzika. O gali pagrot jums viso svieto geriausi muzikantai, kada nusipirksite naujaušo išradimo "COLUMBIĄ" betriubj grafofonā.

Pilni Namai Linksmybēs Iš Vieno Grafofono.

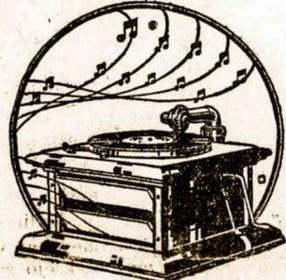
ŠOKIAI, DAINOS, ORKESTRA, DEKLEMACIJOS, JUOKAI.

"Betriubinis Grafofonas" kaina \$15.00

Šis betriubinis grafofonas yra naujaušo išradimo su puikiausiais pagerinimais. Jo balsas yra švelnus, tyras, be jokio ausj draskančio čirškimo, dėlto, kad grojant balsas iš aparato eina tiesiai per tam tikrā vamzdelj į apačią skrynūtēs ir iš jos per tam tikrus langelius liejasi į orā švelniu, maloniū akordu.

Nekuriuose grafofonuose garso kamarēliai, nēra dedami, per tai kartu su balsu pasigirsta ir aparato-mašinerijos barškėjimas, kuris balsā padaro šiurkščiai čirškiančēn. Aparatas B. Z. H., neišduoda jokio barškėjimo su juom gali groti, kaip 10 colines, taip ir 12 colin. lēkštes (rekordus), jis taippat galima ūzsukti laike grojimo. Reguliaris sukimosi išduoda maloniausj balsā. Skrynūtē padirbta ir tvirtu āzuolo, didumas: 12 1/2 coliu pločio, 12 1/2 ilgio ir 6 3/8 auščio. Sveria su visa kuom drauge 16 svarū.

"Eclipse grafofonas" kaina \$25.00

Yra tai 15 1/2 coliu kvadratas. Labai dailiai iš āzuolo arba raudonmedžio padarytas. Balsai aiškūs malonūs, natūrališki. Ilgai laikys.

"Jewel Grafofonas" kaina \$35.00

Visus tuos nuostabius instrumentus galima gauti:

"KATALIKO" KNINGYNE, 3249 SOUTH MORGAN STREET, CHICAGO, ILL.

Gerus laikus turi. Anglijos karalienē-našlē Aleksandra pereitoj savaitēj buvus surengus pietus, kurinose ēmusios dalyvumā net perrieniē našlē Marija, Graikijos karal. Olga, Portugalijos ex-karalienē Amelija ir Hispanijos karalienē Augusta Viktorija.

The BRIDGEPORT ELECTRIC Co. Not Inc. A. BARTKUS, Savininkas. 3212 S. HALSTED ST., CHICAGO. Tel. Yards 4658.

Parduodam visokius elektriskū fikcerius, lampus ir t. t. Atliekam visoki elektriska darba — sudedam elektriska šviesa ir atliekam visok taisyms.

Paveikslas Popežiaus Pius'o X

Yra tai labai puikus paveikslas Šv. Tėvo. Ant paveikslu išrodo kaip gyvas. Apatiniai rubai balti, o viršutiniai raudoni — paveikslu-gi dugnas tamsiai žalias. Žodžiū sakan, paveikslas labai gražus. Miera jo 18X24. Kaina 25c

Ūzsisakymo Lapelis

"KATALIKO" Administracija

3249 So. Morgan St., CHICAGO, ILL.

Čia prisizūnti 25c krasos ženklellais ir meldžiū išsiūti man pavetkai, sekanciu adresu:

Mano vardas, pavardė ..... Gatoš ..... Miestas ..... Valstija .....

Iškirpkite šitū lapelį ir prisiūkite mums su savo ūzsisakymu ir pinigais.

MOTERIŲ SKYRIUS.

MOTERIS SANDARBI-NINKĖ.

Moterių pasirodymas ant plačiųjų darbo ir veikimo arenų, kurias ligšiol užėmė tik vieni vyriškiai, yra darbu vos tik paskutinių kelių dešėtk metų. Ką moteris per tą laiką gero nuveikė, kiek daug pasidaravo visuomenės labui, tuo tarpu to surokuoti negalima, kadangi toksai bilansas paprastai atliekamas už žymiai didesnius laikotarpius.

Tečiau jau šandie žinome, kad moteris apskritai imamame intelektualiam darbe atsistojo ne paskui vyriški, bet šalę jo.

Moterių ir vyriškių bendras veikimas mokslui, gyvenimui ir visuomeniniam darbu be abejonės atidarys naujus vartus. Atsikartos ne vienas stebuklas moterų išradimais ir tuomi visas pasaulis bus nustebintas. Kam šandie yra svetimos moterų pavardės: Curie, Nightingale, Fry, Web ir kitos? Vis tai žymios išradėjos ir veikėjos.

Moteris stebėtinu būdu papildo vyriškio darbą ant visų sargaviečių, kokias ligšiol įstengė užimti.

Tai, i ką arba nebuvo atkreipta dėmesio piliečio-veikėjo, arba pasirodė jam negalimu daktu tuo užsiimti — moteris renka, tarsi varpas. paliktas rudens rugiuojas. Neretai vyriškis, užimtas sakysime, politikiniais reikalais, nei nepatėmija kokio nors naujo daktio, galimo pavartoti visuomenės naudai, kad tuo tarpu moteris, paskui vyriškį žengdama ir plačiau besizvalgdama, vyriškio nepatėmą daktą užtinka ir iškelia jį aikštėn.

Ir šandie moteris visose mokslo ir darbo šakose pasirodo tikroju genijum. Pav., parlamentai ligšiol tik ir lukeriuo moteris balso. kad ji pradėtų kovą prieš alkoholizmą, prostituciją ir kitomis niekybėmis, iš seno prigijusiomis žmonijoje. Balą gavus, ji emė rupintis saugoti nepriauglius nuo darbo, emė taisyti moterų ištatymus, pasirūpinti mokyklų reformomis ir tt.

Tose šalyse, kur moteris suteikta rinkimuose teisės, prasidėjo smarki kova su neteisėbėmis ir politikierių apgaulybėmis. Net didžiausi moterų lygiateisės priešininkai pripažino jų veiklumą išgauningu daktu ir didžiai stebisi, kodėl ligšiol moteris buvo laikoma pastumdėle ir nežinėle.

Šių laikų moteris todėl nėra kokia tai vyriškį konkurentė, neturi tikslu išbent kokių darbų vyriškis atšalinti, bet ji atsistoja greta vyriškio ir bendrai, sutikmėje su juo darbuojasi visuomenės gerui.

Agota.

MOTERIŲ LAIMĖJIMAS ILLINOIS VALSTIJOJ.

Iš 1913 metų aktas, suteikiantis Illinois valstijos moterims balsavimo teises,

valstijos augščiausiojo teismo nusprendimu pripažintas konstitucijiniu ir įpareigojiniu. Taigi viršminėtas teismas pripažino Illinois valstijos legislatura, suteikusi moterims balsavimo teisę, panaudojo priklausomas sau pagal valstijos nutarimas esąs legalis. konstitucijos teises ir jos nutarimas esąs legalis.

Tečiau tasai moterų balsavimo įstatymas dalimis yra visi apribuotas, kadangi moterims leista balsuoti tik už kandidatus, norinčius užimti valdvietes, nuskirtas legislaturai pravaistais įstatymais, bet ne — konstitucija. Valdvietės, i kurias moteris gali skirti kandidatus, yra sekančios: prezidentui rinkti elektorius, matininkus, assesorius, kontrolierius, sanitarinius trustis, aldermanus, majorus, klerkus, sindikus ir miestų išdininkus; sodžių gminų prezidentus, taip pat tiems gminams trustis ir išdininkus; supervizorius, assesorius, klerkus, kolektorius ir komisorius township'uose. Apart to moteris gali balsuoti reikale įvairių pasiulijimų ir klausimų, kurie kur perstatoma balsuotojams-piliečiams išrišti.

Tečiau moterims negalima balsuoti už Šv. Valstijų prezidentą, federalius senatorius, kongresmanus, legislaturai atstovus, gubernatorių ir jo padėjėją, valstijos sekretorių, auditorių, išdininką, superintendentą ir advokatą; negalima balsuoti už teisėjus teismų: augščiausio, apeliacijinio, apeliacijinio ir kriminalio, taip pat už klerkus, tiems teismams prigulincius; toliau negali rinkti: tautos teisėjų, policijos viršininkų, konstabelių ir valstijos prokuratorių; pavieto komisionių; pavieto teisėjų ir klerkų; pavieto išdininko; šerifo, koronero ir rekorde-rio "of deeds".

Įstatyme toliau pasakyta, kad moteris visuomet balsuotų atskirai nuo vyrų, ty. atskirose vietose ir ant atskirų balotų.

Teisybės ir viešosios tvarkos šalininkai pasveikino džiaugsmingai tą moterų laimėjimą, kadangi moterų balsai susiaurės besiplatinantį piklą ir pakels moralę visuomenėje.

Ant galo čia reikia pažymėti, kad prieš moterims balso suteikimą augščiausias teisman apeliavo prostitucijos urvų savininkai ir paperkamieji politikieriai. Tečiau jų pastangos liko be pasekmų.

IŠ MOTERIŲ JUDEJIMO.

Pereitam mėnesy Chicago atlaikyta dvyliktas "Generalės Moterų Kliubų Federacijos" suvažiavimas, kuriame emė dalyvumą suvirš 3.000 delegačių, ir keli tukstančiai moterų kaip spėjų. Suvažiavime pirminkavo Federacijos pirminkė, ponja Percy V. Paunbybacker.

Moterių balsavimo teisių klausimą pajudino miss Jane Addams pirmoje suvažiavimo dienoje ir tuomi pagimdė didelį tarp moterų entuziazmą.

Informacijų skyyriaus sesijoje buvo svarstomas madų klausimas. Visos delegatės kalbėjo prieš dabartines madas, kurias aštriai pasmerkė. Ponia Z. L. Blankenburg, m. Philadelphia, majoro žmona tame klausime išsireiškė sekančiai: "Pasitikiu, netolimoj ateityj turėsime visos balsuoti, tatau musų sjonai tegu bus tokie platūs, idant juose budamos laisvai galėtumėm nueiti i rinkimų vietas. Be jokio klausimo palaikau savo šalies madas ir absoliučiai priešinuosi nerūkalin-gai mėtyti milijonus užsieniuose".

Kita delegatė, ponja R. J. Burdette iš Pasadena, Cal. tame reikale išsireiškė sekančiai:

"Kalbama, kad žmogų paprastai teisia sulyg jo minties, atnašiai mąstymo būdo. Jei ištikrųjų taip yra, tai moterį reikia kainuoti pagal jos rubų. Taigi kuomet moteris yra nemoralė savo parėduose, tokia yra ir mintyse. Gangreit ji savo parėdus panaudoja galiausiai riboms, tai jos ir mąstymo budas yra nekoks. Žodžiu sakant, pagal to kaip moteris rėdosi, yra jos sielos veidrodis".

Kitos delegatės pasmerkė aptemptus ir perkirptus sjonus, augštus avalų užkulnius, akis veriančias kaspinių spalvas prie baltinių, permatomas bliuzas, ir protestavo prieš Paryžiaus madų intekmę, kokia Šv. Valstijose gindoma. Apdirbta taip pat rezoliucija ir atsiliėpimas i fabrikantus ir madų firmas Amerikoje, kad apsisaugojus iš Paryžiaus plaukiančių madų.

Obalsis: "Pasaulinė visų moterų seserybė", paskleista vienos delegačių, pataikė visų širdysna, kadangi suvažiavime dalyvavo delegatės iš: Indijos, Vokietijos, Belgijos, Danijos, Švedijos, Australijos, Anglijos, salos Pines, Philipinų, Kubos, Kanados, Chinijos ir Japonijos.

Gilų įspudį padarė chinietės delegatės, merginos Hije-Ding Zin kalba, kurią pasakė angliškai. Apturėta daug iš viso pasaulio telegramų su pasveikinimais, tarp kitų ir nuo žymios japonietės feministės, gr. O-kuma.

Suvažiavime svarbiausia buvo svarstoma apie moterų klausimą. Todėl viename posėdžių priimta sekanti rezoliucija:

"Kadangi moterų lygiateisės politikoje klausimas yra nun svarbiausias klausimas, kuris gyvai apkalbamas visame civilizotame pasaulyj, todėl gi nutariame: Generalė Moterų Kliubų Federacija šiūomi moraliai paremia moterų lygiateisę su vyriškiais politikoje ir lygia dalimi pažymi, jogei giliai tiki i moterų lygiateisės politikoje principą, be atsižurėjimo i lyti".

Visi Amerikos Lietuviai vienbalsiai pripažino, kad geriausia ir saugiausia siųsti pinigų Lietuvon per šį Banką.

Šita Banka yra jau 16 metų sena, įsteigta 1898 m., ir per tiek metų, visi Lietuviai, kurie turėjo su mumis reikalus, buvo kuogeriausia užganėdinti. Aplaukome tukstančius laiškų su padėka, kad siunčiami pinigai per šį Banką greičiausia Lietuvon nueina.

RUBLIŲ KAINOS:

Rublių	\$ cRublių	\$ c
1	52 125	64.85
2	1.04 150	77.85
3	1.56 200	103.80
4	2.08 300	155.75
5	2.60 400	207.60
6	3.12 500	259.50
7	3.64 600	311.40
8	4.16 700	363.30
9	4.68 800	415.20
10	5.20 900	467.10
20	10.40 1000	518.50
30	15.60 2000	1036.00
40	20.80 3000	1557.00
50	26.00 4000	2076.00
60	31.20 5000	2592.50
70	36.40 10000	5185.00
80	41.60	Prie kiekvieno siuntimo
90	46.80	pridėkite 20 centu ant pač
100	51.90	to kaštu.

Primame pinigus taupinimui ir mokame 3 procentą metams.

Skoliname pinigus pirkimui namų ir lotų lengvomis išlygomis.

Perkame ir parduodame namus ir lotus mieste Chicago ir aplinkinėj.

Parduodame sifkortes ir siunčiame pinigus i visas svieto dalis.

Išdirbame doviernastis ir visokias kitas Rejentališkas ir legališkas popieras ir užtvirtiname pas Konsulj.

Atliekame visus bankinius reikalus ir per laiskus.

TANANEVICZ SAVINGS BANK

3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Bankos Valandos: Utarninkais, Ketvergais, subatomis nuo 8 ryto iki 9 val. vakare; panedėliais, seredomis pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 val. vakare; nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 val po pietu!

Kiekvienas gamtos mokslų mylėtojas butinai privalo turėti šią nesena išleista kningelę

L. VAILIONIS.

Materijos Keitimosi Organizmuose.

(PASKAITA)

Šis didžiai svarbus veikalas yra iš po plunksnos vyro giliai studijavusio gamtos mokslus žymiansuose Europos universitetuose. To veikal autorius yra didžiausias lietuvių gamtininkas. Medegos keitimasi organizmuose čia yra labai aiškiai išguldyta ir parašyta labai gražioj lietuvių kalboj. Šis veikalas yra vienas svarbiausių veikalų iš gamtos mokslų lietuvių kalboj. Čia išaiškinta, kaip medžiai ir gyvunai maitinasi ir kaip materija ir maistas keičiasi, patekęs i organizmus. Nėpaprastai, indomiai čia viskas išdėta. Gilus gamtos klausimai čia gvilidinama nuodugnai. Šitoki veikalų nepakanka perskaityti vieną kartą. Reikia jį turėti namie studijoti, skaityti su didžiu atsidėjimu. Tik po tokio išstudijavimo tobus suprantami visi čia išdėti dalykai. Todėl tą veikalą kiekvienas privalo pirkti. Katna 30c.

Pinigus siunčiant adresuok:

"KATALIKO" KNINGYNAS
3249 So. Morgan St., CHICAGO, ILL.

Mūsų Bernaičiams ir Mergaitėms.

KAIP ZIEMUOJA PAUKŠČIAI IR GYVULIAI.

Artinantis žiemai gyvulių ir paukščių gyvenime pasidaroma atmaina. Šalčiai ir stoka maisto spiria paukščius šiltosna šalysna skristi. Daugybė jų, kaip antai gandrai, gegutė, lakštingalys ir kiti išskrenda. Bet yra ir tokių, kurie pasilieka pas mus žiemoti, kaip antai žvirbliai, sniegnos, geniai ir kiti. Šitie drąsuoliai žut but minta grudeliais spigliuotų medžių, šermukšniais, vabzdžiais, jų lėlytėmis ir kiaušinėliais, kurie esti paslėpti po medžių žieve bei žievės plyšiuose, grudais arti žmonių gyvenimų ir t. p.

Žvėrių pas mus miškuose nedaug. Juos nuo šalčio šilti kailiai gina. Kiškis žievę graužia. Voveraitė sutaupe žiemai gilelių bei riešutų ir šiltesniose dienose jais maitinasi, o šalčiuose miega. Vilkai alkį kenčia ir gauda gyvulius, kartais ir žmonių kieman nesidrovie ateiti avėlės pavogtų.

Gyvates ir driežlai išliaužia savo urvuosna arba, pasislėpę tarp medžio šaknų, visai žiemai sustingsta. Varlės, išiknisusios tvenkinių bei upių purvan, visą žiemą miega.

O kur gi dingsta visi vabzdžiai, kurių taip daug esti vasarą?

Daug jų rudenį mirė, kaip ir vienmečiai augalai; bet jie paliko kiaušinėlių, nelyginant augalai grudelių. Šitie kiaušinėliai kame nors giliai paslėpti peržiemos ir pavasarį jie suteiks tokiuos pat gyvunus.

Yra tokių vabzdžių, kurie irgi žiemuoja. Jie pasislepia samanose, po akmenimis, po žieve. Apisautyti jie nesušala, o atėjus pavasariui vėl išlenda liuosai gyventų.

Svirno Žvynuė.

ŠUO IŠGELBĖJO.

Antaniukas iš pat mažens labai mylėdavo gyvulius: jų niekad nemušdavo, nekankindavo, niekad nekeikdavo. O labiausiai jis mylėjo savo šunelį "Liutą". Kada tą šunelį mažą kitąsyk nešė kaimynai skandinėti, Antaniukui pasidarė jo gaila, jis išprašęs jį pas kaimyną ir išaugino.

Antaniukas su šuneliu taip susiprato, kad viens nuo kito beveik niekuom nesiskirdavo.

Kartą, pirmam ledui užsidėjus, Antaniukas nubėgo čiuožinėti, o su juo drauge ir ištikimas šuo Liutas. Šunelis, pamatęs Antaniuką einant ant ledo, suprato, kad jo geradarini greisias pavojus, ir pradėjo kaukti ir draskyti Antaniuką už skverną. Antaniukas, nesuprasdamas ko čia šunelis nori, padavė jam išsiėmęs iš kišeniaus duonos plutele. Bet šuo, jos neėdęs, vėl pradėjo kaukti ir aplinkui jį šokinėti o matydamas nieko nepadė-

siąs, šoko ant ledo ir pradėjo taip smarkiai šokinėti, kad ledas lužo ir šuo iškrito i vandenį.

Antaniukas, tai pamatęs, viską suprato ir manydamas, kad šunelis neišsigelbėsias, pradėjo verkti. Bet tuo tarpu šuo iššoko iš laužos ir, prišokęs prie savo pono, džiaugdamasis emė jam laižyti rankas.

Nuo to laiko Antaniukas dar labiau pamėgo gyvulius, o ypač savo šunelį Liutą.

TAUPI KATRIUTĖ.

Augo Nolėčių sodžiuje mergelė Katriutė. Maža budama Katriutė buvo labai taupi; pas ją visokie žaislai išbudavo kiek metų. Ji prisirinkdavo degtukų dėžūčių, sulipdydavo i kruvą ir iš jų padarydavo kamodą.

Jinai nekuomet nedikau-davo. Ganydama galvijus tai siuvinius siuvinėdavo, tai brindas mezglavo arba poperines gėles dirbdavo ir per gegužės mėn. kaišydavo šv. Dievo Motinos paveiksłą.

Kai tėvas Katriutę kuomet apdovanodavo pinigais, ypač per Sekmines, jinai tų pinigų neišleisdavo, bet vis pasidėdavo. Paangus Katriutė kiek užsidirbdavo, vis dėdavo i daktą.

Motina išmokino ją puikiai austi visokius audimus.

AUKSINIS.

Vienas neturtingas žmogus rado ant žemės aukso piniga. Pinigas buvo apdulkėjęs. Pirklys tam žmogui už auksinį siulė tris sidabro pinigus. Žmogus, kad gavus didesnę kainą, paėmė apdulkėjusį pinigą šveisti i plytą, manydamas už žibantį gausias dvigubai. Nušveites nunešė pirkliui. Bet tas jau nė pusės tiek nedavė, kaip pirma. Gaila pasidarė žmogeliui prauzdžius pinigo vertę.

Taip ir pasaulyje daro kas labai daug nori, ta maža teturi.

Vertė mokinyš

J. Andziulis.

Matusė išmokino.

Netoli kaimo sėdi prie kelio vaikas. Vaziuoja kunigas ir klausia:

— Kas tu per vienas, vaikelis?

— Velniukas — atsako nedrausiai vaikas.

— Tai kodelgi?

— Mano tėvas velniu vadinas.

— Ar gali buti?

— Matusė jį visados taip vadina.

Liksi man kaltas.

Jonas sutikęs Petrą: — Petrai, paskolink man dešimtį dolerių.

Petras: — Neturiu dešimties, turiu tik penkis.

Jonas: — Na, tai gerai, duok čia tuos penkis, o kitus penkis liksi man kaltas.

Bites sutrukdė pamaldas.

Pranciškonės globuos moteris ant garlaivių.

Steigs didį universitetą.

Ugnėkalis veikia.

Bitės neleidžia bažnyčiai.

Blodgett, Ill. Pereitą nedėlią prie durių metodistų bažnyčios buvo susimetus bičių spiečius. Kuomet emė rinkties žmonės, tai, žinoma, patėmijo bites ir nedrįso eiti artyn. Atkiozino galop ir pastorius. Pastorius su vienu farmeriu bandė prasiūsti pro bites į bažnyčią ir taip praveisti kelią kitiems. Bet kelios bitės evaktelėjo farmeriui ir tas dumė atgal, kad net dulkės ruko. Pastorius irgi šovė atgal, švaistydamosi rankomis. Galop buvo nutarta laikyti pamaldas ant pievelės.

Aplinkui ši miestelij yra daug bičių augintojų. Nei vienas neprisisavino spiečiaus, kurs prie bažnyčios durių susimetė.

Seseris globos vaikus ir moteris ant garlaivių.

New York, N. Y. Garlaivių kompanija North German Lloyd įvedė žymų pagerinimą ant savo garlaivių. Ant tos linijos garlaivių bus po keliatą seserių franciškonų ordeno. Jos prižiūrės ir tarnaus bėdinoms moterims ir vaikams. Ypač labai pasitarnaus, kuomet motinos apsirgės jūrės liga. Tuomet jos bovės ir globuos vaikučius ir tarnaus apsirgusioms motinoms. Tokių apsirgimų ir sumegalėjimų buna kiekvienoj kelionėj ant kiekvieno garlaivio. Jų patarnavimas jau yra išbandytas. Ant garlaivio "Barbarossa" buvo dvi seseris ir uoliai tarnavo tarpdėnio moterims ir vaikams. Kadangi jų patarnavimas buvo geras, tai visi tos linijos garlaiviai bus aprūpinti seserimis. Pereitais metais šios kompanijos garlaiviai atvežė šion šalin 164.536 asmenis. Tarp jų buvo didelė daugybė moterų ir vaikų.

Perkunija trenkė į šokėją.

Washington, D. C. Prie miestų, atsibuvusiame piknieke atsiliko nepaprastas priepuolis. Perkunija trenkė į šokėją ir pritrenkė. Vyras gi nieko nejuto. Buvo gi nelaimingoji tuoj nugabenta ligoninė. Bet jos viena visa pusė liko suparaližuota.

Plenuoja įsteigti didį universitetą.

Washington, D. C. Tarp kaikiurių žymesniųjų sostinės asmenų kilo sumanymas įsteigti sostinėj didžiausią Amerikos universitetą ir atraukti didžiausius mokslininkus, taip kad šis Amerikos universitetas galėtų susilyginti su Berlyno, Paryžiaus, Oxfordo ir kitais garsiais pasaulio universitetais. Atstovas Fess jau įnešė kongresn tą sumanymą. Valdžia turėtų

paskirti \$5.000.000 pastatymui ir išrengimui didžios mokslo įstaigos, o paskui privatinėmis aukomis, kurios be abejonės gausiai plūstų, galėtų gerai užsilaikyti. Ta įstaiga pasiūvestų giliems mokslo tyrinėjimams ir būtų priimami studentai, turinti jau magistro laipsnius.

Mažai teliko salionų.

Louisville, Ky. Kentucky valstija susideda iš 120 apskrėčių. Iš tų tik 20 teliko "šlapi". Keturiolikoj šlapiųjų bus umai balsavimai ir vedama smarki agitacija už salionų panaikinimą.

Ugnėkalis veikia.

Mineral, Cal. Ugnėkalis Lassen, kurs emė veikti gegužės 30 d. ir kuris ligšiol, kaip istorija atmena, nebuvo veikęs, jau keturioliktu kartu išsiveržė. Juodi smalkiai buvo išventi mylios augštumon. O pelenai buvo išnešioti už penkiolikos mylių aplinkui. Ties ežerū Monzanta, kurs guli už trylikos mylių nuo ugnėkainio, per keturioliką valandų prikrito pelenų tris pėdos. Du girininku nežinia kur dingo. Gal žuvo nuo smalkių ir pelenų.

Saukiasi pagelbos.

Boston, Mass. Gub. Walsh telegrafavo prezidentui Wilsonui, prašydamas, kad valdžia suteiktų \$200.000 del nukentėjusių Salemo gyventojų laike gaisro. Išsūntinėjo gubernatoriems visų valstijų ir majorams didžiųjų miestų prašymus, kad pagelbėtų. Sako, kad reikią \$1.000.000 tuoj.

Roosevelt nupeikė Wilsono politiką.

Pittsburg, Pa. Garsusis Roosevelt turėjo čia politikinę prakalbą. Daug triukšmo pridarė. Nupeikė Wilsono naminę ir užrubežinę politiką. Ypač nupeikė jo elgmą su Meksiku ir jo sumanytąjį antitrustinį bilij. Wilson yra pasakęs tvirtai, kad antitrustinį bilij vezdinsias. Didieji pramonininkai priešinasi bilij. Dabar prezidentas priiminėja pramonininkus ir klauso, ką jie turi prieš bilij pasakyti.

Nelaimės su automobiliais.

Danville, Ill. Trise važiuo automobiliu. Reikėjo pervaziuoti per geležinkelį. Nei vienas nepamatė atbėgančio traukinio. Traukinys smogė į automobilį ir išmetė jį 25 pėdas oran. Paskui krito ant garvežio pirmgalio. Visi ant vietos žuvo.

Streator, Ill. Šešiolikos metų mergelė pateko po automobiliu, kuriame važiuavo brolis, ir ant vietos buvo sužudėta.

South Bend, Ind. Susikulo motorciklius su automobiliu. Žuvo motorciklistas.

Jacksonville, Ill. Automobilis smarkiai važiuo ir smogė į versį. Automobilis apsisvožė ir viena mergina ant vietos žuvo.

Burlington, Iowa. Važiuo vaikas automobilij per tiltą. Jis kyštelėjo ranką laukan ir jį užkliuvo už tilto groty. Jo ranka truko ir pats iškrito iš automobiliaus. Kraujo daug nubėgo ir tuoj mirė.

50 metų del 50 centų.

Mobile, Ala. Vienas nigeris 1894 m. buvo pavogęs nuo kito nigerio 50 centų. Už tai buvo nutiestas atsdėdėti 50 metų kalėjime. Dabar, jam atsėdėjus 20 metų, liko paleistas.

Sako, reikią mažiau valgyti.

Atlantic City, N. J. Čia atsibuna didis daktarų suvažiavimas. Dr. E. Beecher Hooker iš Hartford, Conn. pasakė susirinkime, kad reikią mažiau valgyti, o busim sveikesni ir ilgai gyvensim. Tas daktaras išrodinėjo, kad reikią ypač mėsos porcijas mažinti. Toliau sakė, kad kavos saiką reikią mažinti. O svaigalus visai pasmerkė.

Protestą prieš Nathana pa-siuntė Wilsonui.

Atlantic City, N. J. Katalikų švietimo dr-ja laiko čia savo posėdžius. Kadangi dabar šnekama apie įvedimą į mokyklas pamokų apie lytinį sveikatingumą, tai dr-ja išreiškė savo nepitarimą tam sumanymui. Mokykla esanti ne vieta išguldinėjumi tokių opių dalykų. Dr-ja išnešė rezoliuciją, kurioj protestuojama prieš Italijos pasiuntinį ir Panamos parodą E. Nathana. Šisai yra didis laisvamaniis ir daug kartų juodines popežius. Tas protestas liko pasiūstas prez. Wilsonui.

Anarchistai žuvo nuo savo bombos.

New York. Pereitą subatą iš ryto šešių augštų name po num. 1626 Lexington ave., ištiko bombos sproginimas, kur žuvo 4 asmenis. Visi anarchistai ar industrialistai. Tame name išdirbinėje bombas ir spaudinę kuirstančius anarchistinius lapelius. Sako, kad tas bombas jie ketinę mesti į Rockefellerio namus, kad jį nužudžius. Anarchistai rengėsi savo nelaimingus draugus iškilmingai palaidoti. Policija neleisianti to daryti. Apskritai, policija imsianti gyviau veikti prieš bombistus.

Pasiuntinys atsistatydino.

Suvienytų Valstijų pasiuntinys Graikijoje, Williams, andai atsistatydinęs nuo užimamos vietos, kadangi Washingtono valdžia nepripažinuso geru jo pasiulijimo, kokiuo budu būtų galima nuraminti Albaniją. Tuo tarpu jis tuo savo sumanymu Suv. Valstijas tik sukompromitavo. Regis, Washingtono valdžia jam išažiuavo brolis, ir ant vietos buvo pasitraukti iš užimamos vietos.

Praktikuoja visuose teismuose. Egzaminuoja abstraktus ir atlieka visokius teisiškus dalykus.

PAUL IROSE
ADVOKATAS IR PATARĖJAS

1622 - 1624 Unity Building, 127 North Dearborn Street
Tel. Central 2362 Chicago, Ill.

AR ZINAI KUR ATEIT IR NUSIPIRKT
Naujo ir Antrų Rankų Medžio.

Durų, lentų, lentelių, remų,
švinakalvių daigtų ir stogo popieros.
Musų čienios yra žemiausios.

Carr Bros. Wrecking Co.
3003-3039 S. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

Parsiduoda Namai!

Labai Pigiai

PARSIDUODA Puikus medinis 2 šeimynom namas 1308 S. 51 Ct. Cicero, Ill. Namas yra subudavotas po 4 kambarius, tualetai ir maudyklės vidui. Rendos moka \$25.00 į mėnesį, prekė \$2300.00
PARSIDUODA ant 35th Pl. murinis namas 8 kambariais. Namas labai geroj tvarkoje. Renda neša per mėnesį \$18.00 prekė \$1800.00.

PARSIDUODA ant W. 23rd Pl. del dviejų šeimynų murinis namas arti Oakley Ave. Priežastis pardavimo — savininkas išvažiuoja į Lietuvą. Prekė \$3,000.00.

EXTRA parsiduoda pigiai biznes Lotas ant Wallace St. ir 33 gt.; prekė \$750.00.

Atsišaukite į **J. M. TANANEVICIAUS BANKĄ** laiškų arba ypatingai.

EXTRA **PARSIDUODA** **PIGIAI** tris (3) **KAMPINIAI** **LO-TAI** 69 **GATVĖS**, aplinkui lietuvių apgyventos. Parduodami kampai tinka bile kokiam bizniui, lietuvių biznierių ten nera.

Vienas kampas yra ant 69 gatvės ir Artesian Ave. Ant Loto puikus staldas; prekė \$2500.00.

Antras šturvakarinis kampas ir medinis namas ant užpakalio Loto: prekė \$3200.00.

Trečias kampas ant Campbell Ave. Jis turi 42 pėdas pločio ir 125 pėd. ilgio; prekė \$2200.00.

Vieta yra labai puiki ir tyrus oras. **ARTI LIETUVIŠKAS KLIOSTORIUS**, prie puikaus Western Ave. bulvaru ir streeto.

EXTRA Parsiduoda pigiai 2 lotai 59 pėdos platumo 110 ilgio ant 105 gatvės tarpe Michigan Ave. ir Indiana Ave. Tie lotai randasi geroj vietoj, nes forntu atsiduria į Kurtis Ave. toki lotai dar geresni, kaip kokis kampas Prekė labai žema tik \$750.00 nes trumpu laiku turės parduoti.

PIGIAI parsiduoda 3 Lubomis murinis ant Parnell Ave. namo frontas sumurymas iš akmenų ir puikus murinis Cottage išužpakalio loto. Ranas neša per mėnesį \$69.00, prekė \$7,000.

Pigiaus parsiduoda namas su dviem lotais ir salionas su laisne ir visais gerimais. Namas medinis 10 metu senumo; biznis išdirbtas, nes 10 metu kaip varomas ir gerai sekasi skaitlingai apgyventa lenkų ir kelių šeimynų lietuvių. Priežastis pardavimo likusiai moterei našlei be vyro nepatogu biznį toliaus laikyti. Gera proga lietuviui arba lenkui nusipirkti ir likti turtingu. Atsišaukite ypatingai ar laiškais į **J. M. TANANEVICZ SAVINGS BANK**.

EXTRA parsiduoda pigiai del 3-jų šeimynų medinis namas ant Emerald Ave. Labai geroje tvarkoje, geras ir tualetai viduje randa neša per mėnesį \$35.00 prekė \$2,700. Tas namas turi buti greitai laiku parduotas.

PARSIDUODA ant 35th Pl. murinis namas už \$500.00 del numufavimo jaigu kas turi arti tušėią Lotą tai gera progą tą namą pirkti ir atmoftuoti ir ingyti pigiai savo locną namą už mažai pinigų

PARSIDUODA Lotai ant Lowe Ave. Labai puikioje vietoje streetai išpilti ir apmokėti; prekė \$750.00.

PARSIDUODA Lotas ant Wallace St. Arti 33 Gatvės prekė \$750.00.

PARSIDUODA ant Halsted St. 2 lubu murinis biznio namas frontas 50 pėdų ir geras kampas abgyventas Lietuvių. Rendos neša per mėnesį \$215.00 prekė \$2200.00.

PARSIDUODA pigiai ant 31 gatvės lotas 50 pėdų pločio 125 ilgio tai yra kampas tinkamas bile kokiam bizniui tarpe dviejų streetų, labai gera vieta del 5e Teatro. Jo prekė tik \$3500.00.

PARSIDUODA pigiai ant Parnell Ave. 2 šeimynom Medinis namas Renda neša in Mėnesį \$18.00; prekė \$14.50.

PARSIDUODA ant Wallace gatvės 2 šeimynom po 5 kambarius medinis namas Rendos neša \$18.00 per mėnesį prekė \$1800.00.

PARSIDUODA ant Lowe Ave. dviem lubom medinis namas Rendos neša į mėnesį \$18.00 prekė \$1200.00 tik reikalinga įnešti \$500.00. Likusiai ant lenvaus išmokėjima.

PARSIDUODA Salionas labai geroj vietoj Lietuvių apgyventoj su laisnais ir liss duodamas ant 5 metų su patvirtinimu ant kitu 5 metų prie Salionu pasirendavo visas namas už \$80.00 prekė ant Salionu ir Laisnio tik \$5000.00. Kas norite tokią pirkti vietą Kreipkitės į **J. M. Tananeviciaus Banka**.

PARSIDUODA 3-jų lubų naujas murinis namas tik vieni metai statytas taigpi parsiduoda ir Salionas su namu. Biznis eina gerai. Biznieriaus rendos neša \$116 į mėnesį prekė kartu su salionu ir namu \$15000.00.

EXTRA **PARSIDUODA** 2 mediniai biznis namai ant Archer Ave. abudu dviem lubom ir 2 mediniai namai ant užpakalio loto, po viena pagyvenima gasai ir toletai vidui vienas iš jų ant murinio fndamento geroj vietoj ir kampas rendos neša per mėnesį \$85.00 arba \$1020.00 į metus jo prekė tiktai \$5500.00 dar apart to Savininkas padare pats paskolą ant pusės sumos arba daugias be komišina ant 5½ procento Kreipkitės į **J. M. Tananeviciaus Banka** laiškų ar asabiškai kogrėčiausiai.

PARSIDUODA 2 lubu murinis namas ant Ashland Ave. ir greta tušėias lotas taigpi parduodu ir karčiame sykiu su namu visą staką arba visus gerimus pigiai Registeris ir Elektrikos pianau daug vištu ir viskas kas tik randasi prie tos proporties Rendos neša per mėnesį \$25.00 prekė \$15000.00.

PARSIDUODA: Murinis namas 8 kambarių (ruimų) Kaina — \$2500.00. Ant Union Ave.

PARSIDUODA: 2 augščių murinis, bizniui namas. Rendos neša \$66.00 mėnesiui. Kaina — \$6500.00. Ant Wallace St.

PARSIDUODA: 2 namu, medinis ir murinis po 2 pagyvenimu. Puikioj tvarkoj. Rendos neša \$35.00 mėnesiui. Ant Wallace St. Kaina — \$3500.00.

PARSIDUODA biznio namas, 3 augščių, murinis. Įtaisytas pagal naujos gadynės. Su elektros ir dujų (gaso) šviesa ir maudyklėmis. Rendos moka į mėnesį \$146. Kaina \$21000

PARSIDUODA: Medinis namas. 10 kambarių Union Ave. ir Kaina ..... \$2000.

PARSIDUODA pigiai: puiki farma Mizurio 40 akierių. Kaina ..... \$600.

PARSIDUODA: 2 augščių murinis namas iš pryšakio krautuvė. Geroje vietoje. Ant Auburn Ave. Kaina — \$6500.00.

PARSIDUODA: 3 nauji muriniai namai, 2 augščių, su augštais rusiais (basmentais). Rendos neša po \$24.00. per mėnesį. Kaina — \$3000.00. Ant Racine Ave.

PARSIDUODA: 2 augščių murinis namas po 6 kambarius. Viduje įtaisytos maudyklės ir gasai. Iš užpakalio medinis namas. Rendos neša \$40.00 mėnesiui. Ant S. Parnell Av. Kaina — \$4800.00.

PARSIDUODA: lotas antAuburn Ave. netoli 35 gatvės. Kaina — \$1100.

PARSIDUODA 2 lubomis murinis namas; 2 flatai 2; 5 kambariai, 2; 6 kamb. gasai toletai ir maudyklės. Vidui, žodžiu sakant, šios gadynės reikalavimams pritaikintas. Namas negalima subudavoti be \$6000.00, o jo prekė \$5.000.00 Minėtas namas randasi ant Union Ave.

PARSIDUODA Tinkamas Bizniui murinis namas šale J. M. Tananevicio Bankos minėtas namas tinkantis bile kokiam bizniui, nes ant Morgan gatvės randasi geriausia vieta del biznio: yra gausiai apgyventa lietuvių ir lenkų. Prekė \$12000.00 Atsišaukite į **J. M. TANANEVICIAUS BANKA 3249-53 S. MORGAN ST.**

PARSIDUODA: 3 augščių murinis namas, gera vieta del saliono. Pryšakis (front) \$50.00 Rendos neša \$129 mėn. Ant — Emerald Ave. Kaina — \$14000.00.

PARSIDUODA: medinis namas 5 kambarių įnešti reikia \$300.00, likusie lengvam išsimokėjimui. Ant Parnell Ave. Kaina — \$1600.00

PARSIDUODA: 2 muriniu namu greita viens kito, Vienas iš jų biznio namas. Rendos neša \$76.00 mėn. Ant 32 Pl. Kaina — \$7300.00.

PARSIDUODA puiki farma 4629 Albany Ave. in Michigan Calf Country, 71 akieris puikios žemės ir 16 akierių viduje ežeras. Labai puiki vieta del gero žmogaus. Galima užsiimti paukščių auginimu. Labai patogi vieta ir ją galima pigiai įgyti.

PARSIDUODA: puikus namas Ant Parnell W. Pullman. Kaina — \$2500.00.

PARSIDUODA pigiai farma: 80 akierių. Tharpe Wisconsin. Ši farma randasi lietuvių kolonijoje, 3 mylios nuo miesto. Galima išmainyti ant miesto proporties. Vienos arba dviejų šeimynų praportie turi buti šiaur—vakariuose. (North West Side).

PARSIDUODA: 2 augščių namas ir buferne visai pigiai, turi buti parduotos greitai laiku. Savininkas serga ir negali toliau bizniu užsiimti. Tas viskas randasi miestelyj Cicero (Grand Works) Kaina — \$4000.00.

PARSIDUODA pigiai ant Lowe Ave. ant 4 šeimynų po 4 kambarius-pusė muro; pusė medžio namų Rendos neša per mėnesį \$40.00, prekė \$3500.00.

PARSIDUODA pigiai ant 52 ir Halsted murinis naujas namas 4 storai Rendos neša \$100.00 per mėnesį prekė \$11000.00.

PARSIDUODA ant Morgan St. 2 lubom murinis namas tinkamas bizniui. Prekė tik \$4000.00 geroj vietoj prie 33 gat. arti **J. M. TANANEVICZ BANKOS**.

PARSIDUODA ant Auburn Ave. 3 šeimynom namas Renda neša \$38.00 per mėnesį; prekė \$3700.00.

PARSIDUODA ant Union Ave. Lotai po \$700.00 ir po \$750.00.

PARSIDUODA karčema: Su namu ir laisniais, geroje vietoje. Savininkas laikė biznį per 10 metų. Biznis gerai išdirbtas. Lietuvių apgyventoj kolonijoje. Parduodama dėlei nesveikatos. Kaina — \$9,500.00. Atsišaukite į **J. M. Tananeviciaus Banka**.

PARSIDUODA: medinis 1 augščio (Cottage) namas 3204 S. Ashland Ave., ir lotas 30 pėdų pločio ir 154 ilgio. Kaina — 2500.00.

PARSIDUODA: lotai ant 33 gatvės arti Ashland Ave. Kaina — \$650.00.

PARSIDUODA: 2 augščių murinis biznio namas 3200 S. Ashland Ave. Del 2 šeimynų, krautuvė ir lotas 30 pėdų pločio ir 154 ilgio Kaina — \$8000.00.

PARSIDUODA: 2 augščių medinis namas ir krautuvė, yra du butu (pagyvenimu). Labai geroj tvarkoj. Lotas 30 pėdų pločio ir 154 ilgio. Kaina — \$5000.00.

PARSIDUODA: Lotas River Side. Kertė Pine ir West Ave; 50 pėdų pločio ir 132½ ilgio. Puiki vieta del biznio, bei rezidencijai. Kaina — \$1200.00.

PARSIDUODA: duonos kepykla su namais, arkliais, vežimais ir kitokiais įrankiais. Parsiduoda pigiai, Savininkui prasidėjus kitą biznį.

PARSIDUODA pigiai farma: Raylander, Wis. 40 akierių. Be bu-dinkų. Kaina — \$600.00.

PARSIDUODA pigiai: 2 augščių medinis namas 19 kambarių. Rendos neša \$40.00 mėnesiui. Kaina — \$3000.00. Ant Emerald Avenue.

PARSIDUODA namas: 2 augščių. Pusiau murinis, pusiau medinis. Del 5 šeimynų. Geroj tvarkoj. Ant Emerald Ave. Rendos neša. \$42.00 mėnesiui Kaina — \$3600.00.

PARSIDUODA: naujas murinis namas. Ant Union Ave. Įtaisy-tas sulyg šios gadynės reikalavimų: maudyklės, elektra ir puikus pavietis (garadžas) del Automobiliaus. 2-ms šeimynom po 6 kambarius. Laundry ir basmonte. Kaina — \$7000.00.

PARSIDUODA: 2 augščių medinis namas. Ant Union Ave. Geroj tvarkoj 7 pėdų. Bassementas. 4 butai, 4-rioms šeimynom. Rendos neša: \$32.00 mėnesiui. Kaina — \$2500.00.

PARSIDUODA: medinis 1 augščio namas (Cottage) Ant Emerald Ave. 2 butai po 6 kambariams. Rendos neša: \$18.00 į mėnesį. Kaina. — \$1600.00.

PARSIDUODA: ant Union Ave., 3 augščių murinis namas, 3 butai po 6 kambarius, gasai, maudyklės, geriausiai įtaisyti. Laundry del plovimo drapanų. Kaina — \$7500.00.

PARSIDUODA: ant Lowe Ave., 3 augščių, murinis namas, 6 butai po 4 kambarius gasai ir tailetas. Tas namas negalima pastatyti be \$12000.00. Jo kaina — \$7200.00. Turi but parduotas į trumpą laiką, nes savininkas turi farmą ir išvažiuoja ant jos gyventi.

Atsišaukite į

Tananevicz Savings Bank
3253 S. Morgan St., CHICAGO, ILL.

DARBININKŲ SKYRIUS.

Amatas auklėja žmogų.

Vieno kalėjimo sargo buvo paklausta: "Kelintas nuošimtis kalinių žino kokį nors amatą?" "Nėra tokių nei 1%", atsakė sargas. Dar daugiau buvo to sargo klausinėjama apie kalinius. Pasirodė, kad ten nebuvo nei mechanikų, nei kurpių, nei rabsiuvių, nei dailidžių, nei spaustuvių darbininkų. Žinoma, nėra taip kiekviena kalėjime. Bet tas intencionaliai parodo, kad amatninkai kur kas rečiau prasikalsta, negu nežinantieji jokio amato. Yra aišku, kad žmogus, išmokęs kokį amatą, yra mažiau linkęs papildyti piktadarybę, negu tas, kurs nėra išmokęs. Gabus amatninkas yra išmokęs vartoti savo kuno ir proto jėgas; vartoja ir tobulina savo gabumus natūraliu būdu. Nenaturalis pavartojimas savo gabumų ar jėgų yra piktadarybė.

Amatas yra lyg įiepijimas žmogaus nuo prasižengimų. Kaip įiepijimas apsaugoja žmogų nuo rauptų, taip amatas apsaugoja nuo piktadarybių.

Taigi amatas auklėja ir tobulina žmogų. Kuomet žmogus mokinasi amato, tai jis turi vartoti ir valdyti savo kuno ir proto spēkas. Tas spēkas jis mankština, auklėja ir kreipia geron pusėn. Toks žmogus yra galingesnis ir išgali visokiose atsitikimuose save, savo geidulus, palinkimus ir užgaidas

suvaldyti ir nukreipti geron pusėn. Žmogus, kurs nieko nesimokino, nelavino savo dvasinių jėgų, mažiau tegali susivaldyti ir greičiau papildo niekšybę.

Iš rabsiuvių gyvenimo.

Darbininkams svarbu gauti geras algas, bent tokias, kad žmoniškai ir sveikatingai galėtų gyventi. Toliau darbininkams lygiai rūpi, kad darbo valandos nebūtų perilgos; svarbu yra, kad būtų pakaktinai laiko atsilsiniui, pasilinksminimui, pasižmonėjimui. Galop labai darbininkams turi rūpėti, kad darbo sąlygos būtų geros, kad dirbtuvėse ir visokiose darbavietėse būtų švaru, sveikatinga.

Pažiūrėkim, kokiose darbo sąlygose dirba New Yorko rabsiuviai. Ten jų buvo 1913 m. arti 5.000 asmenų. Tą galima išreikšti trumpais žodžiais: perilgos valandos, persidirbimas prieštukinio darbo, nusilpnėjimas skubos sezonui ir rūpesnis sezonu pasibaigus.

Lygiai tokiam padėjime yra Philadelphios rabsiuviai. Negeriau yra St. Louis rabsiuviai. Šitame mieste yra arti 7.000 rabsiuvių ir 25% ar 30% turi neurastenią. O ta neurastenią pagindo persidirbimas skubos sezonu ir rūpestis bedarbės metu.

Taip tai piešia rabsiuvių gyvenimą tie, kurie tyrinėjo tą dalyką.

BANKAI DEL DARBININKŲ.

Kelias Amerikos didžiurėnų, tarp jų — J. Rosenwald, A. Carnegie ir Vincent Astor plenuoja įsteigti bankų, iš kurių busią galima duoti paskolas tiems, kurie šiaip paprastuose bankuose negali gauti. Tokių įstaigų yra apščiai Europoj. Iš jų duodama paskolos geru vardo žmonėms, nors jie ir neturi nejudinamo turto.

Minėtieji sumanytojai mano įsteigti vieną centrali banką ir šimtus šakų įvairiose vietose.

Tokios įstaigos Europoj turi pasisekimą. Vokietijoj jų yra arti 16.000.

Tokios įstaigos yra kartu biznis ir labdarybė. Tos bankos duoda paskolas pasitikėtiniems darbininkams ir smulkiems biznieriems. Palukai bus imami kuomaziau. Biznis banko taip bus vedamas, kad jin idėtas kapitalas neneštų daugiau 6%. Jei bus daugiau, tai skolintojams palukai bus numazinti.

Tokia įstaiga yra žingsnis nuo paprastos, netikusios labdarybės prie tikro pagelbėjimo žmonėms.

Iš Darbo Lauko.

Majoras nušovė kalnakasį.

Butte, Mont. Kaip žinoma, pastaruoju laiku čia kilo didelės riaušės ir skilimas didelės organizacijos Western Federation of Miners. Daug narių atskilo nuo tos organizacijos ir mano prisidėti prie I. W. W. Iš Michigano buvo atvažiuavęs vienas

finų laikraščio korespondentas ir laikė pusę W. F. of M. Vienas finas, Eric Lantala, majoro pareikalavo, kad tą korespondentą prašalintų iš miesto. Kadangi majoras nei nemanė atkreipti domos į tą finą, tai finas kesinosi ant majoro jo ofise. Majoras šovė į finą ir tas ligoninėj pasimirė.

Padidino algas.

Lynn, Mass. Duonkepiams vienu doleriu savaitėje pakelta alga. Ledo išvažiotojams taipgi pakelta algos. Jų algos liks tos pačios žiemą ir vasarą.

Reikalauja didesnių algų.

Madison, Wis. Unionistai dailidės buvo pareikalavę nuo kontraktorių algų pakėlimo. Tie nesutiko geruoju pasiduoti. Dailidės sustrakavo.

Atidėjo straiką.

Scranton, Pa. Arklių kaustytojų unija stengėsi išsikvoti geresnes algas. Geruoju to negalėjo atsiekti, bet tą dalyką atidėjo ir išrinko komisiją vedimui derybų su darbdaviais.

Statys darbo šventyklą.

Scranton, Pa. Visos miesto unijos nutarė susidėjusios statydinti darbo šventyklą. Nutarė statydinti didžius rumus miesto viduryj. Rumų viduryj bus didžiulė salė, kur bus laikoma suvažiavimais. Bus šiaip vietų krautuvams, visokie parloriai, kambariai susirinkimams, kniugynas, maudynė.

Pagrūmos politikieriams.

Denver, Colo. Organizuo-tieji darbininkai sumanė

Darbo dienoj iškelti didžiulę demonstraciją. Išsiuntinėjo visos valstijos unijoms pakvietimus dalyvauti toj iškilmėj. Unijos tam pritaria. Rudenį bus rinkimai ir unijoms rūpi, kad pagrūmoti politikieriams, parodyti savo spēkas ir padaryti intekmę į balsuotojų.

Nori, kad būtų aštuonių valandų darbo diena.

Forth Smith, Ark. Darbininkų taryba rūpinasi, kad miestas savo darbininkams įvestų aštuonių valandų darbo dieną. Nori, kad jei ne visiems padarytų palengvinimą, tai nors tiems, kurie sunkiai kuniškai ar protiškai dirba.

Reikalauja poilsio dienos.

San Francisco. Šio miesto bartenderiai rūpinasi, kad viena diena savaitėje jiems būtų liuosa. Kaikuriuose vietose tas jau pasisekė jiems išsikvoti.

Darbo šventykla užsimoka.

Quincy, Ill. Darbo šventyklos direktoriai išdavė raportą, iš kurio matyt, kad įstaiga puikiai apsimoka. Toliau tikimasi dar geresnio pelno.

Sosto įpėdinis skautu.

I. talijos karalius savo 10 metų sosto įpėdinį įrašęs skautų skaitliu ir šis berniukas laikas nuo laiko turėsiąs atlikenėti skauto tarnybą, žinoma, su aristokratų vaikais. Vadinas, visoj Europoj vis labiau ima platintis skautų judėjimas.

Organizuoja skautus. Turkijos valdžia patvirtinus projektą skautų organizavimui tarp turkų jaunuomenės. Turkija, matyt, modernizuojasi.

Nelaimė ir laimė.

Andai D. Britanijos admiralicijos lordas Churchill, su savo žmona važiuodamas automobiliu, užpyškino ant kito automobilis. Lordo automobilis visai sulūžęs, bet jis su žmona iš tos nelaimės išėjęs sveikas.

Apipuolė karalių.

Tomis dienomis Anglijos karalių, važiuojantį automobiliu į Hyde parką, Londone, apipuolusios sufragietės ir įradėjusios jį laidyti savo paprastais atsiliepimais. Karaliui net skrybėlė nuo galvos buvus nužerta. Karalius iš to, sakoma, turėjęs daug juoko, kadangi popera nėra bomba, bet susirinkusi publika tuo sufragiečių pasielgimu labai pasipiktinusi ir norėjusi joms kailį išperti. Bet policija sufragietes apgynusi.

Orlaivio rekordas.

Naujas Francijos armijos skyrius orlaivis andai 35 valandas išbuvęs padangėse be jokio pertrukio ir paskui laimingai nusileidęs an žemės. Todėl Francijos skyriams orlaiviams spėjama graži ateitis ir pasisekimas.

Už valgio kainą.

Tomis dienomis Hispanijos sostinėje Madride moteris buvo sukėlusios pasibaisėtinas riaušes prieš duonkepius, kurie duonos kainą padidino net 20%. Duonos kepyk-

los sudaužyta. Nekurios moteris ir ant turgaviečių buvo sukėlusios tikrą revoliuciją, kuomet joms valgomicji produktai nenorėta paginti. Ne vienam pirkliui sumaikinta atgabentos parduoti prekės ir sulaužyta vežimai. Policija turėjus daug darbo su moterimis.

Gimimų rakas sumažėjo.

Francijos respublikai graisia palikimas be gyventojų. 1913 metais kadangi vaikų užgimta daug mažiau, negu 1912 m. Gimimų rakas kas metai puola žemyn. Tuo tarpu porų persiskyrimai pasibaisėtinau platinasi. 1912 metais 14.599 poros persiskyrė, gi 1913 metais persiskyrusių skaitlius daug didesnis.

Reikalauja nubausti Ameriką.

Japonijos spauda, rašydama apie Japonijos su Suv. Valstijomis nesutikimus už žinomą Kalifornijos bilių, griežtai valdžios reikalaujanti kokiu nors budu nubausti Suv. Valstijas už japonų ignoravimą ir persekiojimą. Nekurie laikraščiai peikia mikado valdžią, kad ji bereikalingai norinti Suv. Valstijoms pataikauti, nes kaip ant tų patyčių dar pasirengusi dalyvauti Panamos kanalo parodoje San Francisco 1915 metais.

Konferencija opiumo reikale.

Haagoj atlaikyta tarptautinė konferencija opiumo reikale. Nutarta įvairiausiais budais opiumo auginimą ir pardavinėjimą kuoaštriaisiai persekioti. Konferencija tęsėsi 10 dienų.

Kas yra svarbiausia žinoti kiekvienam žmogui?

Kiekvienam žmogui svarbiausia yra žinoti ir susipažinti su šios šalies teisėmis! Todel, mes rekomenduojame savo skaitytojams įsigyti sekančią kninę:

Teisių Vadovas ir Patarėjas

Iš anglų kalbos vertė V. J. Juristas.

Šioj kningoj telpa sekanti skyriai:

1). Kontrakčiai. Paaškinimai apie kontraktus. Kontraktų darymo budas. Laišku arba telegrafu daromi kontraktai. Apie priemones, kokias suteikia teisės, idant priversti ką laikyties teisotai padarytos sutarties. Kontraktų panaikinimas ir pakeitymas. 5
2). BENDROVĖS. 32
3). PATENTAI. Suviennytyjų Valstijų patento legalė reikšmė ir vertė. Svarbiausieji įstatymų apie patentus dėsniiai. 37
4). COPYRIGHT (Spaudos Teisės). 50
5). TRADE MARKS (Apsaugos Markės). 54
6). BANKRUTIJIMAI. Savanoris bankrutijimas. Priverstinis bankrutijimas. Bankruto turtų užžiūrėtojas. Susitarkymas del atsilijginimo su kreditoriais. Paliuosavimas (Discharge). 62
AGENTUROS 69
VEKSELŲ teisės. Paskolos teisės. 77
SAVININKAS ir nuomininkas. 88
MOTERYSTĖS teisės. 89
DARBININKŲ įstatymadavystė. Boikoto, Juodojo surašo ir prievartos teisės. Aštuonių valandų darbo dienos teisės. 90

IMIGRACIJOS teisės. Kam uždrausta įvažiuoti. Prieš anarchistus. Tardymo komisija. Informacijų skyrius. Suviennytyjų Valstijų pilietystės teisės. Kas gali pasilikti Suviennytyjų Valstijų piliečiu. Kas negali pasilikti naturalizuotu Suviennytyjų Valstijų piliečiu. Kada pirmosios popierose nėra reikalaujamos. Kada Suviennytyse Palstijose nereikia išbuti penkis metus. Kaip įgyti pilietystę. Pirmųjų popierių išsiėmimas. Antrųjų popierių išsiėmimo teisės. Apie naujas teises, išsiėmiant antrąsias popieras pas teisėją. Kas reikia žinoti, norint palikti Suviennytyjų Valstijų piliečiu. Apie valstijas. Miestų vyriausybė. Pavieto valdininkai. Prisiega, priimant pilietystę. Pastabos. Klausimai anglų kalboje. Teismo klerko užduodami klausimai, į kuriuos reikia atsakyti po prisiega. Naujos teisės. 96
IPĖDINYSTĖS teisės. 125
KAS galima atsivežti į Ameriką. Pasportai. 128
KRIMINALŲ teisų pamatai. Mirties bausmė. 130
KAS reikia daryti, palikus sužeistu darbe arba tramvajui sužeidus. Kaip galima veltui gauti žemę. 132
SUVIENYTYJŲ Valstijų Konstitucija. 136

SKAITYTOJŲ DOMAI!

Kad išvengus nesusipratimų adresus permaining, prašome gerbiamųjų "Kataliko" skaitytojų paėmus atvirlaiškį, arba laišką, užrašyti žemiam nurodytoje formoje, arba iškirpus šią blankelę, išpildyti, kaip nurodyta, ir mums atsiųsti. Užrašant adresą, malonėkėte rašyti kaip galint aiškiau ir stengtis užrašyti teisingai. Gatvės vardą geriausia užrašyti pasižiūrint ant kampo prikalton rodyklėn.

Senas adresas:
Vardas pavardė .....

No. .... gatvė ..... Miestas .....

Valstija .....

Naujas adresas:
Vardas pavardė .....

No. .... gatvė ..... Miestas .....

Valstija .....

Tik taip užrašytą adresą prisimtus, galite tikėtis, jog nesusitiks jokių nesusipratimų laikraščio išsiuntime ir administracijai daug palengvinsite.

Su pagarba "KATALIKO" ADMINISTRACIJA.

Chicagiečių sakeleivis

arba

Naujas Chicagos Gatvių Surašas

Su Chicagos miesto planu.

KAS neiškeliauja iš savo buveinės, tas tik nepripažino reikalingumą šios kningelės. Bet kuris nors ne dažnai važinėja po Chicago tas tikriausiai sakys, jog tai draugas geriausias. Jis žino išanksto, išplanoja sau namieje, kokiomis gatvėmis jam reikia važiuoti, kad suradus reikalingą vietą, ir kad nesugaišinus daug berėkalingai laiko, jis išsirenka artčiausią, parankiausią kelią.

Nauda šios kningeles neabejotina, o kaina tik 25

Visiems lietuviams, kurie dabar vasaros laiku važiuoja į piknikus, kaip tik reikalinga turėti ši kningelė. Kreipkitės:

"Kataliko" Kningynan, 3249 South Morgan Street CHICAGO, ILLINGIS

Užsisakymo Lapelis

"KATALIKO" Administracija

3249 South Morgan Street, Chicago, Ill.

Čia prisiduoti \$1.00 Money Orderj ir meldžiu išsiųsti man kninę: TEISIŲ VADOVAS IR PATARĖJAS, sekančią adresu:

Mano vardas, pavardė .....

Gatvė .....

Miestas .....

Valstija .....

Iškirpkite šią lapelį ir prisiųskite mums su savo užsakymu ir pin gais.

'Kataliko' Kning.

3249 So. Morgan St.

CHICAGO, - ILL.

KATALIKAS

ADMINISTRACIJA LIETUVISKOS TEATRALISKOS DR. STES SV. MARTYNO. Nikodemus Overlingas, pirm., 3245 S. Morgan St.

ADMINISTRACIJA DR. STES SV. STANISLOVO V. IR K. Juozas Klimas, pirm., 4527 So. Marshfield Av.

ADMINISTRACIJA D. L. K. VYTAUTO POLITISKO KLUBO. WILKES-BARRE, PA. J. Laukis, Pirmininkas, 425 S. Grant St.

ADMINISTRACIJA DR. STES SV. JUOZAPALM SM. J. Zalandauskas, Pirm., 4345 S. Hermitage Av.

ADMINISTRACIJA L. I. U. KLUBO. LEE PARK, WILKESBARRE, PA. Adomas Gikanuskas, Pirm., 78 Lee Park Ave.

"KATALIKO" KLUBO ADMINISTRACIJA EDWARDSVILLE, PA. Mot. Stragis, Pirm., 446 Main St.

ADMINISTRACIJA DR. STES SV. MATEUSO APASTALO. Ben. Butkus, Pirm., 840 W. — 33rd St.

SV. MYKOLO DR. STES WILKES-BARRE, PA. ADMINISTRACIJA. Silvestras Pilieckas, Prez., 462 E. South St.

ADMINISTRACIJA DR. STES SV. JURGIO KARBIVIO K. WILKES-BARRE, PA. J. Laukis, Pirm., 404 Park Ave.

ADMINISTRACIJA SALDZIAUSIOS SIRDIES V. JEZAUS DRAUGIJOS. Benediktas Butkus, Pirm., 840 W. 33rd St.

VYRIAUSYBE Gvardijos Didz. L. KUNIG. VYTAUTO, Ima DIVIZIJA RAITELIU ANT TOWN OF LAKE. Jonas Klimas, Pirm., 1835 W. 45th St.

VYRIAUSYBE SUSIVENIJIMO LIETUVIU NAMU SAVININKU. J. M. Tannevicius, Pirm., 3249 So. 46th St.

ADMINISTRACIJA POLITISKOJO KLUBO WILKES-BARRE, PA. Jurgis Azis, Pirm., 13 Collins St.

S. L. R. K. P. D. A. CENTRO VALDYBA. Kaz. Vaskevicius, pirm., 184 New York Ave., Newark, N. J.

DRAUGYSTES PASALPOS SVENTO LAURINO. Port Washington, Wis. Juoz. Urbonas, Pirm., 216 Franklin St.

SV. JURGIO PAG. DRAUGIJOS VALDYBA NEWARK, N. J. A. Biskys, Pir., 184 New York Av.

ADMINISTRACIJA LIETUVIU DAIRIOS IR DRAMOS "BIRUTES" DR. JOS. KENOSHA, WIS. P. Boisy, Pirm., 173 N. Fremont Ave.

SUSIVENIJIMAS LIET. DR. JU ADMINISTRACIJA PRIE SV. JURGIO PARAPIJOS. B. M. Butkus, President, 840 — W. 33rd St.

ADMINISTRACIJA SV. PETRO DR. JOS IS KENOSHA, WIS. Vladas Jakutis Pirm., 921 Jenne St.

PASARGA: "UZ korespondencijas, apgarsinimus "Kataliko" Redakcija neatsako".

Draugysciu Reikalai.

TAUPYKITE PINIGUS! "Keistuto" Paskolijimo ir Budavojimo Dr. Stes (Spulka) No. 1. Nauja 52 Serija prasideda Keturgero Geguzio (May) 5ta 1914.

TAUPYKITE PINIGUS! TEMYKIT LIETUVIAI! "Lietuva" Paskolijimo ir Namu Statymo Draugija (Spulka). 42 Serija prasideda Utarninke Geguzio (May) 5ta 1914.

SUSIRINKIMAS. Temykite sa. Stanislavo V. ir Kank. djos nariai, kad musu d. jos sekantis menesinis susirinkimas bus Liepos 12 d. 1 val. po pietu sv. Kryziaus parapijos sveteineje ant 46 ir Wood g. v. v. Pribuvimas butiniai reikalingas.

RENGIA grazu linksma PIKNIKA, kuris bus Nedelioje Liepos (July) 12 ta diena 1914 m. BRILLS GROVE Darze karnas 103cios ir Indianapolis Ave., So. Chicago, Ill. pradzia 12 val.

RENGIA grazu linksma PIKNIKA, kuris bus Nedelioje Liepos (July) 12 ta diena 1914 m. BRILLS GROVE Darze karnas 103cios ir Indianapolis Ave., So. Chicago, Ill. pradzia 12 val.

Antros Didelis Piknikas Parengiamas Lietuviu Giesm. Dramat. Draugystes Po Priegloba sv. Cicilijos Ned. 19 d. Liepos (July) 1914 m. POLONIA GROVE Jefferson, Ill. Higgins & 60th Ave. Piknikas Pradzia 9-12 val. ryte inzanga 25c Porai.

DIDELIS ISKILMINGAS PIKNIKAS Parengtas Dr. J. Apveizdos Dievo atsimus Ned. Liepos (July) 12 1914 Bergmann's Grove, Riverside, Ill. Pradzia 8 val. ryte inzanga 25c PORAL. KOMITETAS.

PAIESKOJIMAI. REIKALAUJAME gabiu vaikų prie kiekvienos lietuviskos parapijos parduvineti "Katalika" pavieniais numeriais. Vikrus vaikai gali uzdirbti gerus pinigus parduvinetiant "Katalika" nedeldieniais prie baiznyciu. Apie islygas atsiisaukite ypatiskai arba laisku ir "Kataliko" administracija.

REIKALINGI AGENTAI PRIE Life Insurance Co., gerus uzmokestis ir darbas ant visados. Labai gera kompanija zinoma visoj Amerikoje. Atsiisaukite: 133 E. 47th St., Chicago, Ill.

PAIESKAU IGNOTO DAVIDAUSKO, kuris paeina is Kauno gub. Panevezio pav. Vyras su juodais plaukais, pailga ir biski nulenka nosia. Kas mau apie jį duosi zinoti, tas gaus gera atlyginima. Praneskite siuo adresu: Petras Miskonis, 4358 S. Wood St., Chicago, Ill.

PAIESKAU Savo Vyro, Silvestro Vaitkaus, kuris seniau gyveno Chicago, ant Town of Lake. Metai laiko, kaip apledo Chicago. As jau 9 menesiai kaip i Chicago atvaziavau. Melciau greitai atsiisaukite: Agota Vaitkienė, 4300 S. Wood St., Chicago, Ill. (28-28).

PAIESKAU Savo Vyro, Silvestro Vaitkaus, kuris seniau gyveno Chicago, ant Town of Lake. Metai laiko, kaip apledo Chicago. As jau 9 menesiai kaip i Chicago atvaziavau. Melciau greitai atsiisaukite: Agota Vaitkienė, 4300 S. Wood St., Chicago, Ill. (28-28).

ANT PARDAVIMO. PARDAVIMUI: — 2 angstu namas ir krautuve — pigiai: prie 332-334 W. 43th St., 5 blokas nuo Stock Yard. Atsiisaukite: H. Jacobs, Chicago, Ill. 638 S. Hermitage Av., Tel. West 5286

Ant randos Storas labai geroj vietoj tarp lietuviu apgyventa. Gera vieta del barberio arba del kito biznio. Atsiisaukite tuojau sekanciu adresu: J. M. Medalis, Chicago, Ill. 3256 Wallace St., (28-29)

PARSIDUODA: — barberne 3-ju kreslu. Vieta jau yra gerai isdirbita per 8 metus, netoli sv. Jurio baiznycios. Parduosiu visai pigiai is didelės knuogreiciansiai. Is kito miestu suteiksiu platnes ziniias per laiska. J. P. Maskaliunas, Chicago, Ill. 3319 Auburn Av.

PARSIDUODA Buernė ir grosernė naujai pertaisyta. Yra ledui baksei, del mesos arba marmurini. Du marmoro baru del mesos: keturiuos vogos parodo surokuota usma atsvertas mosos; dalus registras del pinigų ir daug kitu daigtu. Visi buernės daigtu kainuoja \$1500.00. Dabar atiduodu viska už \$875.00. Priezastis — surigro moteris, tai turiu parduoti. Didelis storas, dalioie vietoie: 3244 S. Morgan St., Chicago, Ill.

ATYDA LIETUVIAMS! Parsiduoda saliuas geroje vietoje, mieste, tuojau prie North Western stoties. Arti prie visy Waukegano fabriky ir gelzkelio stoties North Western ant kampo Water ir Sheridan Road. Taigi gera uzeiga kaip lietuviu taip ir svetintauciu.

Isilaimijimas gramafono atsimus liepos (Jul.) 4 d. po 3200 S. Halsted St. Chicago, Ill. Savininkas gramafono uzkviecia visus atsilankyti. Su pagrba, M. Simėnas.

GAL KAS RADO? 24 d. Birz. ant 111 gatves, einant i sv. Kazimierio kapines pamociau auksoota laikrodeli. Jei kas randa, melciau sugrazinti ir gauti gera atlyginima. Kazimieras Sidlauskas, 111th St. & Crawford Av. Phone Tracy 103.

GERIAUSIA PROGA LIETUVIAMS PIRKTI FARMAS. Turiu ant pardavimo visokių farmu, su sodais ir budinkais, su prastais ir labai gerais budinkais, turiu mažu ir dideliu farmu ant pardavimo. Zemes pigios su molai su jodzeimiu ir smielu maijytais. Zeme neisdirbtos turi visokių gatunku. Gary, Valparaiso ir N. Hudson yra daugybė geros zemes ant pardavimo. Kas tik norėtu įgyti farmą, gerą ir didelę, brangia ir pigia, tas visuo met gali nusipirkti už prieinamą kainą. Beto as užsiimu pagelbėti savo broliams bylose ir darodau gerus advokatus. Visuose reikaluose kreipkitės ant rašu arba ypatiskai, o visuo met bus suteikta suziniskias patarnavimas. M. BUDRUNAS, 201 Sheridan Road, Waukegan, Ill.

TAISYMAS RAKANDU. Jau jus esate nudarę savo naminius rakandas. Bet jums nepasiseke gerai atlikti to darbo nes nemokojote: ant kreslo atsisodus prilipote, o ant kitu daigtu ka tik uzdejote irgi prilipo. Dabar jus rakandai blogiau isirodo negu kad pirma nudazyimo (varnisavimo), buvo. Jei norite, kad jus senus rakandas padarytu naujais, ta rasykite man indėdami laiskam stampa atskymui. As jums prisiusiu receptu ir pamokinima. Jonas Markevicius, 876 N. Paulina St., Chicago, Ill. (25-67-8)

Sias metais — Jubilėjus Lietuviškos Spaudos, tai uzisiras pas mane "KATALIKA" Kaina metams \$2.00, o gausi sias dovanas. Paveiksia Jubilėjus Lietuviškos Spaudos, Kalbamokslj Esperanto ir maldaknyge Aukso altorėlis 75c. Tik prisiusk pruneruata už visus metus, o gausi laikraštj ir minetas dovanas. W. J. PETKON, 73 Porter Ave., Montello, Mass.

FARMOS ANT PARDAVIMO. Gali isdirinki sau nuo 40 iki 160 akru farmą is 50,000 akru. Swigart Frakte tie Mason, Manatee, Lake ir Weifer apskrisciosse, Michigan; yra didziausia lietuviu kolonija Svienyose Valstijose. Derlinga dirva, kur gali auginti javus, zoles ir visokias darzoves. Gera del visoku ukiniukavimo — galvijų, pauksciu ir vaisiju auginimo. Kainos nuo \$10 iki \$25 už akrą. Ismokėjima galima tēsti iki septynių metų. Vaziuok su manim privatiskai i Wellston, mano namus Michiganne. Isvaziuotu utarninke liepos 21 d., 11:00 val. prieš pietus — "Round Trip" is Chicago \$3.30. Pignai bus sugrazinti, jei pirksi farmą, Rasyk, o gausi 73 pusl. knuogelė su žemlapiu. Gali rasyti lietuviškai. Swigart Land Co., 1249 First National Bank, Chicago, Ill.

Telephone Canal 4032 Dr. A. K. Rutkauskas 2302 So. Leavitt St. Chicago, Ill.

Church Chime Bell Memorial Bells a Specialty. 3256 Wallace St., Chicago, Ill. Tel. Canal 285

K. KATUTIS, Lietuviškas Graborius. 710 W. 18th st., Chicago, Ill.

Dr. A. L. JUŠKA Lietuvis Gydytojas. 1749 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. Kampas 18-05 gtv.

M. A. Norkunas Vienašis Lietuvis Isdirbėjas. Visokiu ženklu draugystėm, o ypatingai: kokardu guzikucių metalu, a n a meliotu ir padengtu celuloidu, ušarpu, veliavu ir karunu. Mums paves-tus darbus atliekame artist.

Isitėmyk ši Pakelij! Kartais gali gauti geresius pan egzeller pamagdzėjimus be jokios atesges. Siuzak i jkark ir atnuik Richtero vardą 25c. ir 50c. pas visus pasitikėtinius aptiekininkus. F.A. Richter & Co. 74-80 Washinton St., New York, N. Y.

J. W. ZACHAREWICZ NOTARAS. Itiria abstraktus perkantiems namus ir padirba visus kitokius legaliskus dokumentus: Amerikoniskus ir o Europiskus. Amerikuvoja namus nuo ugnies ir ciklono ir skolina pinigus ant pirmo morgiclio. Kreipkitės prie tautieciu, kurs yra atskantis, o visados gausite teisinga patarnavima. Pries sv. Jurgio baiznycia. 903 W. 38rd St., Tel. Yards 5423

Dr. Charles Segal. Dr. Charles Segal, kurs yra suristas su ligonineimis per septynis metus, specializuojasi krutinės ligose ir džiova. Valandos: 10 — 12 A. M. 2 — 5 P. M. 7 — 8:30 P. M. Nedėliomis 10 — 12:30 A. M. Ofisas 1153 E. 63rd Street Kampas University Ave. Chicago, Ill. Tel. Hyde Park 1319. Galima atsilankyti bile kada

Dr. G. M. Glaser. Siuomi apreiškia paguodoti visuojeias, jog esu seniausias gydymojas ant Bridgeporto, praktikuojant per 23 metus, perkėliau savo ofias ir gyvenima i savo loca naujo po numeriu 3149 So. Morgan St. Kertė 32-ros gatvės. Telefonas Yards 687. Mano ofisas aprupintas naujaisiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi uzgandinti kaip ir lig šiol. Pasitikėjima, jog gerbiama publika ir tolliaus mane rems, esiu manas ir kiekvieno pareikalavimu diena ir nak. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir uzsendintose ligose, Darau visokią operacija.

EUROPA. TANKUS PLAUKINEJIMAI. Pulkus 3 klasos ir tarpdimo isrengimai dideliuose ir greituose garlaiviuose.

North German Lloyd's FIGIOS KAINOS. Del isplaukimo dienų, tiklety ir kitu smulkmenų kreipkis arba rasyk pas OELRICHS and Co., General agents 5 Broadway, New York, arba pas vis tatus teisotus agentus.

Pirmos klesos karčema. Turiu geriausių gėrimų, o cigarai ai net is pat Kauzo. Salė veselioms, susirinkimams. Cia paneđėiais, utarninkais ir ketvergais mo oma šokti. Šoklai prasideda 8:00 v. T. Radavičia, 936 W. 33 St., Chicago, Ill

YAFFE 908-10 W. 14th St., Chicago, Ill. 2 blokas nuo Halsted St.

Nauja Lietuviška Aptieka. Gaunama visokios gyduoles ir žoles, neisikirent ir importutu. Duodam patarnimus ypatiskai arba per laiskus, visiems ligoniams apsaugas, vėduisiems ir nevedusiems. JOKUBAS RASLAVIČ, Sav. Kreipkitės po adresu: 3308 Wallace St., Chicago, Ill

Rittenhouse and Embree Co. LENTOS visokios rušies del statymo namų taip gi visoki medžio padalinimai. Ofisas: 3500 Center Ave. Chicago Tel. Yards 502 JOS. J. ROZHON pard.

Ar matei kada-nors laikraštj "DRAUGA"? "DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktoriu. Rast jame geriausių raštininkų raštų ir visokių žinių is Lietuvos, Amerikos ir is viso pasaulio. "DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvusiuis lietuviu reikalus. "DRAUGAS" atsielna metams \$2, pusel m. \$1 Uzsiunus metams \$3, pusel metu \$1.50 Rasydami laiskus adresuokite DRAUGAS PUB. CO. 2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Ar Skutei Kada Laikraštj "LIETUVA"? Gal nežinau kur j gauti? "LIETUVA" Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėnyčia ir paduoda daugiausiai geru ir svarbiu žiniu is Amerikos, Europos ir viso svieta, o pruneruata kasluoja metui tik \$2.00, pusel metu \$1.00. Rasyk adresu: A. OLSZEWSKI, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Pas siuos žmones galima nusipirkti "Katalikas" už 5c kas savaitė. CHICAGO, ILL. M. Duda 3815 S. Kedzie St. D. Galminas 8 W. 59th St. Ant. Mozgeris, 6004 So. State St. "Naujienos" 1841 S. Halsted St., J. Raslavicius 3308 Wallace St., M. J. Tannevicius 670 W. 18th St. M. Wabol, 1700 N. Ashland Av. SOUTH CHICAGO, ILL. T. Trijonas 8756 Houston Av. KENSINGTON, ILL. M. G. Valaskas 345 Kensington Av. ROSELAND, ILL. Juozas Drazdauskas 10806 Wabash Av.

CHICAGO HEIGHTS, ILL. P. Boreika 320 E. 14th St. ROCKFORD, ILL. K. Masalskis 1202 S. Main St. WAUKEGAN, ILL. Juozas Matulonas 1408 Lincoln Av. BRIDGEPORT, CONN. Jonas Saucianus, 41 Johnson St., HARTFORD, CONN. J. Milauskis 23 Sheldon St. BROOKLYN, N. Y. M. Balauskas 119 Grand St. A. Grudzinskas 184 Grand St. B. Juozapavicius 222 Berry St. J. Derengowski 166 Grand St. A. J. Plochocki 87 Grand St. CLEVELAND, OHIO. M. Simonis 1383 E. 30th St. YOUNGSTOWN, OHIO. J. P. SABEL, 28 Murdock St. PITTSBURGH, PA. J. A. Ignotas 46 S. 22nd St. J. B. Miskevicius 2135 Sarah St. S. S. LONDON, ENGLAND. M. Narvalaitis, 71 Mansfield St., Kingsland Rd. CRAIGNEUK WISHAW, SCOTLAND. A. Simauskis, 2 Etna St.

"KATALIKO" AGENTAI, kurie uzrasyneja "Katalika" ir reuka pruneruata. Keliaujanciais "Kataliko" agentais yra: Juozas Ciurlionis po Connecticut valstija. V. Gaizauskas, po Chicago apielinke, Anicetas Linkus, A. Martinkus Igu. Sandargas, Chas. Shaskus, Juozas Stankus, Mikolas Strikulis, P. Vaitkus, dabar lankosi Pennsylvanijos valstijoje.

KENSINGTON, ILL. M. G. Valaskas, 345 Kensington Av. ROSELAND. Juozas Drazdauskas 10806 Wabash Av. CIOERO, ILL. Zenonas Stogis 1447 S. 50th Ave. V. Stulpinas 4943 W. 15th St. CHICAGO HEIGHTS, ILL. Petras Boreika 320 E. 14th St. ROCKFORD, ILL. C. Miklas 1408 So. Main St. ST. CHARLES, ILL. M. Tarabilda Box 16 TOLLESTON ir GARY, IND. Jonas Vaitkus 1709 W. 15th Av. NEW HAVEN, CONN. K. Makarevicia, 255 Wallace St. WATERBURY, CONN. K. Ch. Kazemekas 785 Bank St. BALTIMORE, MD. Ant. Kurelaitis 604 W. Lombard St. LAWRENCE, MASS. A. Ramanauskas 101 Oak St. NEW HAVEN, CONN. Kaz. Makarevicia 2255 Wallace St. WATERBURY, CONN. K. Ch. Kazemekas 785 Bank St. BALTIMORE, MD. J. Filipavicius 437 S. Paca St. LAWRENCE, MASS. A. Ramanauskas 101 Oak St. LOWELL, MASS. A. Jankauskas 131 E. Merimack St. MONTELLA, MASS. B. P. Miskinis 35 Arthur St. NORWOOD, MASS. Jonas Jaroševicia 1048 Washington St. SOUTH BOSTON, MASS. Paulis Mikalaitas 248 W. 4th St. WORCESTER, MASS. M. Paltanavicia 15 Millbury St. NASHUA, N. H. Jonas Krizevicius 26 Howard St. ELIZABETHPORT, N. J. D. Boczius 211 First St. NEWARK, N. J. V. A. Lesčinskas 196 New York Av.